

RAPORT

O STANIE
GMINY NAROL

ZA ROK 2020

Burmistrz Miasta i Gminy Narol

ul. Rynek 1
37-610 Narol
www.narol.pl

Narol, maj 2021 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
II. INFORMACJE OGÓLNE	5
2.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny	5
2.2. Demografia	6
III. INFORMACJE FINANSOWE	7
3.1. Stan finansów gminy Narol	7
3.2. Wykonanie budżetu gminy Narol	7
3.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/ majątkowych gminy Narol	9
3.4. Wieloletnia prognoza finansowa	14
IV. INWESTYCJE W GMINIE NAROL	15
V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	19
5.1. Strategie gminne oraz programy i plany poszczególnych miejscowości obowiązujące w 2020 r.	19
5.2. Ład przestrzenny	26
5.2.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	26
5.2.2. Wieloletni program sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	29
5.3. Zasoby materialne gminy	30
5.3.1. Gminny Program Rewitalizacji	30
5.3.2. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	34
5.3.3. Informacja o stanie mienia komunalnego oraz plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	36
5.4. Infrastruktura komunalna	42
5.4.1. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych .	42
5.5. Środowisko	44
5.5.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej	44
5.5.2. Program ochrony środowiska	45
5.6. Polityka społeczna	53
5.6.1. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych oraz gminny program wspierania rodziny	53
5.6.2. Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych	60
5.6.3. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii	67
5.6.4. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	71

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

VI. REALIZACJA UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ W NAROLU W 2020 r.	79
VII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI	83
7.1. Związki komunalne	83
7.2. Stowarzyszenia JST.....	84
7.3. Współpraca międzynarodowa	88
VIII. POZOSTAŁE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI GMINY NAROL	93
8.1. Oświata.....	93
8.2. Instytucje kultury.....	96
8.2.1. Gminny Ośrodek Kultury w Narolu	96
8.2.2. Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Polanowskiego w Narolu	96
8.3. Transport	97
8.4. Ochrona zdrowia	97
8.5. Bezpieczeństwo	98
8.6. Partycypacja społeczna.....	99

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U z 2020 r., poz. 713) o samorządzie gminnym, Burmistrz Miasta i Gminy Narol jako organ wykonawczy, przedstawia Radzie Miejskiej raport o stanie Gminy Narol w terminie do 31 maja za rok poprzedni.

Podobnie jak w roku poprzednim, mieszkańcom gminy Narol, zostają przedstawione informacje o funkcjonowaniu urzędu oraz pozostałych jednostek organizacyjnych gminy. Przygotowanie przez Burmistrza raportu jest pierwszym etapem dłuższej procedury rozpatrzenia raportu przez Radę Miejską Gminy Narol. Na pozostałe etapy składają się: debata nad raportem oraz przeprowadzenie głosowania nad udzieleniem Burmistrzowi wotum zaufania.

W debacie nad raportem o stanie Gminy Narol za 2020 rok zabierają głos radni oraz mieszkańcy gminy. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos w debacie zobowiązany jest złożyć pisemne zgłoszenie, poparte podpisami co najmniej 20 osób, do Przewodniczącego Rady Miejskiej w Narolu. Zgodnie z art. 28 ust 8 aa ustawy o samorządzie gminnym „Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez Przewodniczącego Rady zgłoszenia.”

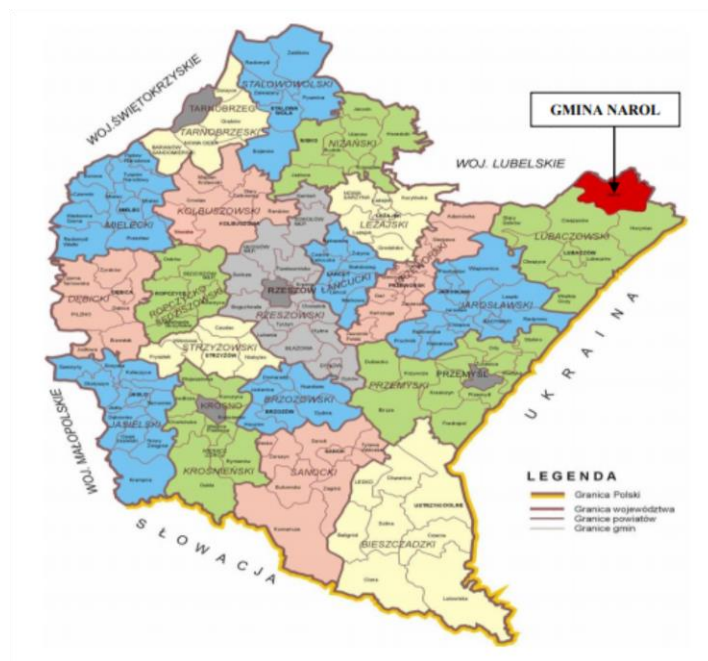

II. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny

Gmina Narol to gmina miejsko-wiejska. Należy do województwa podkarpackiego, powiatu lubaczowskiego. Położona jest w południowo-wschodniej części Polski. Od północy graniczy z gminą Susiec, natomiast od północnego wschodu z gminą Lubycza Królewska i Bełżec, należącymi do powiatu tomaszowskiego. Zachodnie krańce gminy graniczą z gminą Obsza (powiat biłgorajski). Południowy zachód gminy Narol graniczy z gminą Cieszanów, z kolei południowy wschód z gminą Horyniec-Zdrój. Terytorium gminy Narol na tle woj. podkarpackiego odzwierciedla rysunek 1.

Rysunek 1. Położenie gminy Narol na tle województwa podkarpackiego

Źródło: http://bip.narol.pl/attach/4/1160/3157/strategia_zrownowazonego_rozwoju_29022016.pdf

Powierzchnia gminy Narol wynosi 203,4 km², dzięki czemu plasuje się na drugim miejscu pod względem zajmowanego obszaru w powiecie lubaczowskim.

Pod względem administracyjnym terytorium gminy dzieli się na 16 sołectw:

1) Chlewiska	4) Huta-Złomy	7) Lipie
2) Dębiny	5) Jędrzejówka	8) Lipsko
3) Huta Różaniecka	6) Kadłubiska	9) Łówcza

10) Łukawica	13) Płazów	16) Wola Wielka
11) Narol (miasto)	14) Podlesina	
12) Narol-Wieś	15) Ruda Różaniecka	

2.2. Demografia

Powierzchnia gminy Narol zajmuje 203,4 km² i liczy 7 956 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 39 osób/ km². Liczbę ludności według sołectw w latach 2018-2020 przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba ludności wg sołectw (stan na 31.12.2020)

L.p.	Nazwa miejscowości (sołectw)	Liczba ludności (2018)	Liczba ludności (2019)	Liczba ludności (2020r.)	Powierzchnia w ha
1.	Chlewiska	328	325	321	372,86
2.	Dębiny	203	196	196	348,44
3.	Huta Różaniecka	352	350	347	2 375,43
4.	Huta-Złomy	172	174	169	1 166,87
5.	Jędrzejówka	471	471	459	695,48
6.	Kadłubiska	198	200	192	602,83
7.	Lipie	338	339	336	992,77
8.	Lipsko	456	450	449	266,03
9.	Łowcza	465	450	443	2 360,19
10.	Łukawica	321	319	323	990,77
11.	Narol (miasto)	2 094	2 086	2 059	1 240,00
12.	Narol-Wieś	505	506	504	1 004,58
13.	Płazów	396	426	420	2 893,51
14.	Podlesina	129	127	121	429,45
15.	Ruda Różaniecka	1 190	1 181	1 151	3 517,67
16.	Wola Wielka	475	476	466	985,80
RAZEM		8 093	8 076	7 956	20 342,68

Źródło: opracowanie własne

Analizując dane zebrane w tabeli 1. dostrzec można, że liczba mieszkańców gminy Narol wykazuje tendencję spadkową. W 2020 r. odnotowano spadek liczby ludności w stosunku do roku 2018 o 1,7%.

Dane dotyczące urodzeń i zgonów w latach 2019-2020r. przedstawiono w tabeli nr 2.

Tabela 2. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2019-2020

	2019	2020
Liczba urodzeń	74	58
Liczba zgonów	128	137

Źródło: opracowanie własne

III. INFORMACJE FINANSOWE

3.1. Stan finansów gminy Narol

Polityka finansowa gminy Narol realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową uchwalaną corocznie przez Radę Miejską w Narolu. Budżet Gminy Narol na 2020 rok został przyjęty uchwałą Nr 150/XVI/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 30 grudnia 2020 roku. Zmiany w budżecie w trakcie omawianego roku zostały wprowadzone uchwałami Rady Miejskiej oraz zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy Narol.

3.2. Wykonanie budżetu gminy Narol

Wykonanie dochodów i wydatków gminy Narol w latach 2018-2020 obrazuje tabela 3.

Tabela 3. Dochody i wydatki gminy Narol w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
Wykonanie dochodów wg stanu na 31.XII.2020 r.	38.006.112,85	46.474.958,50	50.154.524,35
Wykonanie wydatków wg stanu na 31.XII.2020 r.	37.658.113,07	49.209.217,99	44.918.236,17
Nadwyżka/deficyt	+347.999,78	-2.734.259,49	+5.236.288,18

Źródło: opracowanie własne

Wykonanie dochodów gminy Narol na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosło ogółem:

50.154.524,35 zł

1) dochody bieżące wyniosły	<u>43.648.159,65 zł</u>
- dochody z subwencji ogólnej	<u>15.617.282,00 zł</u>
- dochody z tytułu dotacji na cele bieżące	<u>14.657.288,05 zł</u>
- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)	<u>2.909.665,00 zł</u>
- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)	<u>27.215,21 zł</u>
- dochody z tytułu podatków i opłat	<u>10.436.709,39 zł</u>
2) dochody majątkowe wyniosły:	<u>6.506.364,70 zł</u>
- dochody ze sprzedaży majątku	<u>732.364,32 zł</u>
- dochody z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	<u>5.774.000,38 zł</u>

Wykonanie wydatków gminy Narol na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosło ogółem:

44.918.236,17 zł

1) wydatki bieżące: 37.226.633,94 zł

- w tym na obsługę długu 326.122,82 zł

2) wydatki majątkowe wyniosły: 7.691.602,23 zł

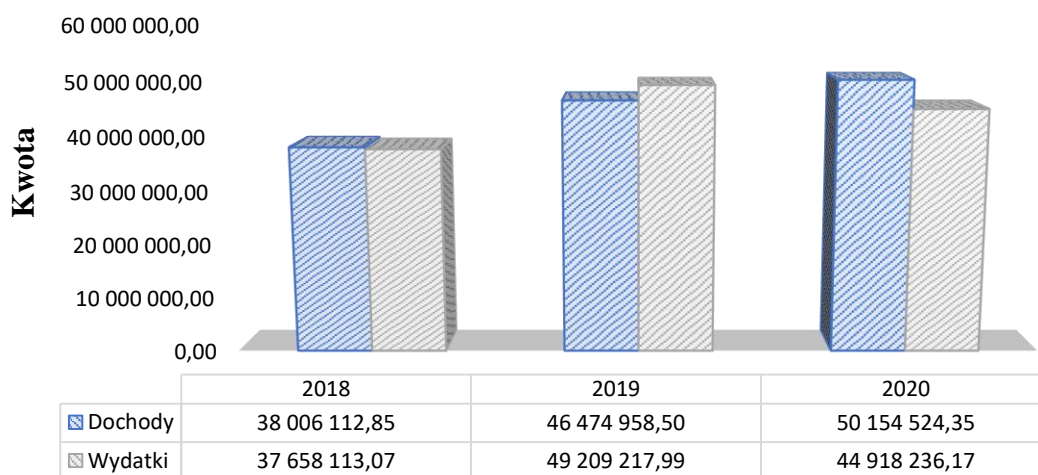
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniósł **17,12%**.

Relacja dochodów bieżących do wydatków bieżących na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosła + **6.421.525,71 zł**.

Wprowadzone do budżetu na 2020 rok:

- wolne środki z tytułu nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu (o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych) stanowiły kwotę 841.373,42 zł natomiast ich wykonanie 1.989.414,43 zł,
- niewykorzystane środki pieniężne (o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych) stanowiły kwotę 67.711,58 zł.

Wykres 1. Dochody i wydatki budżetu gminy Narol w latach 2018-2020

Źródło: opracowanie własne

3.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/ majątkowych gminy Narol

Poziom wydatków inwestycyjnych/majątkowych i ich udział w całkowitych wydatkach budżetowych w latach 2018-2019 wykazuje tendencję wzrostową, w roku 2020- tendencja spadkowa. Zebrane dane przedstawia tabela 4.

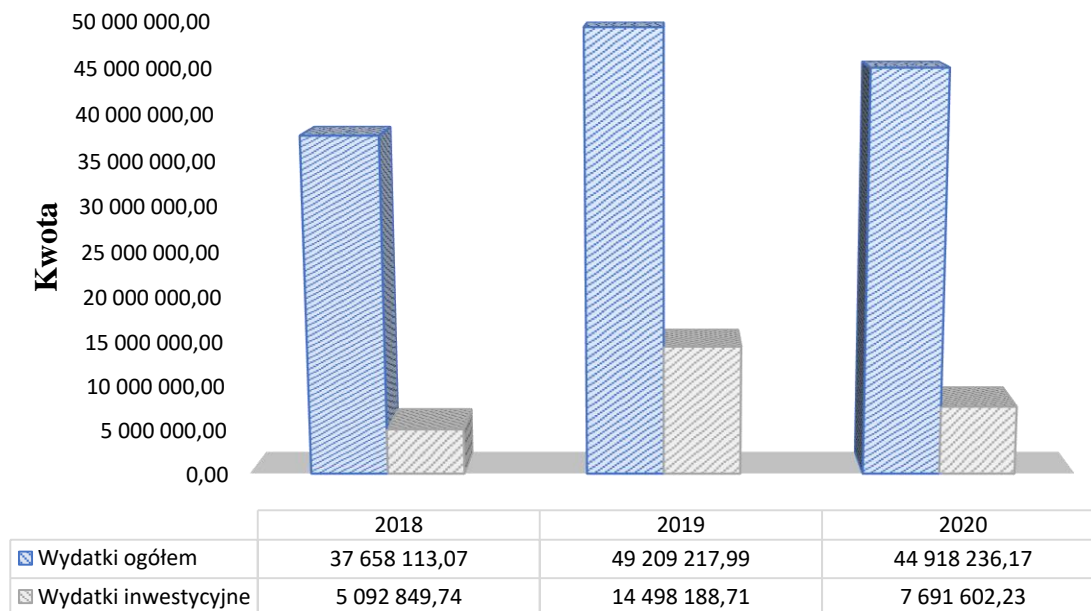
Tabela 4. Wydatki bieżące i wydatki inwestycyjne w latach 2018-2020

Rok	Wydatki ogółem	Wydatki inwestycyjne	Udział inwestycji w wydatkach budżetowych
2018	37.658.113,07	5.092.849,74	14%
2019	49.209.217,99	14.498.188,71	29%
2020	44.918.236,17	7.691.602,23	17%

Źródło: opracowanie własne

Proporcje inwestycji do całkowitych wydatków budżetowych oraz struktura wydatków inwestycyjnych zostały zilustrowane w formie graficznej na wykresie 2.

Wykres 2. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w latach 2018-2020

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowy wykaz zadań inwestycyjnych w 2020 r. zestawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Zestawienie zadań inwestycyjnych w 2020 r.

L.p.	Treść	Plan na 2020 r.	Wykonanie na 31.12.2020 r.	%	Uzyskane dofinansowanie	Uwagi
1.	Budowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Narol, Narol Wieś, Łukawica, Huta Różaniecka	180.000,00	129.897,44	72,2	72.000,00	Zadanie zakończone
2.	Opracowanie dokumentacji na budowę studzienek pomiarowych	30.000,00	622,80	2,1	0,00	Zadanie zakończone
3.	Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami oraz stacji wodociągowej Podlesina	1.087.830,00	299.485,75	27,5	Zadanie realizowane z dofinansowania i wpłat mieszkańców	Zadanie będzie kontynuowane
4.	Przebudowa ujęcia dla potrzeb wodociągu „Płazów” wraz z budową sieci wodociągowej w miejscowości Huta Różaniecka	15.500,00	15.106,08	97,5	0,00	Zadanie zakończone
5.	Przebudowa dróg powiatowych na terenie Gminy Narol: Lipsko-Huta Złomy oraz Dębiny - Łukawica	200.000,00	199.906,33	100	Dotacja dla Powiatu	Zadanie zakończone
6.	Rozbudowa drogi powiatowej Lipsko-granica Województwa – Brzeziny o dodatkowy rów	15.000,00	0,00	0	Dotacja dla Powiatu	Zadanie nie było realizowane
7.	Modernizacja dróg gminnych	448.101,83	447.403,50	99,8	0,00	Zadanie zakończone
8.	Przebudowa ciągu drogowego od drogi powiatowej w miejscowości Rabinówka gmina Tomaszów Lubelski do drogi powiatowej w miejscowości Podlesina gmina Narol	35.000,00	0,00		0,00	Zadanie będzie kontynuowane w 2021 r.
9.	Modernizacja dróg wewnętrznych w gminie	269.401,40	187.375,68	69,6	187.375,68	Zadanie zakończone

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

10.	Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Narol- Wieś wraz z niezbędną infrastrukturą	60.000,00	36.443,93	60,7	0,00	Zadanie zakończone
11.	Opracowanie dokumentacji technicznej i budowa parkingu w miejscowości Płazów	43.075,13	35.794,78	83,1	FS 18.075,13	Zadanie zakończone
12.	Remont budynku komunalnego w Lipiu	85.000,00	69.499,54	81,8	49.499,54 FS 20.000,00	Zadanie zakończone
13.	Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Łówcza	250.000,00	249.706,35	99,9	184.999,60 FS 25.000,00	Zadanie zakończone
14.	Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Narol Wieś	154.812,55	151.447,27	100	124.812,55	Zadanie zakończone
15.	Zakup gruntów na potrzeby gminy	80.000,00	54.493,34	68,1	0,00	Zadanie zakończone
16.	Wykonanie ogrodzenia placu rekreacyjnego wraz z nasadzeniem zieleni w Kadłubiskach	20.000,00	20.000,00	100	9.800,00	Zadanie zakończone
17.	Zakup kosiarki bijakowej bocznej	15.000,00	10.655,00	71	0,00	Zadanie zakończone
18.	Budowa domów przedgrzebowych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną	400.000,00	100.076,00	25	100.000,00	Zadanie będzie kontynuowane
19.	Budowa Siedziby Ochotniczej Straży Pożarnej w Narolu	1.125.500,00	0,00	0	1.100.000,00	Zadanie będzie kontynuowane
20.	Zakup wozu strażackiego dla OSP Huta Różaniecka	11.000,00	11.000,00	100	0,00	Zadanie zakończone
21.	Zakup samochodu strażackiego dla OSP Narol	293.489,42	258.759,90	88,2	215.428,65	Zadanie zakończone
22.	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Łukawicy	1.319.640,00	1.152.583,74	87,3	600.000,00	Zadanie będzie kontynuowane
23.	Opracowanie dokumentacji projektowej oraz specyfikacji wykonania i odbioru robót dotyczących termomodernizacji budynków szkół podstawowych w Gminie Narol Szkoła Podstawowa w Narolu, Szkoła Podstawowa w Rudzie Różanieckiej, Szkoła Podstawowa w Łukawicy	87.000,00	86.100,00	99	0,00	Zadanie zakończone
24.	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Rudzie Różanieckiej	10.000,00	0,00	0	0,00	
25.	Zakup pieca CO do Zespołu Szkół w Rudzie Różanieckiej	40.000,00	0,00	0	0,00	

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

26.	Zakup kotła warzelnego gazowego	15.000,00	11.677,31	77,8	0,00	
27.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Płazów oraz przebudowa oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Ruda Różaniecka	4.311.030,12	3.836.755,37	89	2.800.898,57	Zadanie zakończone
28.	Układ do odwadniania i higienizacji osadu	76.000,00	58.266,80	76,7	0,00	Zadanie zakończone
29.	Przebudowa oświetlenia w Kadłubiskach	4.048,42	4.048,42	100	FS 4.048,42	Zadanie zakończone
30.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego w Gminie	200.000,00	175.164,80	87,6	0,00	Zadanie zakończone
31.	NAROLowani na kulturę – modernizacja oferty oraz infrastruktury Gminnego Ośrodka Kultury w Narolu	130.000,00	65.000,00	50	0,00	Zadanie zakończone
32.	Zakup trybun sportowych na boiska LKS Tanew Wola Wielka i LKS Leśnik Płazów	25.000,00	24.332,10	97,3	0,00	Zadanie zakończone

Źródło: opracowanie własne

Zadłużenie gminy Narol na dzień 31.12.2020 r. stanowiło kwotę ogółem **13.653.888,78 zł** i było wynikiem:

1) Zaciągnięcia kredytu w Banku Spółdzielczym w Narolu w 2011 r. w kwocie 2.000.000,00 zł na sfinansowanie deficytu budżetu w 2011 roku. Do spłaty pozostało **800.000,00 zł**

2) Zaciągnięcia pożyczki w WFOŚiGW w Rzeszowie 344.000,00 zł na zadanie inwestycyjne Budowę wodociągu w Chlewiskach, Dębinach, Hucie Złomy. Do spłaty **72.000,00 zł**

3) Zaciągnięcia kredytu w BOŚ Rzeszów na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów w kwocie 2.200.000,00 zł . Do spłaty **1.550.000,00 zł**

4) Zaciągnięcia pożyczki w WFOŚiGW w Rzeszowie na pożyczkę w kwocie 1.152.588,78 zł na zadanie inwestycyjne „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lipie, Kadłubiska, Narol- II Etap.” Zadłużenie na koniec 2020 r. **492.588,78 zł**

5) Zaciągnięcia kredytu w Banku Spółdzielczym Narolu w kwocie 3.362.000,00 zł z tego na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów 3.272.000,00zł oraz na deficyt budżetu 90.000,00 zł. Do spłaty została kwota **2.686.000,00 zł**

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

6) Zaciągnięcia kredytu w 2018 roku w Banku Spółdzielczym w Narolu na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań i sfinansowanie planowanego deficytu. Kwota pozostała do spłaty **2.892.000,00 zł**

7) Emisji obligacji komunalnych przez Bank Polska Kasa Opieki S.A z przeznaczeniem na częściowe sfinansowanie zadania inwestycyjnego pn.” Budowa Bank PEKAO S.A. w 2019 r. Gmina wyemitowała obligacje w kwocie 4.600.000 zł. Pierwszy wykup obligacji przypada na rok 2021. Nabywcą obligacji jest Bank Polska Kasa Opieki S.A. Stan obligacji na koniec 2020 r. kwota **4.600.000,00 zł**

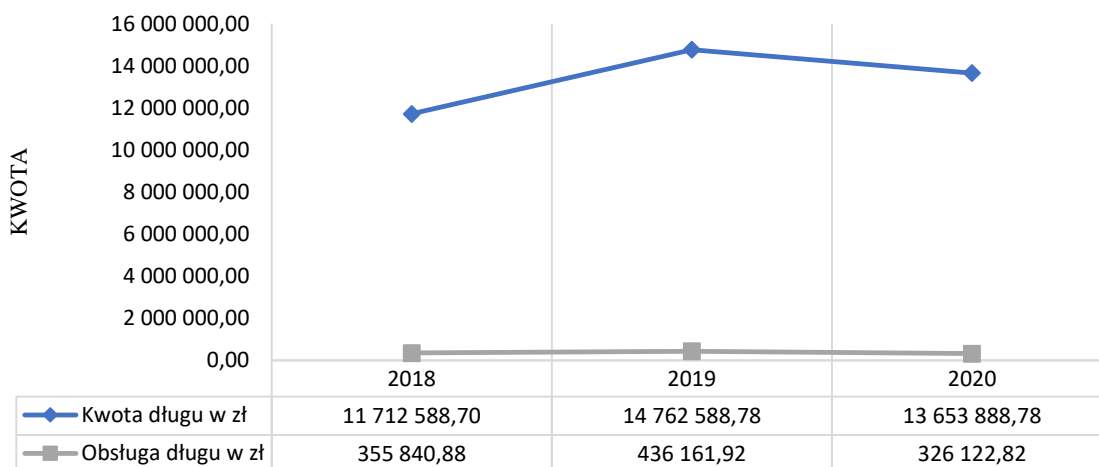
8) Zaciągnięcia pożyczki w NFOŚiGW w Warszawie na zadanie inwestycyjne „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Płazów oraz przebudowa oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Ruda Różaniecka w kwocie 582.215,00 zł . Zadłużenie na koniec 2020 r. **561.300,00 zł**

Tabela 6. Poziom zadłużenia gminy Narol w latach 2018-2020

	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Poziom zadłużenia wg stanu na dzień 31.12.	11.712.588,78	14.762.588,78	13.653.888,78
Obsługa długu na dzień 31.12	355.840,88	436.161,92	326.122,82

Źródło: opracowanie własne

Wykres 3. Zadłużenie gminy Narol w ujęciu graficznym

Źródło: opracowanie własne

3.4. Wieloletnia prognoza finansowa

Wieloletnia prognoza finansowa gminy na lata 2020-2034 przedstawia informację o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 w/w ustawy. Wskaźnik planowanej łącznej kwoty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. Z 2020 r. poz. 1175), w stosunku do dochodów gminy Narol na koniec 2020 roku wyniósł 27,22%.

Przeprowadzona analiza na podstawie rocznych sprawozdań z wykonania budżetu gminy Narol obrazuje stabilną sytuację finansową gminy. Szczegółowe sprawozdanie Burmistrza Miasta i Gminy Narol z dnia 25 marca 2021 r. z wykonania budżetu Gminy Narol za 2020 rok opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Narolu.

IV. INWESTYCJE W GMINIE NAROL

Wybrane zadania inwestycyjne zrealizowane w 2020 r.

1. Budowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Narol, Narol-Wieś, Łukawica, Huta Różaniecka

- Koszt zadania wyniósł **129.897,44 zł**

-Dofinansowanie **72.000 zł**

2. „Wykonanie III etapu prac remontowo-konserwatorskich przy drewnianej cerkwi pw. Opieki NMP w Woli Wielkiej – w zakresie remontu ścian części powyżej zadaszenia dolnego (bez tamburu)”. Wykonanie usługi rozpoczęto dnia 25.09.2020 r., zakończono 30.11.2020 r.

- Koszt zadania wyniósł **78.947,83 zł.**

- Dotacja ze środków finansowych Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków **40.000,00 zł**

3. Modernizacja dróg wewnętrznych w gminie

- Koszt zadania **269.401,40 zł**

-Dofinansowanie **187.375,68 zł**

4. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Płazów oraz przebudowa oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Ruda Różaniecka

- Koszt zadania **11.461.280,07 zł**

- Dofinansowanie z EFRR w ramach RPO WP **7.540.266,94 zł**

5. Zakup samochodu strażackiego dla OSP Narol

Koszt zadania **258.759,90 zł**

Dofinansowanie **215.428,65 zł**

6. „Utwardzenie placu na działce gminnej Nr ewid. 1027/4 w miejscowości Narol-Wieś”.

Wykonanie usługi rozpoczęto w dniu 04.11.2020 r., zakończono w dniu 21.12.2020 r.

- Koszt zadania wyniósł **36.443,93 zł**.

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

7. „Roboty wykończeniowe w świetlicy wiejskiej w miejscowości Narol-Wieś”. Wykonanie usługi rozpoczęto w dniu 03.12.2020 r., zakończono w dniu 22.12.2020 r.

- Koszt zadania wyniósł **60.000,00 zł.**

8. „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Narol-Wieś”. Wykonanie usługi rozpoczęto w dniu 30.10.2020 r., zakończono w dniu 27.11.2020 r.

- Koszt zadania wyniósł **91.312,21 zł.**

-Dofinansowanie Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w kwocie **64 812,55 zł.**

9. „Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Łówcza”. Wykonanie usługi rozpoczęto w dniu 22.09.2020 r., zakończono w dniu 30.10.2020 r.

- Koszt zadania wyniósł **249.706,35 zł.**

Dofinansowanie Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w kwocie **71 924,40 zł.**

Nowo utworzona dokumentacja techniczna dla zadań inwestycyjnych:

1. „Projekt przebudowy istniejącego ujęcia wody dla potrzeb wodociągu „Płazów” w miejscowości Płazów”. Termin wykonania 01.09.2020 r. do dnia 15.10.2020 r.

- Koszt dokumentacji **14.500,00 zł.**

2. Przebudowy budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Narolu wraz z rozbudową o nową salę widowiskową oraz zagospodarowaniem działki przyległej do GOK. Termin wykonania do dnia 15.03.2020 r.

- Koszt dokumentacji **65.000,00 zł.**

12. Wykonanie dokumentacji projektowej oraz specyfikacji wykonania i odbioru robót dotyczących termomodernizacji budynków szkół podstawowych w Gminie Narol: Szkoła Podstawowa w Łukawicy (budowa instalacji fotowoltaicznej), Szkoła Podstawowa w Rudzie Różanieckiej (budowa kotłowni na paliwo gazowe), Szkoła Podstawowa w Narolu (przebudowa kotłowni na paliwo gazowe wraz z remontem instalacji c.o.). Termin wykonania 06.07.2020 r. do dnia 17.08.2020 r.

- Koszt dokumentacji **71.340,00 zł.**

V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

5.1. Strategie gminne oraz programy i plany poszczególnych miejscowości obowiązujące w 2020 r.

1) Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Narol – przyjęta uchwałą Nr 21/IV/2007 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 30 stycznia 2007 r. w sprawie „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Narol na lata 2007-2020”

Zmiany strategii:

- uchwała Nr 193/XXIII/2012 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 9 listopada 2012 r. w sprawie zmiany Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Narol na lata 2007-2020;
- uchwała Nr 394/XLIII/2014 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 9 października 2014 r. w sprawie zmiany Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Narol na lata 2007-2020;
- uchwała Nr 105/XIV/2016 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 27 lutego 2016 r. w sprawie zmiany Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Narol na lata 2007-2020;
- uchwała Nr 2010/XXIV/2017 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie zmiany Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Narol na lata 2007-2020;

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Narol na lata 2007-2020 określała wizję, cele i kierunki działań na lata 2007-2020. Celem opracowania strategii było przygotowanie własnego dokumentu władzy lokalnej, dzięki któremu będzie można racjonalnie organizować swoje przyszłe działania. Podstawą planu rozwojowego było jak najlepsze wykorzystanie zasobów znajdujących się w gminie i na ich podstawie podejmowanie działań zmierzających do zbudowania miejsca zbliżonego do nakreślonej wizji. Strategia opierała się na zasadzie zrównoważonego rozwoju. Jest to zasada ujęta w Konstytucji RP i traktatach Unii Europejskiej. Jej istotą jest powiązanie szybkiego rozwoju gospodarczego i wzrostu jakości życia ludności z poprawą stanu środowiska naturalnego. Zrównoważony rozwój to nie tylko koncepcja kompleksowej ochrony środowiska, ale przede wszystkim nowoczesna strategia rozwoju gospodarczego, zmierzająca do zapewnienia poprawy jakości życia mieszkańców, wzrostu ekonomicznego, ochrony polskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

Dokument ten stanowi zbiór strategicznych celów głównych oraz celów szczegółowych, jak również zadań przyczyniających się do ich osiągnięcia. Struktura części planistycznej opracowana została na zasadzie od ogółu do szczegółu. W pierwszym rzędzie opracowano wizję miasta i gminy. W wizji znajdowały się obszary, w których powinna być

realizowana strategia, natomiast w każdym z obszarów cele, które zmierzać będą do zrealizowania nakreślonej wizji, przy pomocy określonych zadań. Działania zapisane w strategii na lata 2007 – 2020 stanowiły kierunek działań dla samorządu lokalnego w wypełnianiu jego społecznej roli. Strategia powyższa obowiązywała do końca 2020 roku. W roku bieżącym Burmistrz Miasta i Gminy Narol podjął stosowne działania, aby sporządzić nową Strategię Rozwoju Gminy Narol na lata 2021 – 2030. Na sesji Rady Miejskiej w Narolu w dniu 12 maja 2021 r. została podjęta uchwała Nr 282/XXIX/2021 Rady Miejskiej w Narolu w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Narol na lata 2021 – 2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Obowiązujący do końca 2020 r. dokument strategiczny, określający długofalowy rozwój gminy stał się nieaktualny również ze względu na zmiany prawne, które zostały wprowadzone ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Z 2020 r. poz. 1378). Ustawa ta po raz pierwszy w ustawodawstwie krajowym wprowadziła podstawę prawną wprost dla strategii rozwoju gminy. Gmina Narol przygotowuje więc obecnie strategię, która będzie pełnoprawnym dokumentem stanowiącym element nowego zintegrowanego systemu zarządzania rozwojem kraju, a jednocześnie efektywnym instrumentem pozyskiwania środków zewnętrznych.

2) Strategia Marki Narol – przyjęta uchwałą Nr 325/XLVII/2010 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 26 sierpnia 2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Marki Narol.

Wypracowany dokument jest wewnętrznym dokumentem marki skierowanym na działania promocyjne i reklamowe realizowane przez miasto Narol. Kierunek marki Narol budowany ma być w oparciu o konsekwentne i precyzyjne podkreślenie walorów miejsc sprzyjających uzyskaniu wewnętrznej równowagi. Wizerunek marki Narol budowany jest w oparciu o silny przekaz emocjonalnie związany z konkretnymi korzyściami, jakie uzyskać mogą osoby przebywające w tym miejscu. Narol – ma „sprzedawać” swoim gościom możliwość rozluźnienia się, nabrania oddechu od codzienności, przypomnienia dawnego hobby (fotografia, śpiewanie, zbierania pamiątek, czytanie książek, jazda na rowerze ...), odnowienie więzi pomiędzy bliskimi sobie osobami. Narol – ma być miejscem pozytywnym, przystanią. Strategia zawiera misję (ambicję) marki, również w ujęciu praktycznym, osobowość

marki, jej referencję. Dokument zawiera również informację o korzyściach marki, wartościach, koncepcji strategicznej. Zawiera również kolejne działania na bazie strategii marki, struktury strategii promocyjnej, system zachowań marki oraz kluczowe inicjatywy produktowo - promocyjne.

3) Plan Odnowy Miejscowości Chlewiska na lata 2013 – 2020 – przyjęty uchwałą na zebraniu wiejskim sołectwa Chlewiska, zatwierdzony uchwałą Nr 329/XXXV/2013 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 12 grudnia 2013 w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Chlewiska na lata 2013 – 2020

Plan Odnowy Miejscowości Chlewiska był podstawowym dokumentem strategicznym określającym kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Dokument ten jest niezbędny do ubiegania się przez gminę Narol o ośrodki z funduszy strukturalnych na realizację zadań inwestycyjnych w miejscowości Chlewiska, głównie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Planu Odnowy Miejscowości obejmował lata 2013-2020. Horyzont czasowy Planu dotyczył zarówno perspektywy finansowej UE na lata 2007-2013 oraz nowej na lata 2014-2020 wraz z zastosowaniem reguły wydatkowania środków $n + 2$ (tj. w ciągu dwóch kolejnych lat). Dokument został opracowany przez Urząd Miasta i Gminy Narol, w oparciu o dokumentację i analizę przeprowadzoną przez pracowników Urzędu.

Podstawę opracowania Planu Odnowy Miejscowości Chlewiska stanowiły: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Narol na lata 2007 - 2020, dane Urzędu Miasta i Gminy Narol, dane statystyczne uzyskane z GUS, wizja lokalna w miejscowości Chlewiska.

4) Plan Odnowy Miejscowości Wola Wielka na lata 2013 – 2020 – przyjęty uchwałą na zebraniu wiejskim sołectwa Wola Wielka, zatwierdzony uchwałą Nr 330/XXXV/2013 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Wola Wielka na lata 2013 – 2020

Plan Odnowy Miejscowości Wola Wielka dotyczył lat 2013-2020. Podstawową jego część stanowi opis zasobów wsi i tkwiącego w niej potencjału oraz możliwości organizacyjnych mieszkańców. Na tej podstawie przeprowadzona została analiza słabych i mocnych stron miejscowości oraz analiza szans i zagrożeń jej rozwoju. Pozwoliła ona na określenie kierunków rozwoju miejscowości, wyznaczenie priorytetów oraz wyszczególnienie zadań, które w ich ramach będą realizowane. Funkcje, jakie pełnią Wola Wielka to przede wszystkim funkcje

mieszkalne, kulturalno – oświatowe, handlowo-usługowe i rolnicze. Pod tym kątem były też ustalane priorytety i kierunki rozwoju miejscowości. Ostatecznym celem wszelkich działań jest poprawa standardu życia mieszkańców wsi, a biorąc pod uwagę położenie i naturalne warunki przyrodnicze – podniesienie atrakcyjności turystycznej Woli Wielkiej. Niniejszy Plan Odnowy wskazał, jakie konkretne działania muszą być poczynione, aby powyższy cel osiągnąć. Świadomość jasno sprecyzowanych kierunków rozwoju pobudza aktywność lokalnego środowiska i stymulowała je na rzecz partnerstwa, rozwoju i promocji wartości, które reprezentuje. Mieszkańcy Woli Wielkiej to osoby związane z miejscem zamieszkania, otwarte na nowe możliwości i rozwiązania. Mieszkańcy mają nadzieję, że dzięki dalszej współpracy naturalne atuty wsi zostaną wykorzystane w celu ożywienia życia kulturalno-społecznego miejscowości oraz jej rozwoju, która wpłynie na podniesienie standardu życia mieszkańców. Rozwój wsi następował poprzez jej, tzw. odnowę – czyli proces obejmujący bardzo szerokie spektrum działań, wpływających na podwyższenie jakości życia na wsi i tożsamości mieszkańców miejscowości. Siłą odnowy wsi są najważniejsze wartości związane z historią, kulturą, tradycją – wszystkim tym, co można objąć pojęciem dziedzictwa kulturowego wsi, zarówno w aspekcie materialnym, jak i niematerialnym. Odnowa wsi to szeroki wachlarz przedsięwzięć, wynikających z potrzeb mieszkańców. Przedsięwzięcia odnowy wsi dotyczą miejsc spotkań wiejskich (place, centra wsi, sale, świetlice), obiektów historycznych, zabytkowych; przestrzeni wiejskiej (zielen, chodniki, stawy), jak i imprez kulturalnych (festyny, imprezy cykliczne, tematyczne), folkloru (zespoły taneczne, orkiestry), bezpieczeństwa (place zabaw, ograniczenie ruchu kołowego, parkingi), jak również ochrony środowiska (sanitariaty, kosze na śmieci), a także wizualizacji i informacji (tablice informacyjne dotyczące wszystkich wymienionych przedsięwzięć). To tylko niektóre przykłady, ponieważ odnowa wsi daje możliwość indywidualnego podejścia wynikającego z indywidualności każdej wsi.

Plan odnowy miejscowości Wola Wielka powstał przy współudziale mieszkańców tej wsi, oraz rady Sołeckiej. Wypracowane tu priorytety i zadania są dobrem wspólnym, a ich realizacja leży w interesie współtwórców. Plan Odnowy Miejscowości Wola Wielka był podstawowym dokumentem strategicznym określającym kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Dokument ten był niezbędny do ubiegania się przez gminę Narol o ośrodki z funduszy strukturalnych na realizację zadań inwestycyjnych w miejscowości Wola Wielka głównie z Programu Rozwoju

Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Wola Wielka jest obszar tej miejscowości i obejmuje lata 2013-2020. Horyzont czasowy Planu dotyczy zarówno obecnej perspektywy finansowej UE na lata 2007-2013 oraz nowej na lata 2014-2020 wraz z zastosowaniem reguły wydatkowania środków $n + 2$ (tj. w ciągu dwóch kolejnych lat). Dokument został opracowany przez Przemyską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w oparciu o dokumentację i analizę przeprowadzoną przez konsultantów PARR S.A. oraz pracowników Urzędu Gminy Narol.

5) Plan Odnowy Miejscowości Łukawica na lata 2013 – 2020 – przyjęty uchwałą na zebraniu wiejskim sołectwa Łukawica, zatwierdzony uchwałą Nr 331/XXXV/2013 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Łukawica na lata 2013 – 2020

Plan Odnowy Miejscowości Łukawica był podstawowym dokumentem strategicznym określającym kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Łukawica oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Dokument ten był niezbędny do ubiegania się przez gminę Narol o ośrodki z funduszy strukturalnych na realizację zadań inwestycyjnych w miejscowości Łukawica, głównie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Plan Odnowy Miejscowości obejmował lata 2013-2020. Horyzont czasowy Planu dotyczył zarówno perspektywy finansowej UE na lata 2007-2013 oraz nowej na lata 2014-2020, wraz z zastosowaniem reguły wydatkowania środków $n + 2$ (tj. w ciągu dwóch kolejnych lat). Dokument został opracowany przez Urząd Miasta i Gminy Narol w oparciu o dokumentację i analizę przeprowadzoną przez pracowników urzędu.

Podstawę opracowania Planu Odnowy Miejscowości Łukawica stanowiły: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Narol na lata 2007 - 2020, dane Urzędu Miasta i Gminy Narol, dane statystyczne uzyskane z GUS, wizja lokalna w miejscowości Łukawica.

6) Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Jędrzejówka – przyjęta uchwałą z dnia 8 maja 2016 r. na Zebraniu Wiejskim Sołectwa Jędrzejówka, zatwierdzona uchwałą Nr 128/XVI/2016 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie zatwierdzenia „Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Jędrzejówka”.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Jędrzejówka powstała na bazie warsztatów przeprowadzonych z cyklu „Planowanie w procesie odnowy wsi” przeprowadzonych przez moderatorów „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2011-2016”. W opracowaniu

dokumentu udział wzięli członkowie Grupy Odnowi Wsi Jędrzejówka. Strategia zawiera analizę zasobów przyrodniczych, kulturowych, obiekty i tereny, infrastrukturę społeczną, infrastrukturę techniczną, gospodarkę i rolnictwo, środki finansowe i pozyskiwanie funduszy, kapitał społeczny i ludzki oraz publikatory i lokalną prasę. Strategia zawiera również szczegółową analizę mocnych i słabych stron miejscowości, jak również analizę szans i zagrożeń przed jakimi stoi Jędrzejówka. Dokument zawiera również analizę potencjału rozwojowego wsi oraz wizję odnowy i rozwoju wsi Jędrzejówka. Sołecka strategia Rozwoju Wsi Jędrzejówka zawiera również Program krótkoterminowy odnowy wsi oraz plan i program odnowy wsi Jędrzejówka na lata 2016 – 2026.

7) Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Ruda Różaniecka – przyjęta uchwałą nr 2/2017 z dnia 9 maja 2017 na Zebraniu Wiejskim Sołectwa Ruda Różaniecka, zatwierdzona uchwałą Nr 241/XXVII/2017 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 6 czerwca 2017 r. w sprawie zatwierdzenia „Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Ruda Różaniecka”.

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Ruda Różaniecka powstała na bazie warsztatów przeprowadzonych z cyklu „Planowanie w procesie odnowy wsi” przeprowadzonych przez moderatorów „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020”. W opracowaniu dokumentu udział wzięli członkowie Grupy Odnowi Wsi Ruda Różaniecka. Strategia zawiera analizę zasobów przyrodniczych, kulturowych, obiekty i tereny, infrastrukturę społeczną, infrastrukturę techniczną, gospodarkę i rolnictwo, środki finansowe i pozyskiwanie funduszy, kapitał społeczny i ludzki oraz publikatory i lokalną prasę. Strategia zawiera również szczegółową analizę mocnych i słabych stron miejscowości, jak również analizę szans i zagrożeń przed jakimi stoi miejscowość Ruda Różaniecka. Dokument zawiera również analizę potencjału rozwojowego wsi oraz wizję odnowy i rozwoju wsi Ruda Różaniecka. Sołecka strategia Rozwoju Wsi Ruda Różaniecka zawiera również Program krótkoterminowy odnowy wsi oraz plan i program odnowy wsi na lata 2017 – 2027.

8) Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Narol na lata 2016-2020 – przyjęty uchwałą nr 300/XXXV/2018 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Narol na lata 2016-2020

Przemiany społeczno-gospodarcze ostatniego ćwierćwiecza wygenerowały w wielu gminach w Polsce liczne problemy o podłożu społecznym, gospodarczym oraz technicznym. Poważnym wyzwaniem rozwojowym dla gmin jest więc uzdrowienie relacji społecznych oraz

nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym poprzez wzmacnianie funkcji mieszkaniowych, gospodarczych i kulturalnych. Działania rewitalizacyjne w efekcie mają sprzyjać poprawie jakości życia mieszkańców. Podstawą do ich prowadzenia jest program rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji był wieloletnim programem działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zamierzającym do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiącym narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

W procesie przygotowywania oraz realizacji *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Narol na lata 2016-2020* fundamentem wszelkich działań była szeroka współpraca z mieszkańcami Gminy. W związku z tym, program rewitalizacji posiadał zintegrowany oraz wieloaspektowy charakter. Działania rewitalizacyjne są skoncentrowane i przeprowadzane na obszarze kryzysowym, który zidentyfikowany został na podstawie przeprowadzonej diagnozy sfer gospodarczej, technicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz pogłębionej diagnozy społecznej, ujawniającej największe nasilenie niepożądanych zjawisk na terenie Gminy. Działania, w sposób kompleksowy rozwiązują kluczowe problemy, które według diagnozy najbardziej przyczyniają się do powstania i trwania kryzysu danego obszaru i nie pomijają kontekstu społecznego, ekonomicznego czy też środowiskowego. Gminny Programu Rewitalizacji dla Gminy Narol na lata 2016-2020 został sporządzony w świetle obowiązujących zasad planowania rewitalizacji.

9) Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Kadłubiska – przyjęta uchwałą nr 2/2019 z dnia 14 lutego 2019 r. na Zebraniu Wiejskim Sołectwa Kadłubiska, zatwierdzona uchwałą Nr 54/VI/2019 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie zatwierdzenia „Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Kadłubiska”

Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Kadłubiska powstała na bazie warsztatów przeprowadzonych z cyklu „Planowanie w procesie odnowy wsi” przeprowadzonych przez moderatorów „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2017-2020”. W opracowaniu dokumentu udział wzięli członkowie Grupy Odnowy Wsi Kadłubiska. Strategia zawiera analizę zasobów przyrodniczych, kulturowych, obiekty i tereny, infrastrukturę społeczną,

infrastrukturę techniczną, gospodarkę i rolnictwo, środki finansowe i pozyskiwanie funduszy, kapitał społeczny i ludzki oraz publikatory i lokalną prasę.

Strategia zawiera również szczegółową analizę mocnych i słabych stron miejscowości, jak również analizę szans i zagrożeń przed jakimi stoi miejscowość. Dokument zawiera również analizę potencjału rozwojowego wsi oraz wizję odnowy i rozwoju wsi Kadłubiska. Sołecka strategia Rozwoju Wsi Kadłubiska zawiera również Program krótkoterminowy odnowy wsi oraz plan i program odnowy wsi na lata 2019 – 2029.

5.2. Ład przestrzenny

5.2.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy Narol obowiązują cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, do których zalicza się:

- **MPZP „ŁÓWCZA - KOŚCIÓŁ”:**
 - oznaczenie na załączniku graficznym – I/1
 - powierzchnia planu - ok. 1,0 ha
 - funkcja wiodąca – usługi sakralne,
 - podstawa prawna - uchwała Nr 206/XXVI/98 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 29 kwiecień 1998 r.
- **MPZP „RUDA RÓŻANIECKA - I”:**
 - oznaczenie na załączniku graficznym – I/2
 - powierzchnia planu - ok. 0,50 ha
 - funkcja wiodąca – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
 - podstawa prawna - uchwała Nr 224/XXIV/2001 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 30 maj 2001 r.
- **MPZP „SŁONECZNE” w Narolu:**
 - oznaczony na załączniku graficznym- I/3
 - powierzchnia planu – ok. 5,50 ha
 - funkcja wiodąca – budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne
 - podstawa prawna – Uchwała Nr 202/XXII/2001 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 22 lutego 2001 r.

▪ MPZP „MAZIARNIA” w Hucie Różanieckiej:

- oznaczenie na załączniku graficznym – I/4
- powierzchnia planu - ok. 0,50 ha
- funkcja wiodąca – zabudowa rekreacyjna,
- podstawa prawna - uchwała Nr 66/VIII/03 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 21 października 2003 r. (Dz.U.Woj.Podkarp. z 2003 r. Nr 168 poz. 2182).

Trzy spośród obowiązujących planów miejscowych tj. plan: „Łówcza Kościół”, Ruda Różaniecka- I” i „Osiedle Słoneczne” zostały opracowane w oparciu o wcześniej obowiązującą ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 z późn. zm.). Natomiast czwarty z planów pn. „Maziarnia” został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).

Powierzchnia terenów objętych czterema mpzp wynosi łącznie 6,52 ha, co stanowi 0,03203 % całkowitej powierzchni gminy. Powierzchnia terenu przeznaczonego w mpzp pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne wynosi 5,19 ha, co stanowi 0,02549 % powierzchni gminy, pod drogi przeznaczono w mpzp 0,88 ha tj. 0,00432 %, pod inny rodzaj zabudowy przeznaczono 0,45 ha, co stanowi 0,002 % powierzchni gminy.

W aktualnych mpzp nie przewidywano zabudowy wielorodzinnej, zabudowy usługowej, zabudowy zagrodowej gospodarstw rolnych, infrastruktury technicznej, terenów zagrożonych klęskami żywiołowymi i osuwiskami. Można stwierdzić, iż wszystkie mpzp są aktualne pod względem formalno-prawnym oraz programowym nie wymagają zmian oprócz planu MPZP SŁONECZNE w Narolu dla którego mieszkańcy wnioskuje o zmianę.

W roku 2020 Rada Miejska w Narolu nie uchwaliła żadnych planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego, ale zostały podjęte działania w celu ich uchwalenia. W dniu 25 maja 2011 r. Rada Miejska w Narolu podjęła uchwałę Nr 79/VIII/2011 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego grunty rolne przylegające od północy do terenów zabudowanych Osiedla Słonecznego w Narolu o powierzchni około 12 ha, z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i usługi towarzyszące. Ze względu na nieprawidłowości występujące w uchwale intencyjnej z zapisami obowiązującego studium i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Rada Miejska podjęła uchwałę Nr 240/XXVII/2013 z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 1/2013 studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Narol, w celu wyeliminowania rozbieżności pomiędzy przeznaczeniem terenu w studium, a docelowym przeznaczeniem w planie.

Podjęmowane działania Rady Miejskiej poprzez podjęcie uchwały o przystąpieniu do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z braku nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i jest priorytetem poza aktywizacją obszaru pod względem turystyczno-rekreacyjnym. Działanie jest również zgodne z wieloletnim programem opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazanym w poprzedniej ocenie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.

W roku 2019 została podjęta uchwała nad którą prace planistyczne trwały w 2020 roku

1. Uchwała nr 109/XI/2019 z dnia 22 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „ŁÓWCZA-KAMIENNA GÓRA” – plan do uchwalenia w 2021 r. (Uchwała nr 273/XXVIII/2021 z dnia 11 marca 2021r. Rady Miejskiej w Narolu w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru ŁÓWCZA-KAMIENNA GÓRA” w roku 2020 trwały prace nad przygotowaniem dokumentacji planistycznej – przygotowania projektu planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko, opracowanie ekofizjograficzne, uzgodnienia i opiniowanie, wyłożenie projektu do publicznego wglądu, dyskusja publiczna przygotowanego projektu planu do uchwalenia.

W roku 2020 zostały podjęte uchwały:

1. Uchwała nr 166/XVII/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 13 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów linii elektroenergetycznej WN 110kV, obejmująca część nieruchomości znajdujących się w granicach obrębów Chlewiska, Łukawica, Wola Wielka, Huta Złomy oraz Łowcza – planowany termin uchwalenia planu maj 2021 r. (przygotowania projektu planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko, opracowanie ekofizjograficzne, uzgodnienia i opiniowanie, wyłożenie projektu do publicznego wglądu, dyskusja publiczna przygotowanego projektu planu do uchwalenia).
2. Uchwała Nr 200/XXI/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 15 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania

przestrzennego terenu osiedla jednorodzinnego „SŁONECZNE” w Narolu – w związku z prośbą mieszkańców osiedla.

3. Uchwała nr 226/XXIII/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Narol.

5.2.2. Wieloletni program sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Rozwiązaniem optymalnym byłoby gdyby co najmniej wszystkie tereny zurbanizowane gminy Narol (tereny osadnicze), posiadały uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W sytuacji ekonomicznej gminy i obowiązujących przepisów prawnych dot. ochrony przyrody, byłoby to jednak rozwiązanie trudne i czasochłonne w realizacji.

Do stwierdzenia takiego skłania analiza wielkości ruchu budowlanego na terenie gminy, który w większości jednostek osadniczych gminy z wyjątkiem Narola jest mały i skupia się głównie na terenach zurbanizowanych. Wyjątek w tej mierze stanowi Narol i miejscowości przyległe w ramach „aglomeracji narolskiej”, na które przypada orientacyjnie blisko 45% ruchu budowlanego w całej gminie.

Przede wszystkim Narol i miejscowości przyległe jw. z uwagi na wielkość ruchu budowlanego, prawidłowy pod względem funkcjonalno-przestrzennym rozwój miejscowości powinny być w jak największym stopniu objęte sukcesywnymi opracowaniami planów miejscowych. W opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy ująć również plan obejmujący tereny pod rekreację i wypoczynek. Niewątpliwie podjęcie działań w tym zakresie przyczyni się do rozwoju turystyki na terenie gminy.

Jeden z czterech wskazanych terenów w poprzedniej analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z usługami nieuciążliwymi jest w realizacji. Pozostałe trzy tereny wskazane w poprzedniej ocenie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenów należy utrzymać oraz wskazać docelowo do realizacji tj.:

▪ **MPZP terenu wielofunkcyjnego „LIPSKO - NAROL – LIPIE”:**

- oznacz. na załączniku graficznym – 1
- funkcja wiodąca – rekreacyjno-wypoczynkowa,
- orientacyjna pow. opracowania – 65 ha

- **MPZP terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej „LIPSKO”:**

- oznaczenie na załączniku graficznym - 2
- orientacyjna pow. opracowania – 1,2 ha

- **MPZP terenu rekreacyjnego „JĘDRZEJÓWKA”:**

- oznaczenie na załączniku graficznym – 3
- funkcja wiodąca – wyciąg narciarski z usługami towarzyszącymi
- orientacyjna pow. opracowania – 10 ha

W przypadku wskazanego terenu rekreacyjnego mpzp ”Jędrzejówka” trwają prace nad zmianą studium pod docelowe opracowanie planu, a w pozostałych terenach przeznaczenie jest zgodne z obowiązującym studium.

5.3. Zasoby materialne gminy

5.3.1. Gminny Program Rewitalizacji

Obszar wyznaczony do rewitalizacji może stanowić, zgodnie z ustawą o rewitalizacji, maksymalnie 20% obszaru gminy oraz 30% mieszkańców. Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji.

Obszarami poddanymi rewitalizacji mogą być zamieszkałe tereny wcześniej określone jako zdegradowane, oraz niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i wydobywcze, tereny powojenne albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, o których mowa art. 9 ust. 1 pkt. 1-4, które mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1.

Na etapie wyznaczania obszaru rewitalizacji brane pod uwagę zostały tylko te sołectwa, które zostały uznane za zdegradowane. Przeanalizowano, czy dla każdego obszaru co najmniej 4 wskaźniki z listy wskaźników z instrukcji przygotowania programów rewitalizacji w zakresie wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, wykazują wartości mniej korzystne od wartości referencyjnych dla

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

województwa podkarpackiego. Na podstawie tych danych oraz opinii władz gminy, oraz mieszkańców wyznaczono obszar rewitalizacji. W ten sposób uwzględnione zostały lokalne problemy oraz lokalne potencjały, które również powinny zostać przedstawione w analizie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

W celu zapewnienia koncentracji terytorialnej wybrano obszary najbardziej skupione oraz takie, na których działania najbardziej wpłyną na jakość życia mieszkańców w całej gminie. Ze względu na te kwestie obszary rewitalizacji zostały zawężone do konkretnych obszarów w granicach rewitalizowanych sołectw.

Obszar rewitalizacji składa się z 6 podobszarów, które stanowią ok. 165 ha, czyli 0,6% powierzchni gminy. Zamieszkuje je 1617 osób, a więc 19% mieszkańców gminy Narol. Zaliczono do nich:

- Narol- Warszawska,
- Narol- Krupiec,
- Ruda Różaniecka- Centrum,
- Ruda Różaniecka- Północ,
- Łowcza- Centrum.

Na obszarach tych prowadzone były działania zmierzające do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom zidentyfikowanym w gminie Narol. Zostały one wybrane ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk oraz fakt iż są to największe miejscowości, w których planowane działania będą mogły objąć jak największą liczbę osób. W tabeli 7. zostały zawarte opisy podobszarów rewitalizacji.

Tabela 7. Charakterystyka obszarów rewitalizacji

L.p.	Nazwa podobszaru	Charakterystyka podobszaru	Uzasadnienie wyznaczenia
1.	Narol- Warszawska	Obszar wzdłuż ul. Warszawskiej w Narolu- obejmuje sąsiadujące obszary zabudowane tj. obszary mieszkalne i usługowe	Obszar został wybrany jako podobszar rewitalizacji ze względu na występowanie kryzysu w sferze społecznej oraz technicznej Narola. Wskazana ulica stanowi główną drogę w miejscowości. Poprawa warunków życia na tym podobszarze wpłynie na całe miasto. Znajdują się tu skupiska bloków mieszkalnych, charakteryzujących się złym stanem technicznym mającym negatywny wpływ na estetykę

			regionu oraz sprzyjającym pogłębianiu się niekorzystnych zjawisk społecznych. Dużym problemem jest brak pracy, dlatego istotnym działaniem jest podjęcie kroków w celu aktywizacji zawodowej mieszkańców.
2.	Narol- Krupiec	Obszar na południe od rzeki Tanew, biegnący na południowy zachód wzdłuż terenów mieszkalnych należących do ul. Bohaterów 19 Września 1939 roku do stadionu w Narolu i południowej granicy osiedli w mieście Narol	Obszar ten został wybrany jako podobszar rewitalizacji ze względu na występowanie kryzysu w sferze społecznej, a także technicznej. Jest to rejon znajdujący się na skraju miasta w którym społeczeństwo jest odseparowane. Warto podjąć działania w celu polepszenia jakości życia, zintegrowaniu ze sobą mieszkańców, zapewnieniu im możliwości zagospodarowania wolnego czasu, aby gmina stała się dla nich atrakcyjnym miejscem.
3.	Ruda Różaniecka-Centrum	Centralny obszar miejscowości Ruda Różaniecka	Podobszar został wybrany jako rewitalizowany ze względu na zidentyfikowanie problemów w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalno- środowiskowej oraz technicznej. W rejonie tym mieszkańcy skarżą się na brak odpowiednich służb czuwających nad ich bezpieczeństwem. Na danym obszarze dostrzec można słabą aktywność mieszkańców pod względem przedsiębiorczości. Miejscowość charakteryzuje niska aktywność społeczna. Dużym problemem w skali gminy jest bezrobocie oraz przemoc w rodzinie.
4.	Ruda Różaniecka-Północ	Obszar zabudowany, odseparowany, znajdujący się w północnej części miejscowości	Podobszar ten wybrano ze względu na zidentyfikowanie problemów dotyczących sfery społecznej, gospodarczej, technicznej oraz przestrzenno- funkcjonalno- środowiskowej. Na danym obszarze widać słabą aktywność mieszkańców pod względem przedsiębiorczości. Miejscowość odznacza się jedną z najsłabszych aktywności społecznych. Dużym problemem, w skali gminy jest bezrobocie, a także przemoc w rodzinie. Dla tego podobszaru problemem jest odseparowanie od centrum miejscowości. Rejon ten posiada również niewykorzystany potencjał turystyczny.

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

5.	Łówcza-Centrum	Centralny obszar miejscowości obejmujący dawną szkołę	Podobszar został wybrany ze względu na występowanie kryzysu zarówno w sferze społecznej jak i przestrzenno-funkcjonalno-środowiskowej. Jest to miejscowość, w której występuje największy odsetek bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców. Mieszkańcy nie biorą aktywnego udziału w życiu społecznym. Większość utrzymuje się ze świadczeń socjalnych.
----	----------------	---	--

Źródło: opracowanie własne

Tabela 8. Tabela wskaźników

Sfera	Cel główny	Cel szczegółowy	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło
Społeczna	Integracja społeczna i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych na obszarze rewitalizacji	Wzrost aktywności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	Liczba obiektów przystosowanych do pełnienia funkcji społecznych	0	4	UMiGN
		Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców	Liczba nowopowstałych/zmodernizowanych miejsc rekreacji pozwalających na spędzanie wolnego czasu	0	3	UMiGN
Gospodarcza	Rozwój ekonomiczny obszaru zdegradowanego i zwiększenie przedsiębiorczości	Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców gminy= zmniejszenie bezrobocia	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych	0	2	UMiGN

		Wspieranie postaw przedsiębiorczych	Liczba nowopowstałych/zmodernizowanych obiektów umożliwiających wspieranie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej	0	2	UMiGN
Przestrzenno-funkcjonalna	Poprawa wizerunku gminy	Poprawa ładu przestrzennego i estetyki gminy	Liczba wyremontowanych obiektów	0	5	UMiGN
			Liczba nowopowstałych budynków przystosowanych do pełnienia funkcji społecznych	0	2	UMiGN
		Poprawa warunków oraz bazy kulturalno-sportowej umożliwiającej rozwój aktywności mieszkańców miasta	Liczba projektów z zakresu remontu bazy kulturalno-sportowej	0	2	UMiGN

Źródło: opracowanie własne

Pozostałe podobszary zdegradowane nie zostały ujęte ze względu na fakt iż prawdopodobnie działania na nich wpłynęłyby znacząco na usunięcie negatywnych zjawisk, przede wszystkim społecznych w całej gminie. Wybrane obszary mają duże znaczenie dla rozwoju gminy, gdy znajdują się w największych miejscowościach gminy, zamieszkałych przez jedne z największych grup ludzi, dlatego działania na tych obszarach oddziaływać będą na niemal cały obszar gminy.

5.3.2. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Lokale socjalne: Łówcza- pow. 52,14 m²

Narol-Wieś- pow. 41,98 m²

Liczba mieszkań zamiennych : brak

Prowadzone działania : brak

Zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu

§ 5. 1. Ustala się czynniki podwyższające oraz obniżające stawkę czynszu za najem 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego.

1) czynniki podwyższające wartość użytkową lokalu:

a) lokal wyposażony w gaz przewodowy:	wzrost stawki czynszu o 25%,
b) lokal wyposażony w wc:	wzrost stawki czynszu o 15%,
c) lokal wyposażony w łazienkę:	wzrost stawki czynszu o 20%,
d) lokal wyposażony w wc i łazienkę:	wzrost stawki czynszu o 25%,
e) lokal wyposażony w centralne ogrzewanie:	wzrost stawki czynszu o 25%,

2) czynniki obniżające wartość użytkową lokalu mieszkalnego:

a) lokal wspólny (wspólne użytkowanie jednego pomieszczenia (kuchni, łazienki, wc)	obniżka stawki czynszu o 30%,
b) lokal bez urządzeń wodno-kanalizacyjnych	obniżka stawki czynszu o 30%,
c) mieszkanie z wc poza lokalem lecz w budynku	obniżka stawki czynszu o 10%,
d) mieszkanie w wc poza budynkiem	obniżka stawki czynszu o 20%.

1. Przez użyte w uchwale określenia rozumie się:

- **WC**– doprowadzona do łazienki lub wydzielonego pomieszczenia instalacja wodociągowo-kanalizacyjna, umożliwiająca podłączenie muszli sedesowej ze spłuczką, dotyczy to również WC przynależnego do lokalu, położonego poza lokalem do wyłącznego użytku najemcy,
- **łazienka**– wydzielone w mieszkaniu pomieszczenie, posiadające instalacje: wodociągowo-kanalizacyjną, umożliwiające podłączenie wanny, brodzika, baterii do ogrzewania wody),
- **urządzenia wodno-kanalizacyjne**– również lokalne urządzenia wodociągowe (hydrofor) i kanalizacyjne (szambo),
- **centralne ogrzewanie** – ogrzewanie energią cieplną dostarczaną z kotłowni lokalnej.

2. Łączna wysokość czynników obniżających wartość użytkową lokalu mieszkalnego nie może przekroczyć 30%.

3. Dokonanie przez najemcę, na jego koszt i za zgodą wynajmującego ulepszeń lokalu mieszkalnego nie powoduje wzrostu stawki czynszu za najem 1m² powierzchni użytkowej lokalu.

4. Stawka czynszu najmu 1m² powierzchni lokalu socjalnego równa jest 50% stawki

najniższego czynszu w zasobie mieszkaniowym gminy Narol. Stawka najniższego czynszu w zasobie mieszkaniowym gminy Narol to stawka czynszu za najem 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego po zastosowaniu obniżki o której mowa w pkt. 3.

5.3.3. Informacja o stanie mienia komunalnego oraz plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Informacje o mieniu

Tabela 9. Zestawienie wartości gruntów mienia komunalnego (stan na 31.12.2020 r.)

L.p.	Miejscowość	Grunty ogółem w zł	OSP	Szkoły Przedszkola (ogółem)	Opieka społeczna	Drogi	Gospodarka pozostała Administracja Ośrodki Zdrowia Kultura
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Chlewiska	142 729,45	-	-	-	1 964,37	140 765,08
2.	Dębiny	60 592,23	-	-	-	1 401,80	59 190,43
3.	Huta Róż.	249 207,62	16 562,00	-	-	8 447,52	224 198,10
4.	Huta Złomy	86 868,41	-	-	-	6 787,59	80 080,82
5.	Jędrzejówka	228 807,76	61 711,40	-	-	5 564,20	161 532,16
6.	Kadlubiska	56 328,55	-	-	-	2 961,97	53 366,58
7.	Lipie	116 308,74	-	-	-	3 415,01	112 893,73
8.	Lipsko	400 270, 22	2 604,00	-	26 600,00	2 899,02	368 167,20
9.	Lówcza	751 324,73	4,97	-	-	11 715,44	744 804,32
10.	Łukawica	422 665,25	-	125 700,91	-	4 445,08	292 519,26
1.	Narol	2 309 726,83	4 158,00	510 804,00	-	13 140,03	1 781 624,80
12.	Narol Wieś	542 993,85	-	-	-	3 874,72	539 119,13
13.	Plazów	648 235,79	10 164,00	-	-	11 141,43	626 930,36
14.	Podlesina	71 974,45	-	-	-	1 638,39	70 336,06
15.	Ruda Róż.	380 147,80	24 430,00	72 282,00	-	7 647,24	275 788,56
16.	Wola Wielka	328 612,44	-	-	-	5 612,66	322 999,78
RAZEM		6 801 994,12	119 634,37	708 786,91	26 600,00	92 656,47	5 854 316,37

Źródło: opracowanie własne

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

Tabela 10. Sprzedaż nieruchomości gruntowych (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.)

L.p.	Położenie nieruchomości /obręb/	Numer działki	Pow. w ha	Cena sprzedaży netto w zł	Nr uchwały Rady Miejskiej	Wartość wg ewid. /w zł/	Poniesione koszty
1.	Jędrzejówka	32/19	0,0497	10 212,90	104/XI/2019	13,36	1 382,90
		311/14	0,1750	40 425,28	115/XII/2019	94,06	2 600,90
		17/18	0,0633	11 595,00	164/XVII/2020	1 332,97	2 115,00
2.	Lipie	92/1	0,0686	13 040,00	196/XX/2020	184,36	1 200,00
3.	Narol	751/2	0,3003	40 400,00	153/XVII/2016	201,77	1 844,40
		2231	0,0705	7 880,00	175/XVIII/2020	40,36	300,00
		2232	0,0403	7 880,00		108,31	
		2244/5	0,0400	6 940,00	177/XVIII/2020	48,38	1 400,00
		384/2	0,0400	9 760,00	163/XVII/2020	26,88	1 400,00
		706/10	0,1498	40 786,99	75/VIII/2019	64,41	1 082,90
R a z e m			0,9575	181 040,17		2 114,86	13 326,10

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11. Sprzedaż nieruchomości gruntowej użytkownikowi wieczystemu (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.)

Lp.	Położenie /obręb/	Charakter działki	Numer Działki	Pow. w ha	Cena sprzedaży użytkownika wieczystego w zł	Nr uchwały Rady Miejskiej	Wartość wg ewid. w zł	Poniesione koszty w zł
1.	Lipsko	zabudowana budynkiem gospodarczym	547/25	0,1821	15 555,00	162/XVII/2020	3 106,97	450,00
Razem				0,1821	15 555,00		3 106,97	450,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12. Nieodpłatne nabycie nieruchomości od parafii (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020)

Lp.	Obręb	Numer działki	Powierzchnia działki /w ha/	Wartość nieruchomości dla ewidencji gruntów /w zł/	Podstawa Nabycia
1.	Plazów	1641	1,0932	16 148,00	Akt notarialny Rep. A Nr 5115/2019
		1642	0,8450	12 613,00	
	Łowcza	702	0,1468	21 630,00	Akt notarialny Rep. A Nr 7933/2020
Razem			2,0850	50 391,00	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13. Nieodpłatne nabycie nieruchomości na podstawie decyzji Wojewody Podkarpackiego (od 01.01.2020 do 31.12.2020 r.)

L.p.	Obręb	Numer działki	Powierzchnia działki /w ha/	Wartość działki dla ewidencji /w zł/	Nr decyzji
1.	Narol	1893	0,0333	89,49	Dec. Woj. Podkarp. N-VI.7532.1.183.2019
		2226	0,0420	3 032,77	Dec. Woj. Podkarp. N-VI.7532.1.153.2019
		2232	0,0403	108,31	
		705/12	0,4133	176,93	Dec. Woj. Podkarp. N-VI.7532.1.153.2019
		705/14	0,0473	20,34	
		705/15	0,0180	7,74	
		671/2	0,0515	22,14	Dec. Woj. Podkarp. N-VI.7510.16.2020
		443	1,0087	141 218,00	Dec. Woj. Podkarp. N-VI.7532.1.37.2020
		1621/2	0,0754	177,30	Dec. Woj. Podkarp. N-VI.7510.52.2019
		2508	0,0144	3,10	
		671/3	0,0071	3,05	
		374/2	0,0221	9,50	
		374/3	0,0149	6,41	
		374/4	0,0344	14,79	
		670/2	0,0336	14,45	
		700/2	0,1889	81,23	
		700/3	0,0665	28,60	
		700/4	0,0346	14,88	
Razem			2,1463	145 029,03	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 14. Odpłatne nabycie nieruchomości (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.)

Lp.	Obręb	Numer działki	Powierzchnia działki /w ha/	Wartość nieruchomości dla ewidencji gruntów /w zł/	Podstawa nabycia
1.	Ruda Różaniecka	1136/1152 cz. dz. 1073	0,3856	36 502,54	Akty notarialne: Rep. A Nr 2919/2020 Rep. A Nr 7941/2020
Razem			0,3856	36 502,54	

Źródło: opracowanie własne

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

Tabela 15. Zamiana nieruchomości leśnych (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.)

Lp.	Obręb	Numer działki	Powierzchnia działek /w ha/	Wartość nieruchomości wg ewid. grunt. /w zł/	Nr uchwały Rady Miejskiej
1.	UBYŁO			359,05	108/XI/2019
	Narol	704/4	0,5344		
	PRZYBYŁO			25 763,50	
	Lipsko	276	0,4216		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 16. Ubyło na podstawie decyzji Wojewody Podkarpackiego- przeznaczone na budowę obwodnicy Narola (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.)

Lp.	Obręb	Numer działki	Ogólna powierzchnia działek /w ha/	Wartość nieruchomości wg ewid. grunt. /w zł/	Podstawa prawna
1.	Narol	1621/8	0,0069	3,71	Decyzja Wojewody Podkarpackiego N-VIII.7820.1.15.2019
		671/3	0,0071	3,05	
		374/5	0,0107	4,60	
		670/2	0,0336	14,45	
		700/4	0,0346	14,88	
Razem			0,0929	40,69	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 17. Nieruchomości mienia komunalnego w użytkowaniu wieczystym (stan na 31.12.2020 r.)

Lp.	Położenie nieruchomości /obręb/	Działka		Wartość nieruchomości po aktualizacji w zł	Opłaty roczne w zł
		Numer	Pow. w ha		
1.	Narol	2317/2	0,8182	113 620,00	3 408,60
		2322/2	0,1852	28 580,00	857,40
				142 200,00	4 266,00
2.	Narol	405/9	0,0978	20 960,00	628,80
3.	Płazów	476	0,2914	21 560,00	646,80
		477	0,0715		
4.	Narol	2312/2	0,0024	113 006,90	3 390,21
		2317/1	0,3386		
		2322/5	0,2449		
5.	Narol	2312/1	0,0045	2 353,10	23,53
		2322/4	0,0077		
6.	Narol	2317/3	0,0711	10 970,00	363,00
		2322/3	0,0086	1 130,00	
7.	Łówcza	781/3	0,0384	2 760,00	82,80
R a z e m			2,1803	314 940,00	9 401,14

Źródło: opracowanie własne

Tabela 18. Nieruchomości w użytkowaniu wieczystym (stan na 31.12.2020 r.)

Lp.	Położenie nieruchomości /obręb/	Działka	
		Numer	Pow. w ha
1.	Narol	2317/2	0,8182
		2322/2	0,1852
		405/9	0,0978
		2312/1	0,0045
		2312/2	0,0024
		2317/1	0,3386
		2322/4	0,0077
		2322/5	0,2449
		2317/3	0,0711
		2322/3	0,0086
2.	Płazów	476	0,2914
		477	0,0715
3.	Łówcza	781/3	0,0384
R a z e m			2,1803

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19. Mienie komunalne- nieruchomości gruntowe (stan na 31.12.2020 r.)

Obręb	Powierzchnia w ha	Wartość w zł
Chlewiska	25,4212	142 729,45
Dębiny	18,1456	60 592,23
Huta Różaniecka	92,0325	249 207,62
Huta Złomy	39,8751	86 868,41
Jędrzejówka	122,0155	228 807,76
Kadłubiska	19,9374	56 328,55
Lipie	75,8346	116 308,74
Lipsko	90,4017	400 270,22
Łowcza	356,9608	756 524,73
Łukawica	138,4146	422 665,25
Narol Wieś	15,1840	542 993,85
Płazów	163,3117	648 235,79
Podlesina	11,9952	71 974,45
Ruda Różaniecka	110,7758	380 147,80
Wola Wielka	214,4801	328 612,44
Narol	156,4421	2 309 726,83
Razem	1 648,2279	6 801 994,12

Źródło: opracowanie własne

Stan ewidencji nieruchomości:

- ewidencja nieruchomości prowadzona jest w programie EMK- wersja 6.0.37,
- nieruchomości oprócz numeru działki i jej powierzchni mają wyszczególnione rodzaje użytków, ich wartość i numer księgi wieczystej.

Sposób zarządzania nieruchomościami gminy:

- wydzierżawianie, wynajmowanie i użyczenie nieruchomości wchodzących w skład zasobu,
- zapewnianie wyceny tych nieruchomości,
- wykonywanie czynności związanych z naliczaniem należności za nieruchomości, udostępniane z zasobu oraz prowadzenie windykacji tych należności,
- podejmowanie czynności w postępowaniu sądowym, w szczególności w sprawach dotyczących własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości, o zapłatę należności za korzystanie z nieruchomości, o roszczenia ze stosunku najmu, dzierżawy lub użyczenia, o stwierdzenie nabycia spadku, o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
- zabezpieczanie nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem,

- składanie wniosków księgi wieczystej dla nieruchomości gminy Narol oraz o wpis w księdze wieczystej.

Główne kierunki gospodarowania nieruchomości:

- komunalizacja,
- dzierżawa,
- sprzedaż.

5.4. Infrastruktura komunalna

5.4.1. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Tabela 20. Liczba odbiorców korzystających z sieci wodociągowej (stan na 31.12.2020 r.)

Gmina Narol- Solectwo	Liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	Budynki nie podłączone do sieci wodociągowej
Narol	2059	1912	49
Jędrzejówka	459	453	2
Dębiny	196	193	1
Huta-Złomy	169	160	3
Łukawica	323	317	2
Wola Wielka	466	448	6
Lipisko	449	413	12
Lipie	336	318	6
Podlesina	121	109	4
Kadlubiska	192	174	6
Narol-Wieś	504	480	8
Huta Różaniecka	347	317	10
Ruda Różaniecka	1151	1133	6
Plazów	420	411	3
Łowcza	443	419	8
Chlewiska	321	303	6

Źródło: opracowanie własne

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

Tabela 21. Gospodarka odpadami (stan na 31.12.2020 r.)

GOSPODARKA ODPADAMI			
1.	Liczba mieszkańców uiszczających opłaty za odpady	<u>Miasto:</u> 1506 <u>Wieś:</u> 4254 Razem: 5760	Wg deklaracji
2.	Wysokość opłaty	<u>2020r. ceny od 1 kwietnia</u> - od osoby w zabudowie jednorodzinnej za gromadzenie odpadów selektywnie – <u>18,00zł</u> - od osoby w zabudowie wielolokalowej za gromadzenie odpadów selektywnie – <u>19,00zł</u> - od osoby za nieselektywne gromadzenie odpadów – <u>36,00zł</u>	
3.	Przychody gminy z tytułu opłat	1 253 545,73	
4.	Odsetek odpadów poddanych recyklingowi	Na dzień 26.05.2020r. brak danych. Dane z firmy EMPOL- odbiorcą odpadów z terenu gminy Narol zostaną przedłożone w terminie do 31 lipca br. zgodnie z obowiązującymi terminami przedłożenia sprawozdań.	
5.	Odsetek odpadów zebranych selektywnie	<u>Odpady selektywnie zebrane:</u> - <u>Gmina:</u> 88,90 Mg - <u>Empol:</u> 273,88 Mg Razem: 362,78 Mg zmieszane: 680,80 Mg	

Zródło: opracowanie własne

Tabela 22. Liczba i procentowy odsetek odbiorców przyłączonych do sieci kanalizacyjnej

Gmina Narol – sołectwo	Liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	Budynki nie podłączone do sieci kanalizacyjnej
Narol	2059	1948	37
Jędrzejówka	459	423	12
Dębiny	196	0	0
Huta-Złomy	169	0	0
Łukawica	323	2	77
Wola Wielka	466	0	0
Lipsko	449	419	10
Lipie	336	294	14
Podlesina	121	0	0
Kadłubiska	192	174	6
Narol-Wieś	504	468	12
Huta Różaniecka	347	314	11
Ruda Różaniecka	1151	1115	12
Plazów	420	375	15
Łówcza	443	0	0
Chlewiska	321	0	0

Źródło: opracowanie własne

5.5. Środowisko

5.5.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Narol został sporządzony na lata 2016-2021 zgodnie z wymaganiami NFOŚiGW określonymi w załączniku do regulaminu konkursu nr 2/POIiŚ/9.3./2013- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

Celem strategicznym PGN jest transformacja gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie efektywności energetycznej, a także zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

Program Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem niezbędnym przy ubieganiu się gminy i innych jednostek z terenu gminy o wsparcie finansowe z funduszy unijnych oraz środków krajowych na inwestycje zgodnie z celem strategicznym.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia powinny znajdować się w PGN, a inwestycje długofalowe w Wieloletnim Planie Finansowym.

Gmina Narol zrealizowała w 2020 r. następujące zadania wynikające z PGN:

- Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Narol-Wieś,
- Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Łówcza,
- Przebudowa oświetlenia ulicznego.

5.5.2. Program ochrony środowiska

Program Ochrony Środowiska określa zadania własne gminy konieczne do realizacji z zakresu ochrony środowiska oraz cele realizacji polityki ekologicznej. Zadania w zakresie ochrony środowiska podejmowane przez gminę regulują władze jednostki poprzez akty prawa lokalnego – uchwały oraz decyzje. Władze pełnią również funkcje wykonawcze i kontrolne. W 2020 r. gmina Narol zrealizowała następujące działania w zakresie poszczególnych komponentów środowiska:

Ochrona klimatu i jakości powietrza

Poprawa jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy Narol do wymaganych standardów oraz ochrona mikroklimatu związane z ograniczeniem emisji CO₂ były realizowane w zakresie:

- prowadzenia remontów i modernizacji dróg,
- termomodernizacji budynków.

Ochrona przed hałasem

Poprawa jakości stanu środowiska akustycznego oraz ochrona przed hałasem realizowane były głównie poprzez modernizacje nawierzchni dróg oraz przebudowę dróg na terenie gminy Narol – ograniczenie hałasu komunikacyjnego.

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno-ściekowa

W zakresie ochrony wód zrealizowano zadanie z zakresu rozbudowy oczyszczalni ścieków oraz budowy lokalnych oczyszczalni przydomowych.

Usuwno również dzikie wysypiska śmieci z potoków, brzegów rzek i zbiorników.

Ochrona przyrody

Zadania z zakresu ochrony przyrody dotyczyły zachowania istniejącej zieleni urządzonej, zwiększania różnorodności biologicznej, ochrony krajobrazu oraz ochrony terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania. Ważnym elementem ochrony przyrody były też działania z zakresu edukacji ekologicznej. Ochrona przyrody, zwłaszcza zwiększanie różnorodności lasów gminy, realizowana była poprzez wykonywanie zabiegów zapisanych w uproszczonym Planie Urządzania Lasu (uPUL) dla lasów będących w zarządzie gminy Narol. Zabiegi te polegały na przebudowie drzewostanów sosnowych oraz kształtowanie lasów o zróżnicowanej strukturze gatunkowej, wiekowej i piętrowej.

Ponadto w ramach akcji sadzenie drzew miododajnych, sposobem na ochronę bioróżnorodności, w gminie Narol posadzono 25 gatunków drzew i 15 gatunków krzewów w okolicach zalewu, w Lipsku. Z akcji tej został nagrany filmik edukacyjny, umieszczony na stronie urzędu Miasta i Gminy Narol oraz na fanpage'u na Facebooku. Akcja została również opisana w lokalnej gazecie.

Gospodarka odpadami

Gospodarowanie odpadami z terenu gminy Narol poprawiono dzięki utworzeniu Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK). Objęcie wszystkich mieszkańców Gminy systemem selektywnej zbiórki zapewnia kompleksową gospodarkę odpadami oraz skierowanie zebranych odpadów do recyklingu, przetwarzania oraz utylizacji w przypadku odpadów niebezpiecznych.

Zrealizowano również zadanie usuwania azbestu z terenu gminy Narol w ramach programu priorytetowego NFOŚiGW pn. „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”. Podstawowym celem niniejszego zadania jest doprowadzenie do usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Narol, a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu na środowisko i zdrowie mieszkańców.

W 2020 r. z terenu Gminy Narol usunięto:

1. **70,23 Mg** wyrobów zawierających azbest, w tym **10,05 Mg** obejmowało demontaż, transport i unieszkodliwienie, a **60,18 Mg** obejmowało sam transport i unieszkodliwienie.
2. Ilość wyrobów zawierających azbest w poszczególnych miejscowościach w Mg:
 - Narol – **5,22**
 - Chlewiska – **6,47**
 - Huta Różaniecka – **6,31**

- Huta Złomy – **4,06**
- Lipie – **2,26**
- Lipsko – **5,36**
- Łowcza – **8,81**
- Płazów – **8,65**
- Ruda Różaniecka – **4,60**
- Wola Wielka – **18,49**

Gmina Narol usunęła również dzikie składowisko azbestu, które zlokalizowane było w Jędrzejówce (tzw. „piekiełko”). Z miejsca nielegalnego składowiska usunięto 10 Mg azbestu.

Gmina Narol brała również udział w programie pn.: „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach typu Big Bag”. W wyniku realizacji tego zadania odzyskowi poddano odpady o kodzie 15 01 02, w ilość 1,94 Mg.

Zasoby przyrodnicze

Na terenie gminy Narol występują następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwaty przyrody,
- Parki krajobrazowe,
- Obszar chronionego krajobrazu,
- Obszary Natura 2000 – ptasie i siedliskowe,
- Pomniki przyrody,
- Użytki ekologiczne,
- Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

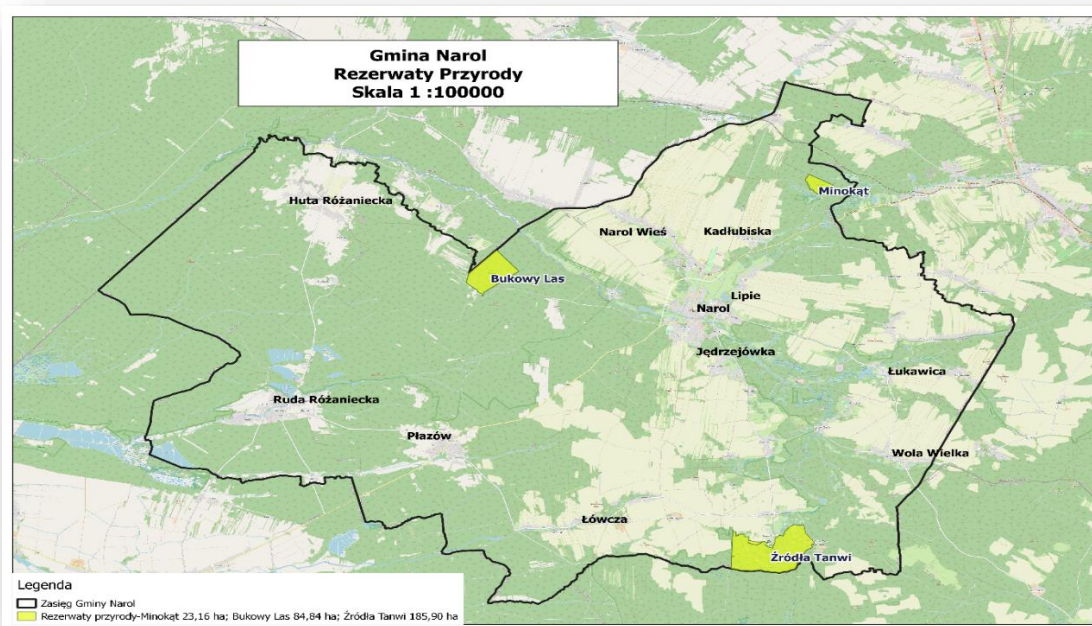
Głównym celem ustanowionych form ochrony przyrody jest utrzymanie stabilności ekosystemów i procesów ekologicznych oraz zachowanie różnorodności biologicznej. Rezerwaty przyrody znajdujące się na obszarze gminy Narol przedstawia tabela 23.

Tabela 23. Wykaz rezerwatów przyrody na terenie gminy Narol

L.p.	Nazwa rezerwatu	Cel ochrony rezerwatu	Rodzaj rezerwatu
1.	Rezerwat przyrody Minokąt	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych lasu jodłowo-bukowego z charakterystycznym runem buczyny karpackiej	Leśny
2.	Rezerwat przyrody Bukowy Las	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych kompleksu lasów bukowych o wysokim stopniu naturalności	Leśny
3.	Rezerwat przyrody Źródła Tanwi	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnych zespołów torfowiskowych oraz borów bagiennych i wilgotnych z licznymi gatunkami chronionych roślin zielnych	Torfowiskowy

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 2. Rezerwaty przyrody znajdujące się na terytorium gminy Narol

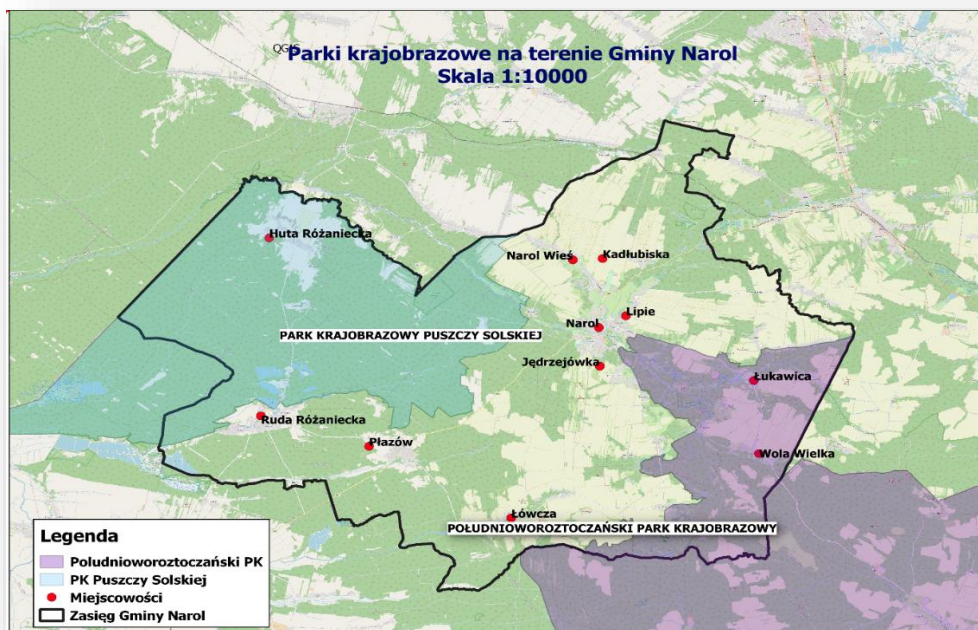
Parki krajobrazowe znajdujące się na terytorium gminy Narol wraz ze wskazaniem celu ochrony przedstawiono w tabeli 24.

Tabela 24. Wykaz parków krajobrazowych na terenie gminy Narol

Lp.	Nazwa parku krajobrazowego	Cel ochrony parku
1.	Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej	Celem ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej jest zachowanie unikalnych walorów przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych Roztocza oraz Puszczy Solskiej, a w szczególności zwartych kompleksów leśnych o charakterze puszczańskim (bory sosnowe, bory bagienne i wilgotne) z charakterystyczną florą i fauną, znajdują się tu unikalne przełomy rzeczne strefy krawędziowej Roztocza i Puszczy Solskiej w postaci szeregu niewielkich wodospadów zwanych "szumami" lub "szypotami", tworzących niezwykle, malowniczy, trochę górski charakter tej puszczańskiej krainy
2.	Południoworoztoczański Park Krajobrazowy	Utworzony został w celu ochrony cennych walorów przyrodniczych, krajobrazowych, wypoczynkowych i kulturowo-historycznych przed nasilającą się antroporesją. Ochrona obejmuje zwarte kompleksy lasów mieszanych, stanowiska roślin górskich, formy rzeźby terenu i hydrosferę Roztocza Rawskiego, ślady ścierających się wpływów kultury zachodniej i wschodniej, głównie w postaci zabytków cerkiewnych oraz, pozostałe po II wojnie światowej, liczne bunkry i umocnienia

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 3. Parki krajobrazowe na terytorium gminy Narol

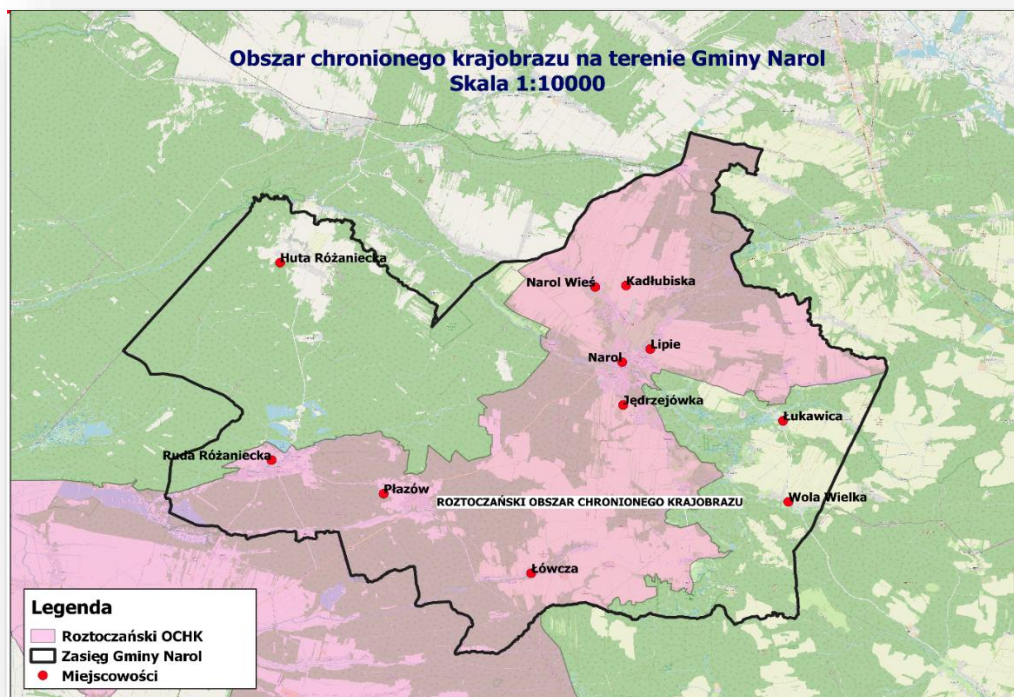
Charakterystykę Roztoczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu przedstawiono w tabeli 25.

Tabela 25. Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Narol

Lp.	Nazwa Obszaru	Charakterystyka Obszaru
1.	Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu	W rzeźbie terenu charakterystyczne są odosobnione lesiste wzniesienia, pooddzielane od siebie malowniczymi dolinami. Najcenniejszy element flory przedstawiają zbiorowiska leśne. Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 4. Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Narol

Zestawienie obszarów Natura 2000 oraz wskazanie celu ochrony ukazano w tabeli 26.

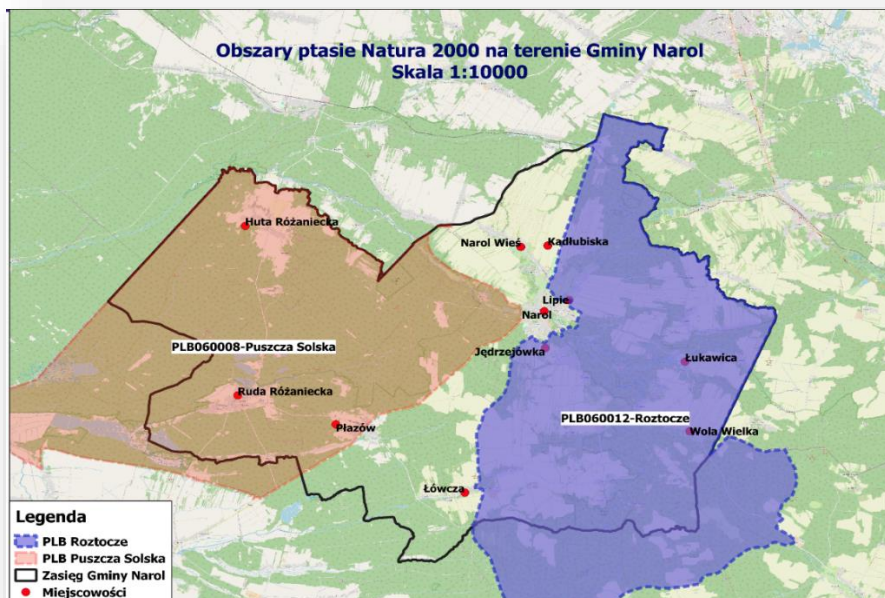
Tabela 26. Wykaz obszarów Natura 2000 na terenie gminy Narol

Lp.	Nazwa obszaru N2000	Kod obszaru	Cel ochrony
Obszary Natura 2000 Ptasie			
1.	Puszcza Solska	PLB060008	Celem wyznaczenia obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) jest ochrona populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk. Podstawą programu Natura 2000 jest Dyrektywa Ptasia
2.	Roztocze	PLB060012	
Obszary Natura 2000 Siedliskowe			
3.	Minokąt	PLH060089	Celem wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony siedlisk (OOS) jest ochrona siedlisk przyrodniczych, populacji i siedlisk roślin oraz zwierząt, a także odtworzenie siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków roślin lub zwierząt. Podstawą programu Natura 2000 jest Dyrektywa Siedliskowa
4.	Horyniec	PLH180017	
5.	Uroczyska Puszczy Solskiej	PLH060034	
6.	Uroczyska Roztocza Wschodniego	PLH060093	

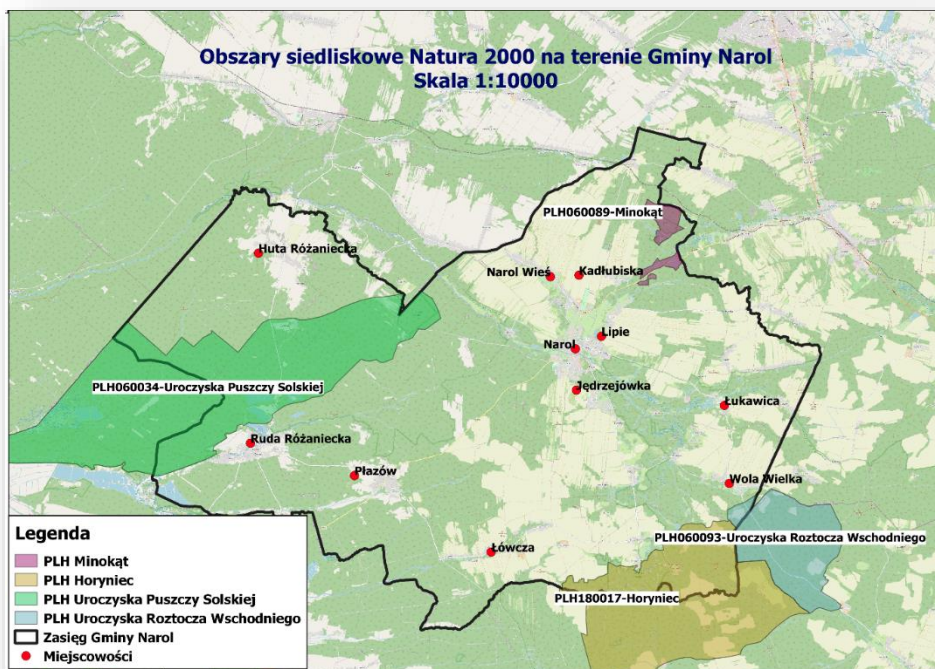
Źródło: opracowanie własne

Rysunek 5. Obszary ptasie Natura 2000 na terenie gminy Narol

Rysunek 6. Obszary siedliskowe Natura 2000 na terenie gminy Narol

Pomniki przyrody na terenie gminy Narol

Według art. 40 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.) pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Na obszarze gminy zinwentaryzowano występowanie 72 pomników przyrody, w skład których wchodzi drzewa tworzące pomniki grupowe, pojedyncze drzewa oraz obiekty przyrody nieożywionej – źródłisko Tanwi. (wg. danych z POŚ dla Gminy Narol na lata 2019-2022 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2026).

Użytki ekologiczne na terenie gminy Narol

Według art. 42 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r., poz. 55) użytki ekologiczne zostały utworzone w celu ochrony pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk, to jest: kęp drzew i krzewów, torfowisk, płątów nieużytkowanej roślinności, bagien, muraw kserotermicznych oraz stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt, w tym miejsca ich przebywania i rozrodu. Na terenie gminy Narol stwierdzono występowanie 29 użytków ekologicznych (wg. Uchwały nr 32/IV/2018 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie użytków ekologicznych).

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Według art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r., poz. 55) ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Gatunki mogą zostać objęte ochroną:

- ściśle, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
- częściową,
- częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,

- wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania.

Na terenie gminy Narol występuje wiele gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów, które w zdecydowanej większości znajdują lasach Nadleśnictwa Narol.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Narol:

- w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Narol występuje 56 gatunków roślin chronionych, 5 gatunków grzybów chronionych i 13 gatunków porostów chronionych.
- w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Narol występują 22 gatunki chronionych bezkręgowców, 6 gatunków chronionych ryb, 13 gatunków chronionych płazów, 5 gatunków chronionych gadów, 144 gatunki chronionych ptaków i 29 gatunków chronionych ssaków.

5.6. Polityka społeczna

5.6.1. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych oraz gminny program wspierania rodziny

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu jest jednostką organizacyjną gminy Narol realizującą zadania własne oraz zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, które określa ustawa o pomocy społecznej. Głównym celem ośrodka jest udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, które we własnym zakresie nie są w stanie zaspokoić niezbędnych potrzeb życiowych.

Każda osoba i rodzina, która nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać swoich problemów ma prawo zwrócić się z prośbą o pomoc do ośrodka pomocy społecznej. Ponadto pomoc taka może być przyznana z urzędu bądź na wniosek innych osób, za uprzednią zgodą osoby, której jest ona udzielana.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

Nowelizacja z 2010 r. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na gminy obowiązek opracowania i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie i powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. W związku z powyższym został powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Zarządzeniem nr 41/2011 Burmistrza Miasta i Gminy Narol z dnia 11 lipca 2011 roku ze zm.

Opracowano drugi Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Narol na lata 2016-2020, którego głównym

celem jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie. Pracownicy MGOPS w Narolu w 2020 r. uczestniczyli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i jego Grup Roboczych.

W 2020 roku wszczęto **5** procedur „Niebieskie Karty”.

Najczęstszymi przyczynami przemocy w rodzinie była przemoc fizyczna i przemoc psychiczna/emocjonalna.

- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego – **9**,
- liczba posiedzeń Grup Roboczych – **98**,
- prowadzono łącznie **23** procedury „Niebieskie Karty” (w tym kontynuowane procedury z lat poprzednich),
- zakończenie procedury „Niebieskie Karty” - **12**.

W 2020 r. pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu będący członkami Zespołu Interdyscyplinarnego w Narolu oraz grup roboczych uczestniczyli w szkoleniach z zakresu przemocy w rodzinie.

Zadania pomocy środowiskowej realizują w gminie Narol w głównej mierze pracownicy socjalni oraz opiekunowie, a także asystent rodziny.

Pracownicy socjalni ośrodka przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe w celu dokonania analizy i określenia planu pracy z osobą lub rodziną potrzebującą wsparcia oraz ustalenia rodzaju pomocy, po czym wnioskuje do kierownika o udzielenie potrzebnego wsparcia. Praca wykonywana przez pracowników socjalnych nie ogranicza się tylko do przyznawania świadczeń, jest również udzielana pomoc niematerialna osobom, które borykają się z różnymi dysfunkcjami, należy do niej m.in. praca socjalna, udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, współpraca z różnymi instytucjami, udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i jego Grupach Roboczych.

Praca w środowisku jest pracą często bardzo trudną, zdarza się, że klienci pomocy społecznej mają postawę roszczeniową i własnymi siłami nie chcą zmienić swojej sytuacji życiowej; wolą zwrócić się o zasiłek niż np. podjąć zatrudnienie.

Domy Pomocy Społecznej:

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu **jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.**

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

W 2020 r. w domach pomocy społecznej przebywało łącznie 4 mieszkańców skierowanych, za których ponoszona była odpłatność. W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. wydatki gminy na pobyt mieszkańców w DPS wyniosły 120 668,08 zł.

Pomoc społeczna:

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. gmina Narol liczyła 7 956 mieszkańców. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu w 2020 r. udzielił wsparcia 256 rodzinom, tj. 735 osobom w rodzinach, co stanowi 9,24 % mieszkańców gminy Narol. Osobom tym udzielano wsparcia w różnych formach, m.in. w formie wypłat zasiłków celowych, okresowych, stałych, skierowania do ośrodków wsparcia, opłacania składek na ubezpieczenia zdrowotne, zawarcia kontraktów socjalnych, dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach, pracy socjalnej. Ponadto wypłacano stypendia szkolne i zasiłki szkolne w ramach pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Skierowane zostały również wnioski do sądu o wgląd w sytuację dzieci, wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o objęcie leczeniem osób uzależnionych od alkoholu.

Pracownicy socjalni, załatwiając sprawy podopiecznych w środowisku w 2020 r. przeprowadzili 1245 rodzinnych wywiadów środowiskowych. Liczbę rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej objętych pomocą społeczną przedstawia tabela 27.

Tabela 27. Liczba rodzin/ osób objętych pomocą społeczną (według powodów).

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin/osób objętych pomocą w 2020 r.
Bezrobocie	125 rodzin
Ubóstwo	102 rodziny
Niepełnosprawność	73 rodziny
Długotrwała lub ciężka choroba	87 rodzin
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	63 rodziny
Alkoholizm/narkomania	30 rodzin
Przemoc w rodzinie	7 rodzin
Bezdomność	2 osoby

Źródło: opracowanie własne

Zasilki stałe:

W 2020 r. z zasiłków stałych korzystało ogółem **28 osób** na łączną kwotę **311 914,27 zł.** Na wypłatę zasiłków stałych MGOPS otrzymuje dotację z budżetu państwa (100%).

Zasilki okresowe:

W 2020 r. z zasiłki okresowe przyznano ogółem **102 osobom** na łączną kwotę **299 502,00 zł.**

Na wypłatę zasiłków okresowych Ośrodek otrzymuje dotację z budżetu państwa.

W 2020 r. zasiłki okresowe były w części dofinansowane z budżetu gminy w kwocie: **2 206,27 zł.**

Zasilki celowe:

W 2020 r. z zasiłków celowych (w tym na zakup posiłku lub żywności z Programu „Posiłek w szkole i w domu”) korzystało ogółem **221 rodzin** na łączną kwotę **265 059,00 zł.** Na wypłatę zasiłków celowych Ośrodek otrzymał dotację w kwocie **151 933,60 zł,** kwota świadczeń przeznaczona na ten cel z budżetu gminy to **113 125,40 zł.**

Usługi opiekuńcze:

MGOPS udziela również wsparcia w postaci usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania osób wymagających opieki, które wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.

W okresie **od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.** z usług opiekuńczych skorzystało **21 osób.**

Usługi te udzielane są odpłatnie – koszt to **14 zł za 1 godzinę.** Jeśli osoby mają niski dochód to są całkowicie lub częściowo zwalniane z odpłatności.

W 2020 r. na dochód Gminy z tytułu sprawowania usług opiekuńczych wpłynęła kwota **35 098,00 zł,** natomiast wydatki Gminy wyniosły **164 702,86 zł.**

Dzienny Dom „Senior+” w Jędrzejówce

Na terenie Gminy Narol utworzono ośrodek wsparcia dziennego Dzienny Dom „Senior+” w Jędrzejówce wchodzący w skład struktury organizacyjnej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu. Korzystanie z usług Domu jest odpłatne. Zasady odpłatności reguluje Uchwała Rady Miejskiej w Narolu.

W 2019 r. do pracy w Dziennym Domu „Senior+” w Jędrzejówce zatrudnionych było 3 pracowników na łączną liczbę pełnych etatów: 2. Z usług Domu skorzystało łącznie 21

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

seniorów z terenu gminy Narol. Wydatki poniesione na prowadzenie Domu w 2020 r. wyniosły: **160 994,52 zł**, w tym środki z dotacji wyniosły: **48 810,97 zł**.

Stypendia i zasilki szkolne:

W okresie od stycznia 2020 r. do czerwca 2020 r. pomocą materialną o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych objęto średnio **45 uczniów**, kwota wypłacona na ten cel wynosiła **16 442,40 zł**. Natomiast w okresie od września 2020 r. do grudnia 2020 r. pomocą materialną o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych objęto średnio **58 uczniów**, kwota wypłacona na ten cel wynosiła **21 352,80zł**.

Ponadto 2020 r. MGOPS w Narolu wypłacił **8 zasilków szkolnych** w kwocie **po 620,00 zł** (łącznie **4 960,00 zł**).

Na realizację wypłat pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2020 r. gmina Narol otrzymała dotację od Kuratora Oświaty w Rzeszowie w łącznej wysokości **42 755,20 zł**, wkład własny Gminy wynosił **8 551,04 zł**.

Zapewnienie posiłku - Wieloletni Rządowy Program „Posilek w szkole i w domu”

Na posiłki dla dzieci w szkołach wydano kwotę **32 952,00 zł** tym środki własne: **9 885,60 zł** oraz dotacja w wysokości: **23 066,40 zł**. Łącznie w 2020 r. z pomocy w formie posiłków korzystało **135** dzieci z terenu Gminy Narol.

Koszt realizacji Programu wyniósł ogółem **250 047,60 zł** (koszt posiłków i zasilków celowych), w tym środki własne: **75 047,60 zł** oraz dotacja: **175 000,00 zł**.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ)

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu w 2020 r. współpracując ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Ziemi Narolskiej i Podkarpackim Bankiem Żywności włączył się w Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ) współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) Podprogram 2019 r. **Ośrodek wydawał skierowania dla osób korzystających z w/w wsparcia w 2019 r. do otrzymania paczek w 2020 r.** Wysokości kryterium dochodowego, kwalifikującego osoby do korzystania z Programu wynosi 200% kryterium dochodowego, uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej. W 2020 r. z paczek żywnościowych w ramach POPŻ skorzystało 1000 mieszkańców gminy Narol.

Udzielenie schronienia

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W roku 2020 w schronisku dla osób bezdomnych przebywał **1** mieszkaniec gminy Narol. Łączny koszt zrealizowanych świadczeń na schronienie w schronisku **wyniósł 5 414,86 zł**. W roku 2020 gmina Narol uzyskała dochody z tytułu opłaty za pobyt w schronisku dla bezdomnych w kwocie **1 405,86 zł**.

Program „Wspieraj Seniora”

Program zakłada pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów do domu seniora, by ograniczyć konieczność wychodzenia osób starszych na zewnątrz podczas pandemii, ze względu na ich bezpieczeństwo. Z tej formy wsparcia w okresie od 20 października 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. skorzystało kilkakrotnie 3 mieszkańców gminy Narol. Gmina Narol wydatkowała środki z programu na wypłatę dodatków dla pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu w kwocie 9 693,27 zł (w tym wkład własny gminy Narol wyniósł 1 938,66 zł).

Świadczenia rodzinne, opiekuńcze (w tym zasiłek dla opiekuna) i alimentacyjne:

Od dnia 01.05.2004 r. świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez tutejszy Ośrodek w szczególności na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, oraz ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Świadczenia rodzinne:

Łączna liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny wraz z dodatkami w 2020 r. wyniosła **321** rodziny, natomiast liczba dzieci, na które pobierany był zasiłek rodzinny to **651** dzieci.

W 2020 r. wypłacono:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami na kwotę **1 370 930,00 zł**,
- świadczenia opiekuńcze na kwotę **2 000 267,00 zł**,
- zasiłek dla opiekuna na kwotę **59 520,00 zł**,
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka na kwotę **49 000 zł**,
- świadczenie rodzicielskie na kwotę **227 969,00 zł**,
- składki zdrowotne i emerytalno-rentowe (łącznie) na kwotę **205 573 zł**

Świadczenie „Za życiem”

Przysługuje w kwocie **4000,00 zł** jednorazowo. W 2020 r. **nie wypłacano** świadczenia „Za życiem”.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

Wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustalana jest zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do wysokości bieżących alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie na dziecko uprawnione do tego świadczenia.

W okresie **od 2020-01-01 do 2020-12-31** wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę **146 250,00 zł**

Ponadto w okresie **od 2020-01-01 do 2020-12-31** :

- odzyskano nienależnie pobrane świadczenia na kwotę: **2 000,00 zł**,
- należności dłużników alimentacyjnych, które wygasły w związku z ich zgonem wyniosły: **7 262,00 zł**,
- kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń
- z funduszu alimentacyjnego: **61 046,75 zł**, z tego:
 - przekazane na dochody budżetu państwa: **50 441,09 zł**
 - przekazane na dochody własne gminy: **10 605,66 zł**

W 2020 r. średnia miesięczna liczba rodzin uprawnionych do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 23, w tym średnia miesięczna liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 30.

Świadczenie wychowawcze (Program „Rodzina 500+”):

W dniu 1 kwietnia 2016r. w życie weszła ustawa „o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”, czyli regulacja dotycząca uprawnienia do otrzymania 500,00 zł na dziecko. Realizację świadczenia wychowawczego w gminie Narol, jako zadania zleconego, powierzono tutejszemu ośrodkowi.

Świadczenie wychowawcze w 2020 r. przyznano łącznie **747 rodzinom**. W/w świadczenie pobierało łącznie **1 262 dzieci** z terenu gminy Narol.

Świadczenie „Dobry start”:

Od dnia 1 czerwca 2018r. tutejszemu Ośrodkowi powierzono realizację rządowego programu „Dobry start”. Świadczenie „Dobry start” przysługuje osobom uprawnionym w wysokości **300 zł jednorazowo raz w roku** na dziecko w związku z rozpoczęciem roku szkolnego, nie wcześniej niż od roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 7 rok życia.

W roku 2020 w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Narolu wypłacono **897** świadczeń dla **897** dzieci w **601** rodzinach, w łącznej kwocie **269 100,00 zł**.

Karta Dużej Rodziny

Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci bez względu na wiek.

W 2020 r. **34 rodziny** złożyły wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny. Łączna ilość wydanych Kart Dużej Rodziny w 2020 r. wynosi **99 szt.** w tym w wersji tradycyjnej wynosi **85 szt.** oraz **14 szt.** w wersji elektronicznej.

5.6.2. Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W LIPSKU

1. Typ domu:

typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych,

typ B – dla upośledzonych intelektualnie

typ C – dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych.

Tabela 28. Liczba osób skierowanych do ŚDS z podziałem na rodzaj niepełnosprawności

Lp.	Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób
1.	Choroba psychiczna	6
2.	Niepełnosprawność intelektualna	18
	- w tym osób ze sprzężeniem	7
3.	Inne przewlekle zaburzenia psychiczne	10
	-w tym osób ze sprzężeniem	3

Źródło: opracowanie własne

2. Liczba i rodzaj miejsc:

- liczba osób skierowanych do ŚDS na podstawie decyzji na dzień 31.12.2020 r. : 34

- liczba miejsc regulaminowych: 31

- osoby oczekujące na przyjęcie: 3

W okresie sprawozdawczym Dom obejmował wsparciem łącznie 38 osób z terenu gminy Narol.

Misją a zarazem nadrzędnym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Lipsku jest " **Rehabilitacja uczestników, poprawa ich funkcjonowania w społeczeństwie lokalnym, tworzenie postaw samorządności oraz realizacja rozwoju kulturalnego z zapewnieniem dostępu do usług medycznych, psychologicznych i psychiatrycznych**"

Cele ogólne przyjęte do realizacji w roku 2020 tj.

- efektywna realizacja celów i zadań statutowych;

- kształtowanie i utrzymanie właściwych relacji społecznych uczestników;
- wspieranie rozwoju społecznego i emocjonalnego uczestników;
- zwiększenie ilości miejsc refundowanych w Domu;
- stymulacja zmysłów poprzez dostarczanie bodźców sensorycznych;
- przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

Cele ogólne przyjęte do realizacji nie zostały w pełni zrealizowane ze względu na panującą pandemię związaną z koronawirusem. Mimo zawieszenia działalności na okres od 12 marca do 25 maja cele ogólne częściowo zostały zrealizowane. Kompleksowe wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone było w miarę możliwości podczas pobytu podopiecznych w Domu ale także telefonicznie podczas zawieszenia działalności. Podopieczni w tym trudnym czasie potrzebowali dużego wsparcia i instruktażu jak należy się zachowywać i postępować celem ograniczenia ryzyka zachorowań. Dużo osób miało problem emocjonalny z zaakceptowaniem zaistniałej sytuacji. Nie udało się uzyskać zwiększenia miejsc regulaminowych. Dzięki sali doświadczenia świata i przeszkolonemu pracownikowi prowadzono stymulację zmysłów, niestety ograniczenia czasowe spowodowały, że cel ten nie do końca został zrealizowany. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu zostało osiągnięte dzięki nowym rozwiązaniom organizacyjnych.

Głównym zadaniem Domu było zapewnienie wsparcia i rozwijanie różnych umiejętności uczestników, którzy w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cele dotyczące osób, którym świadczone są usługi w Środowiskowym Domu Samopomocy realizowane są poprzez:

- prowadzenie działań wspierająco – aktywizujących zmierzających do osiągnięcia jak największej samodzielności i zaradności życiowej,
- zapobieganie nawrotom i pogłębianiu się zaburzeń psychicznych,
- zmniejszenie objawów chorobowych,
- integrację społeczną i zapobieganie izolacji społecznej,
- kształtowanie współpracy w grupie ,
- nabywanie i rozwijanie potrzebnych umiejętności,
- wypełnianie wolnego czasu i pogłębianie zainteresowań,
- doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach życiowych,
- wspieranie uczestników i ich rodzin w sytuacjach trudnych i kryzysowych.

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczył usługi w ramach realizacji indywidualnych planów wspierająco - aktywizujących w formie treningów indywidualnych i grupowych oraz zajęć indywidualnych i zespołowych. Nad dostosowaniem i realizacją planów i form pracy dla

każdego uczestnika czuwał zespół wspierająco – aktywizujący, który zbierał się w 2020 r. pięć razy w celu:

- wprowadzenie zajęć logopedycznych dla osób potrzebujących,
- omówienia efektów realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco - aktywizującego,
- opracowania nowych indywidualnych planów postępowania wspierająco - aktywizującego.

W Domu prowadzone były: treningi umiejętności społecznych, treningi funkcjonowania w codziennym życiu, trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, trening umiejętności komunikacji, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, poradnictwo psychologiczne 2 razy w miesiącu lub w razie potrzeby częściej. Dwa razy w tygodniu zajęcia z nauczycielem muzyki. Przez cały rok prowadzona była terapia ruchowa przez zatrudnionego na ½ etatu fizjoterapeutę w ramach środków otrzymanych w związku z realizacją programu " Za życiem" dla osób ze sprzężoną niepełnosprawnością oraz terapia ruchowa prowadzona przez pracowników ŚDS. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, niezbędna opieka w zakresie samodzielności i czynnościach samoobsługowych, świadczona w miarę potrzeb uczestników przez cały rok. Z innych form wsparcia przygotowującego do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia prowadziliśmy: terapię zajęciową w pracowniach w tym ergoterapię, zajęcia pedagogiczne rozszerzone o zajęcia logopedyczne ze specjalistą, wycieczki w miejsca odosobnione celem nie narażania podopiecznych na zarażenie wirusem. Ze środków finansowych przeznaczonych na realizację programu „Za życiem” podopieczni korzystali z rozszerzonej rehabilitacji ruchowej oraz zabiegów fizjoterapeutycznych. Ponadto prowadzone były zajęcia w sali doświadczania świata, które miały wpływ sensoryczny dla osób niemówiących, niedowidzących i niedosłyszących. Osoby stale jeżdżące na wózkach inwalidzkich mogły odpocząć w pozycji leżącej, zrelaksować się, odbierać bodźce świetlne i dźwiękowe. Sala doświadczania świata relaksuje i wycisza stany napięciowe, nerwowe i agresywne. W roku 2020 ze względu na stan pandemii w całym kraju organizacja wyjazdów, wycieczek czy spotkań integracyjnych była bardzo utrudniona mimo to, uważam że udało nam się zorganizować kilka ciekawych wyjazdów. Wyjeżdżaliśmy do Archipelagu Roztocze w Budach, do Nowin Horynieckich, w Bieszczady, do Szajówki na spotkanie z alpakami, do Salonu Harley - Davidson w Rzeszowie, do Masłomęcza w celu zwiedzenia „Wioski Gotów” a następnie spacerowaliśmy nad rzekę Bug i granicą Polsko - Ukrainą. W minionym roku udało nam się także wyjechać do Załuża gdzie mogliśmy

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

obcować z różnymi zwierzętami i przyrodą. Byliśmy też w Józefowie nad zalewem i w Nieliszu, na krótkim wyjeździe, w celach rozeznania terenu. Na początku roku mieliśmy przyjemność gościć dzieci ze Szkoły Podstawowej w Narolu oraz grupę „Rudniacy” z DPS w Rudzie Różanieckiej. Z występami „Jasełek” Na zabawę ostatekowa zaproszono nas do Środowiskowego Domu Samopomocy w Lubaczowie i Szarowoli. Dzięki grupie teatralnej z Krakowa mogliśmy uczestniczyć w kilku występach artystycznych. Transmisje on-line, które prowadzi TVP pozwalają nam uczestniczyć w spektaklach teatralnych.

Tabela 29. Formy prowadzonej działalności

Lp	Formy zajęć	Efekty prowadzonej działalności
Trening umiejętności społecznych		
1.	Trening umiejętności społecznych	Uzyskano: - poszerzenie wiedzy na temat umiejętności komunikacyjnych i kompetencji społecznych; - przyswojenie podstawowych pojęć: samoocena, samoakceptacja, poczucie własnej wartości, pewność siebie; umiejętność dostrzegania własnych wartości i zalet; - umiejętność przewyższania trudności i rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny; - pozytywny obraz siebie i wytrwałego dążenia do celu.
Treningi funkcjonowania w codziennym życiu		
2.	Trening dbałości o wygląd zewnętrzny,	Wzrost umiejętności w zakresie doboru ubrań adekwatnie do pory roku, warunków atmosferycznych i okoliczności. Rozwój umiejętności dbania o czystość i schludności noszonych ubrań. Dobór ubrań we właściwym rozmiarze. Kształtowanie estetyki wyglądu zewnętrznego.
3.	Trening nauki higieny,	Wyrobienie i utrwalenie nawyków higienicznych. Nabycie umiejętności z zakresu właściwego posługiwania się środkami do higieny osobistej. Wzrost motywacji i samodzielności w zakresie systematycznego mycia całego ciała. Zwiększenie poczucia konieczności dbania o higienę osobistą.
4.	Trening kulinarny,	Uczestnicy zostali zapoznani z zasadami zdrowego odżywiania. Uzyskano wzrost umiejętności samodzielnego przygotowania prostych dań na zimno i na ciepło. Podczas zajęć doskonalono umiejętność korzystania ze sprzętów AGD, jak również dobór produktów do dań i układanie tygodniowych jadłospisów. Wyrobienie nawyków kulturalnego zachowania się przy stole oraz zdrowego żywienia.
5.	Trening umiejętności praktycznych,	Rozwój i podtrzymanie umiejętności z zakresu obsługi sprzętu AGD i RTV. Utrwalenie umiejętności obsługi komputera, programów komputerowych oraz drukarek i laminatora. Poszerzony został zakres obsługi narzędzi stolarskich. Uzyskano poprawę zaradności i samodzielności z zakresu dbałości o porządek w miejscu pracy i w ośrodku.

6.	Trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi	Doskonalono umiejętność rozpoznawania wartości nominalów, robienia listy zakupów. Zapoznano uczestników z zasadami prawidłowego gospodarowania własnymi środkami oraz koniecznością systematycznego opłacania rachunków. Nauka planowania budżetu domowego i sporządzania listy zakupów. Nabycie umiejętności szacowania wartości produktu do ilości posiadanych środków finansowych. Konsekwencja zaciągania zobowiązań finansowych.
Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów		
7.	Kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z bliskimi, sąsiadami	Uzyskano: - wzrost umiejętności świadomego podejmowania decyzji, opanowania negatywnych emocji, okazywania uśmiechu i życzliwości w rozładowywaniu złości; - poprawa w zakresie używania kulturalnego słownictwa; - wzrost komunikowania się w grupie; - nabycie umiejętności adekwatnego wyrażania swoich emocji, myśli i potrzeb; - kształtowanie poczucia odpowiedzialności i potrzeby niesienia pomocy innym; - nabycie umiejętności współpracy i współdziałania z innymi.
8.	Kształtowanie pozytywnych relacji w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury.	Uzyskano: - wyższy poziom znajomości zasad zachowania się podczas zakupów, w instytucjach kulturalnych i urzędach; - większą samodzielność w załatwianiu spraw urzędowych.
Trening umiejętności komunikacyjnych		
9.	Trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji.	Uzyskano: - wzrost umiejętności komunikowania własnych próśb, potrzeb i emocji - wspomaganie procesów poznawczych, umiejętności dokonywania wyborów; - umiejętność odpowiedzi na pytania zamknięte; - rozwijanie i integrowanie rozwoju uczestnika w zakresie strefy poznawczej, motorycznej i społecznej.
Trening umiejętności spędzenia czasu wolnego		
10.	Rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem,	Uzyskano wzrost zainteresowań i pasji uczestników. Stymulowanie rozwoju intelektualnego i osobowego uczestników poprzez gry logiczne, krzyżówki, quizy, kalambury, konkursy wiedzy, zabawy z wyrazami. Rozwijanie zainteresowań literaturą, czasopiśmem, muzyką, tańcem, śpiewem. Kształtowanie umiejętności samodzielnej organizacji czasu wolnego.
11.	Udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych, organizacja czasu w sposób aktywny na świeżym powietrzu	Wzrost aktywności, nabycie umiejętności organizacji spotkania rodzinnego, prawidłowych postaw zachowania w towarzystwie.
12.	Zajęcia muzyczne - z elementami muzykoterapii i rytmiki oraz zajęcia integracyjne	Wzrost współpracy w grupie, integracja i odprężenie podczas śpiewu a także uzyskano zwiększenie pojemności oddechowej płuc.
Poradnictwo psychologiczne		
13.	Poradnictwo psychologiczne - terapia podtrzymująco - wspierająca, - bieżące trudności w radzeniu sobie z sytuacjami trudnymi.	Wsparcie uczestników w trudnych sytuacjach życiowych, podtrzymanie stanów emocjonalnych. Współpraca z Zespołem w sprawie ustalenia celów i zadań do realizacji.
Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych		

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

14.	Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych - pomoc w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego w sferze rodzinnej, bytowej, urzędowej, mieszkaniowej i zdrowotnej.	W roku 2020 uczestnicy potrzebowali pomocy w sprawach dotyczących pisania pism o pomoc finansową do MGOPS, wypełnianie wniosków o wydanie dokumentów, wyrobienie dowodów osobistych, przy zakupie leków, udzielaniu informacji o możliwościach uzyskania pomocy socjalnej, realizacji spraw dotyczących opłat i rozliczeń bankowych i komorniczych.
Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych		
15.	Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych w tym: pomoc w uzgadnianiu i pilnowaniu wizyt lekarskich, przy zakupie leków, pomoc w dotarciu do lekarza.	Uczestnicy potrzebowali pomocy w konsultacjach z lekarzem rodzinnym, lekarzem specjalistą. Pracownicy pomagali uczestnikom przy zakupie leków i w dotarciu do laboratorium.
Niezbędna opieka		
16.	Niezbędna opieka Pomoc w zaspokajaniu potrzeb fizjologicznych	Uczestnicy mieli zapewnioną pomoc przy zakupie leków i ich regularnym przyjmowaniu, w zaspokajaniu potrzeb fizjologicznych, pomoc w poruszaniu się, kąpielach, zmianie bielizny, praniu i prasowaniu własnej odzieży, robieniu zakupów w sklepie, kontrole ciśnienia, wagi.
17.	Monitorowanie stanu psychofizycznego uczestników podczas zajęć i całego pobytu w ŚDS	Rozmowy na temat samopoczucia, konsultacja z lekarzem przy objawach niepokojących, kontakt z rodziną w razie gorszego samopoczucia. W razie potrzeby wezwanie karetki pogotowia.
18.	Udzielanie pomocy uczestnikom Domu przy czynnościach związanych z utrzymaniem higieny osobistej i wyglądu zewnętrznego.	Pomoc przy kąpielach, zmianie bielizny, zmianie pampersów. Toaleta paznokci, pomoc w goleniu brody i stryżeniu włosów.
Terapia ruchowa		
19.	Terapia ruchowa: - gimnastyka ogólnie usprawniająca - ćwiczenia specjalistyczne z wykorzystaniem sprzętu do rehabilitacji - kinezyterapia - masaż ręczny - zabiegi specjalistyczne.	Poprawa sprawności fizycznej i utrzymanie na stałym poziomie aktywności ruchowej. Wypracowanie nawyku systematycznego udziału w ćwiczeniach ogólnie usprawniających. Terapia ruchowa pozytywnie wpływała na sprawność psychofizyczną, oddechową i ruchową. Uzyskano wzmocnienie siły mięśniowej, koordynacji oraz ogólnej kondycji organizmu. Wzrósł pozytywny nastrój, samopoczucie oraz świadomość korzystnego wpływu aktywności fizycznej na zdrowie.
20.	Zajęcia sportowe - gry sportowe na sali wielofunkcyjnej - turystyka i rekreacja - gry i zabawy zespołowe	Popraw kondycji fizycznej, nauka współpracy i zdrowej rywalizacji. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i pracy zespołowej.
21.	Wyjazdy na basen w celach rekreacyjnych i rehabilitacyjnych	Zajęcia na basenie dobrze wpływały na uczestników, poprawiały krążenie i rozluźniały mięśnie. Poprawiały kondycję fizyczną i psychiczną.
Inne formy wsparcia przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia		
22.	Terapia zajęciowa w pracowni plastyczno- rękodzielniczej	Zajęcia w tej pracowni poprawiły sprawność manualną, motoryczną, pobudzały wyobraźnię twórczą, ćwiczenie koordynacji i orientacji. Ćwiczenie cierpliwości, dokładności i staranności podczas wykonywania powierzonych zadań. Nabycie umiejętności wychodzenia z własnymi pomysłami i inicjatywami oraz samodzielnej pracy.
23.	Terapia zajęciowa w pracowni stolarsko- wikliniarska	Uczestnicy poprawili sprawność manualną rąk, zwiększyli umiejętności wykonywania drobnych prac z drewna i sklejk, naprawy sprzętu oraz posługiwania się urządzeniami. Rozwijali swoją twórczość, wyobraźnię i wiarę we własne możliwości. Część osób wykazała się własną inicjatywą w wykonywaniu prac. Współdziałanie w grupie

		doskonaliło umiejętności komunikacji, wzajemnej akceptacji i budowania więzi społecznych.
24.	Terapia zajęciowa w pracowni komputerowej	Uczestnicy zapoznali się z programami, uczyli się pisania tekstów, nabyli umiejętność posługiwania się drukarką, bindownicą i laminatorem.
25.	Ergoterapia - lekkie prace w ośrodku i wokół budynku - zajęcia manualne - wykonywanie prac plastycznych, elementów dekoracyjnych	Uczestnicy poprzez wykonywanie różnych prac w budynku lub otoczeniu nabywali umiejętności potrzebne do dbania o własne gospodarstwa domowe. Wyuczone umiejętności wykorzystują w domu tj. utrzymanie w czystości otoczenia ośrodka, pielęgnacji kwiatów i klombów, koszenie trawy, przycinanie krzewów i drzewek, sprzątanie pracowni po zajęciach, odśnieżanie.
26.	Arteterapia	Uzyskano: - wzrost kreatywności, uspokojenie i pozbywanie się wewnętrznych napięć; - uzewnętrznianie własnych przeżyć i odczuć; - zaspokajanie potrzeb: akceptacji, bezpieczeństwa, współuczestnictwa, bycia rozumianym i docenianym; - pobudzenie sensoryczne- wielozmysłowe postrzeganie świata.
Zajęcia pedagogiczne		
27.	Zajęcia pedagogiczne	Wzrost aktywności i zaradności życiowej uczestników oraz usprawnienie procesów pamięciowych, myślowych, koordynacji wzrokowo – ruchowej a także koncentracji uwagi. Kompensacja braków po przez regularne ćwiczenia mające na celu podtrzymanie i utrwalenie podstawowych umiejętności i sprawności niezbędnych w życiu codziennym tj. nazewnictwo, odczytywanie godzin, liczenie, czytanie i pisanie; Zajęcia logopedyczne w niewielkim stopniu poprawiły umiejętność komunikacji.
28.	Rozmowy indywidualne	Rozmowy wspierająco – wyjaśniające i aktywujące pomogły podopiecznym zrozumieć zaistniałe fakty i lepiej zrozumieć otaczający świat.
Sala doświadczenia świata		
29.	Zajęcia w sali doświadczenia świata	Usprawnienie funkcji poznawczych, pobudzenie zmysłów, poprawa koncentracji oraz rozwój motoryki.
30.	Zajęcia relaksacyjne	Zredukowanie zachowań agresywnych, wyciszenie, poprawa samopoczucia, odprężenie i relaksacja.
Zajęcia kulturalno - oświatowe		
31.	Wycieczki, wyjazdy, spotkania integracyjne, udział w obchodach rocznic i innych uroczystości.	Poznanie miejsc nieznanych oraz walory krajobrazowe otaczających nas terenów. Spotkanie z różnymi zwierzętami i obcowanie z przyrodą poszerzyło wiedzę i relaksowało. W roku 2020 nie brano udziału w obchodach rocznicowych i uroczystościach gminnych.
32.	Turnieje, konkursy, zawody sportowe	Podtrzymano pozytywne relacje w grupie poprzez wspólne gry edukacyjne, krzyżówki i łamigłówki; aktywizacja uczestnika poprzez proponowanie nowych i ciekawych form współpracy w grupie.

Źródło: opracowanie własne

Zapewnienie dowozu na zajęcia:

Dom zapewnia dowóz 26 uczestnikom samochodem służbowym.

Praktyki

W ciągu roku 2020 zawarto porozumienia ze szkołami w celu odbycia praktyk:

- Policealna Szkoła Centrum Szkół Akademickich „Student”

Tabela 30. Współpraca z podmiotami określonymi w § 21 rozporządzenia i jej efekty

Lp.	Podmiot, z którym ŚDS współpracuje	Efekty prowadzonej współpracy
1.	Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie	Informacje i porady o możliwościach wsparcia podopiecznych ŚDS w Lipsku
2.	Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta	Występ dzieci dla podopiecznych ŚDS
3.	Dom seniora w Jędrzejówce	Brak współpracy z powodu pandemii
4.	Przychodnia zdrowia w Narolu R- 36	Pomoc w dotarciu do lekarza rodzinnego, specjalisty, laboratorium.
5.	Dom Pomocy w Rudzie Różanieckiej	Występy grupy „Rudniacy” dla podopiecznych
6.	Kościół Rzymsko - Katolicki: Parafia w Lipsku	Udzielanie wsparcia duchowego podopiecznym.
7.	Gminny Ośrodek Kultury w Narolu	Brak współpracy z powodu pandemii
8.	Biblioteka Publiczna w Narolu	Brak współpracy z powodu pandemii
9.	Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Narolu	Współpraca w zakresie udzielania pomocy uczestnikom ŚDS Lipsko
10.	Urząd Miasta i Gminy Narol	Brak współpracy z powodu pandemii
11.	Środowiskowe Domy Samopomocy woj. podkarpackiego	Spotkania integracyjne do ŚDS Lubaczów i ŚDS Szarowola

Źródło: opracowanie własne

5.6.3. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii

- Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Gminne Programy Profilaktyczne w 2020 roku określały i uszczegóławiały sposób realizacji zadań własnych gminy w oparciu o ustawy: z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Gmina Narol w celu realizacji ustawowych zadań uwzględniała również cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020.

Celem realizacji Gminnych Programów Profilaktycznych, jak co roku było podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Narol dotyczących zagrożeń wynikających ze spożywania (nadużywania) napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych oraz ograniczanie ich używania poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych.

Realizacją zadań wyżej wymienionych programów zajmował się pracownik merytoryczny zatrudniony przez Burmistrza Miasta i Gminy Narol, jako jego pełnomocnik oraz członkowie Gminnej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narolu. W realizacji zadań oprócz wyżej wymienionych uczestniczyły również inne podmioty.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narolu w ramach realizacji wyżej wymienionych programów współpracowała z:

- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Narolu, dyrektorami, pedagogami i wychowawcami z placówek oświatowych działających na terenie Gminy, Policją, Sądem, Kuratorami, Radnymi Rady Miejskiej w Narolu, Sołtysami, Zespołem interdyscyplinarnym, organizacjami pozarządowymi, klubami sportowymi działającymi na terenie Gminy.

Kontynuował swoją działalność punkt konsultacyjny prowadzony przez koordynatora do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych w Lipsku, ul. Mogiłek 1, w którym osoby zainteresowane mogły pozyskać wiedzę między innymi na temat uzależnień, przemocy domowej oraz placówek (z terenu woj. lubelskiego i podkarpackiego) leczenia odwykowego.

Rok 2020 był okresem bardzo trudnym w realizacji zadań wynikających z programów, głównie z powodu trwającej pandemii koronawirusa i wynikającej z niej szeregu ograniczeń. Ograniczenia te powodowały, że nie można było w normalny sposób realizować zamierzone działania profilaktyczne, a działania te ograniczono do niezbędnych. W związku z powyższym w roku 2020 wydatki na realizację programów profilaktycznych były zmniejszone, a wszystkie niewykorzystane środki zostały przeniesione na 2021 rok.

W związku z COVID-19 realizatorzy programów profilaktycznych odwołali coroczny konkurs profilaktyczny, który organizowany był cyklicznie od 10 lat. Cieszył się on sporym zainteresowaniem wśród pedagogów i uczniów ze szkół w Gminie Narol.

Odwołano również koncert profilaktyczny i spotkania z osobami mogącymi dać świadectwo własnych, traumatycznych przeżyć związanych z uzależnieniami (narkotyków i innych substancji odurzających dla młodzieży oraz zajęcia warsztatowe w szkołach dla rodziców. Nie działała w normalny sposób świetlica integracyjna. Częściowo zawieszono współpracę z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Pomimo pandemii wywołanej przez COVID-19 w celu zapewnienia kontynuowania prowadzonych działań profilaktycznych –

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

realizowano zadania w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji społecznych i zdrowotnych szkód wynikających ze spożywania alkoholu i narkotyków. W tym celu:

- prowadzono profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży;
- prowadzono pomoc terapeutyczną dla osób uzależnionych, współuzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, stosujących przemoc domową i ich ofiar;
- organizowano pomoc psychospołeczną i prawną rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz przemoc domowa;
- wspomagano działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.

Na realizację zadań wynikających z programów profilaktycznych Gmina Narol otrzymała wpływy z tzw. korkowego w 2020 r. w kwocie **114.845,20 zł.**

Na realizację gminnych programów profilaktycznych, w tym działalności Punktu Konsultacyjnego wydatkowano **60.258,69 zł.**

Ponadto współpracowano z pedagogami i dyrektorami okolicznych szkół, pracownikami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narolu, Posterunkiem Policji, Sądem Rejonowym oraz placówkami zdrowia z terenu gminy.

Ekspediowano (on-line) materiały edukacyjne o tematyce profilaktycznej oraz materiały konkursowe dla dzieci i młodzieży. Promowano zdrowy styl życia wolny od alkoholu, narkotyków i innych używek oraz różne formy aktywnego spędzania wolnego czasu z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny w związku z COVID-19.

W siedzibie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (Lipsko, ul. Mogiłek 1) organizowane były spotkania ze specjalistą psychoterapii uzależnień mające na celu zdiagnozowanie problemów klienta w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie, zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia w przewyciężaniu trudności życiowych, niwelowaniu skali zjawiska przemocy i agresji oraz przeciwdziałanie uzależnieniom.

GKRPA w Narolu stara się wspierać rodziny przeżywające trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez planowanie działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Rodzinom osób uzależnionych przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych zapewnia się wsparcie polegające w szczególności na rozmowie i analizie sytuacji rodziny, środowiska oraz przyczyn kryzysu w rodzinie. W zakresie rynku napojów alkoholowych nie zwiększono maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Maksymalna liczba zezwoleń, wynikająca z odpowiedniej uchwały Rady Miejskiej w Narolu przedstawiała się następująco:

1) poza miejscem sprzedaży:

- do 4,5 % oraz piwo – maksymalna ilość zezwoleń 40
- od 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa) - maksymalna ilość zezwoleń 40
- powyżej 18 % - maksymalna ilość zezwoleń 40.

2) w miejscu sprzedaży:

- do 4,5 % oraz piwo – maksymalna ilość zezwoleń 17
- od 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa) - maksymalna ilość zezwoleń 17
- powyżej 18 % - maksymalna ilość zezwoleń 17

Na terenie gminy liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – **wyniosła 19.**

Na terenie gminy liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – **wyniosła 19.**

Na terenie gminy liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 13% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – **wyniosła 19.**

Na terenie gminy liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 3% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – **wyniosła 19.**

W roku 2020 - 27 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zostało skontrolowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2020 roku członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzili 99 rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 19 rozmów z członkami ich rodzin.

W stosunku do 29 osób Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu, a w przypadku 7 osób Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystąpiła z wnioskiem do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Rozwiązywanie

problemów związanych z uzależnieniami wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a wszystkie podejmowane, w tym zakresie działania powinny mieć charakter długofalowy, konsekwentnie i systematycznie wdrażany. Z tego też względu kierunki działań określone w Gminnych Programach Profilaktycznych powinny stanowić podstawę działań podejmowanych w latach następnych. W dalszym ciągu należałoby podejmować działania profilaktyczne przy jednoczesnym zabezpieczeniu odpowiedniej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych, a w szczególności dzieci i młodzieży. W obszarze monitoringu uwagę powinno się skierować na badanie efektywności podejmowanych działań naprawczych i profilaktycznych. Należy stwierdzić, iż realizacja programów przez gminę Narol i współpraca z podmiotami zewnętrznymi odbywała się na wielu płaszczyznach, a sami zleceniobiorcy przy realizacji powierzonych zadań wykazywali się dużym zaangażowaniem i profesjonalizmem.

5.6.4. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Współpraca finansowa Gminy Narol z organizacjami pozarządowymi polegała na organizowaniu konkursów i przyznawania dotacji na określone działania, w trybie otwartych konkursów ofert. Burmistrz Miasta i Gminy Narol ogłosił w 2020 rok **dwa konkursy ofert na realizację zadań publicznych.**

1) **Pierwszy konkurs** dotyczył realizacji zadania publicznego w zakresie nauki, edukacji oświaty i wychowania oraz działalności na rzecz osób niepełnosprawnych. Zadanie to zapisane zostało w Rocznym Programie Współpracy Gminy Narol z organizacjami Pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020 – w rozdziale VII Priorytetowe zadania publiczne, w punkcie 4 w zakresie oświaty i wychowania jako: wspieranie procesów edukacyjnych dzieci i młodzieży.

W ramach ogłoszonego w dniu 26 listopada 2019 r. konkursu została złożona jedna oferta przez organizację pozarządową wymienioną w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu podpisano umowę na realizację zadania z następującym podmiotem - Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu, z siedzibą przy ul. Wilsona 6a, 37-500 Jarosław. Zadanie dotyczyło – dowozu dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Narol do filii zamiejscowej w Oleszycach, Ośrodka Rehabilitacyjno –Edukacyjno – Wychowawczego Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu. Umowa została zawarta w dniu 30.12.2019 r. na okres od

02.01.2020 r. do 31.12.2020 r. Cel realizacji zadania został osiągnięty poprzez zapewnienie dowozu dziecka niepełnosprawnego z terenu Gminy Narol do Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego w Oleszycach, co umożliwiło realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Zapewniono także opiekę dla dziecka w trakcie dowozu, w każdym dniu nauki szkolnej w sposób ciągły, za wyjątkiem okresu czasowego zawieszenia funkcjonowania placówek oświatowych, tj. od 16 marca do 17 maja 2020 r., kiedy to dowóz nie był realizowany, ale Stowarzyszenie pozostawało w gotowości. Dowóz został zorganizowany sprzed domu ucznia do szkoły i z powrotem, dzięki czemu rodzice/opiekunowie nie byli dodatkowo obciążeni doprowadzaniem dziecka do oddalonego od domu punktu. W ramach realizacji tego zadania dowozem objęty był jedna uczennica z terenu Gminy Narol. Uczennica była dowożona w godzinach pomiędzy 6.00 a 8.00, a następnie odwożona pomiędzy godziną 14.00 a 18.00 do miejsca zamieszkania.

2) Drugi konkurs dotyczył upowszechniania sportu poprzez organizację zawodów, rozgrywek, imprez sportowych, w tym rozwijania bazy sportowej. Zadanie to zapisane zostało w Rocznym Programie Współpracy Gminy Narol z organizacjami Pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020 – w rozdziale VII Priorytetowe zadania publiczne, w punkcie 1 w zakresie kultury fizycznej, w tym wychowania fizycznego, rekreacji i sportu. Konkurs ten został przeprowadzony, na podstawie odrębnych przepisów w trybie uchwały Nr 339/XLIX/2010 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Narol. Do konkursu wpłynęło cztery oferty złożone przez 4 kluby sportowe z terenu Gminy Narol. Zgodnie z procedurą konkursową określona oferty zostały zweryfikowane pod względem formalnym i merytorycznym oraz zaopiniowane pozytywnie przez Komisję Konkursową powołaną Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy w Narolu. Komisja Konkursowa stwierdziła celowość realizacji wszystkich zadań publicznych złożonych w otwartym konkursie ofert.

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

W wyniku rozstrzygnięcia konkursu, podpisano umowy na realizację zadań

Tabela 31. Zestawienie zawartych umów z podmiotami

Lp.	Nazwa organizacji / stowarzyszenia	Rodzaj zadania / nazwa zadania	Wysokość środków przekazanych	Wykorzystana dotacja	Wysokość środków do zwrotu
1.	Miejski Klub Sportowy ROZTOCZE NAROL	Działalność szkoleniowa młodzieży i dorosłych z terenu Gminy Narol w piłce nożnej przy Miejskim Klubie Sportowym „Roztocze” Narol	45.000,00 zł	45.000,00 zł	0,00 zł
2.	Ludowy Klub Sportowy ROZTOCZE Ruda Różaniecka	Kultura fizyczna i sport. Organizacja imprez sportowych.	15.000,00 zł	15.000,00 zł	0,00 zł
3.	Ludowy Klub Sportowy LEŚNIK Płazów	Upowszechnienie i krzewienie sportu wśród młodzieży i dorosłych poprzez organizację zajęć sportowych oraz udział w zawodach piłki nożnej w miejscowościach Płazów, Łówcza oraz innych.	15.000,00 zł	15.000,00 zł	0,00 zł
4.	Ludowy Klub Sportowy TANEW Wola Wielka	Działalność szkoleniowa młodzieży i dorosłych w piłce nożnej przy LKS Tanew Wola Wielka	15.000,00 zł	15.000,00 zł	0,00 zł

Źródło: opracowanie własne

1) Miejski Klub Sportowy ROZTOCZE NAROL

Gmina Narol w 2020 roku przekazała na rachunek bankowy MKS Roztocze Narol dotację w 3 transzach na łączną kwotę **45.000,00 zł.**

Poszczególne transze dotacji przekazano, jak poniżej:

- 30.04.2020 r. - część dotacji w kwocie **5.000,00 zł;**
- 31.07.2020 r. - część dotacji w kwocie **20.000,00 zł;**

- 09.10.2020 r. - część dotacji w kwocie **20.000,00 zł.**

W dniu 4 grudnia 2020 r. Miejski Klub Sportowy Roztocze Narol złożył końcowe sprawozdanie z wykonania zadania publicznego. W wyniku szczegółowej oceny finansowej rozliczenia wydatków poniesionych na jego realizację oraz na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono, że Miejski Klub Sportowy Roztocze Narol w 2020 roku wydatkował kwotę w wysokości **46.239,22 zł**, z czego 45.000,00 zł; z otrzymanej dotacji, a kwotę 1.239,22 zł przekraczającą dotację pokryto ze środków własnych Klubu. Miejski Klub Sportowy Roztocze Narol składa się z: drużyny seniorów i drużyny juniorów starszych w liczbie około 50 zawodników. W skład drużyny wchodzi również: członkowie Akademii Młodego Piłkarza, 3 drużyny żaków, orlików i młodzików w liczbie około 70 zawodników. Miejski Klub Sportowy aktywnie pracował z drużynami. Wykorzystywał uprawnionych trenerów do prowadzenia zajęć treningowych, jako podstawę szkolenia młodzieży i dorosłych w klubie. Utrzymywał odpowiedni poziom sportowy, adekwatny do możliwości sportowych i organizacyjnych klubu, zyskując jak najwyższe lokaty w rozgrywkach sportowych prowadzonych przez związki sportowe oraz w turniejach sportowych. Ponadto Klub pomagał przy organizacji imprez sportowych i kulturalnych dla mieszkańców oraz zabezpieczał porządek i ład podczas rozgrywek.

2) Ludowy Klub Sportowy ROZTOCZE Ruda Różaniecka

Gmina Narol w 2020 roku przekazała na rachunek bankowy MKS Roztocze Narol dotację w 3 transzach na łączną kwotę **45.000,00 zł.**

Poszczególne transze dotacji przekazano, jak poniżej:

- 30.04.2020 r. - część dotacji w kwocie **5.000,00 zł;**
- 31.07.2020 r. - część dotacji w kwocie **20.000,00 zł;**
- 09.10.2020 r. - część dotacji w kwocie **20.000,00 zł.**

W dniu 04.12.2020 r. Ludowy Klub Sportowy Roztocze Ruda Różaniecka złożył końcowe sprawozdanie z wykonania zadania publicznego. W wyniku szczegółowej oceny finansowej rozliczenia wydatków poniesionych na jego realizację oraz na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono, że Ludowy Klub Sportowy Ruda Różaniecka w 2020 roku wydatkował kwotę w wysokości **15.277,61 zł**, z czego 15.000,00 zł z otrzymanej dotacji, a kwotę 277,61 zł przekraczającą dotację ze środków własnych. W Klubie funkcjonuje drużyna seniorów występująca w klasie „B”. Drużyna seniorów liczy 30 zawodników zarejestrowanych

w OZPN Jarosław. Łącznie w 2020 roku drużyna rozegrała ponad 25 spotkań (mecze kontrolne oraz mecze ligowe). Ludowy Klub Sportowy Roztocze Ruda Różaniecka od sierpnia 2020 r. brał udział w rozgrywkach klasy A z dobrym rezultatem. Po rozegraniu 13 meczy ligowych zespół po rundzie jesiennej uplasował się na 7 miejscu (na 15 drużyn). W zajęciach pod opieką instruktora piłki nożnej uczestniczy 30 zawodników zarejestrowanych w OZPN Jarosław. W treningach uczestniczy też młodzież nie zrzeszona.

3) Ludowy Klub Sportowy „Leśnik” Płazów

Gmina Narol w 2020 roku przekazała na rachunek bankowy Ludowego Klubu Sportowego „Leśnik” Płazów dotację w dwóch transzach na łączną kwotę **15.000,00 zł.**

Poszczególne transze dotacji przekazano jak poniżej:

- 30.04.2020 r. - część dotacji w kwocie **5.000,00 zł.;**
- 31.07.2020 r. - część dotacji w kwocie **10.000,00 zł.**

W dniu 03.12.2020 r. Ludowy Klub Sportowy „Leśnik” Płazów złożył końcowe sprawozdanie z wykonania zadania publicznego. W wyniku szczegółowej oceny finansowej rozliczenia wydatków poniesionych na jego realizację oraz na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono, że Ludowy Klub Sportowy „Leśnik” Płazów w 2020 r. wydatkował kwotę w wysokości 16.224,85 zł, z czego 15.000,00 zł z otrzymanej dotacji a pozostałą kwotę w wysokości 1.224,85 zł ze środków własnych Klubu. Drużyna po rundzie jesiennej sezonu 2020/2021 lubaczowskiej A – klasy rozgrywanej na boiskach przeciwników zajmowała 13 miejsce.

4) Ludowy Klub Sportowy „TANEW” Wola Wielka

Gmina Narol w 2020 roku przekazała na rachunek bankowy Ludowego Klubu Sportowego „TANEW” Wola Wielka dotację w dwóch transzach na łączną kwotę **15.000,00 zł.**

Poszczególne transze dotacji przekazano jak poniżej:

- 30.04.2020 r. - część dotacji w kwocie **5.000,00 zł.;**
- 31.07.2020 r. - część dotacji w kwocie **10.000,00 zł.**

W dniu 04.12.2020 r. Ludowy Klub Sportowy „TANEW” Wola Wielka złożył końcowe sprawozdanie z wykonania zadania publicznego. W wyniku szczegółowej oceny finansowej rozliczenia wydatków poniesionych na jego realizację oraz na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono, że Ludowy Klub Sportowy „TANEW” Wola Wielka

w 2020 r. wydatkował kwotę w wysokości **15.699,44 zł**, z czego 15.000,00 zł z otrzymanej dotacji a pozostałą kwotę w wysokości 699,44 zł ze środków własnych Klubu. W Ludowych Klubie Sportowym TANEW Wola Wielka funkcjonuje grupa seniorów B klasy. W zajęciach sportowych uczestniczyło ponad 30 zarejestrowanych w klubie zawodników. W klubie aktywnie prowadzona jest praca z młodzieżą, w rozgrywkach uczestniczy drużyna seniorów. LKS Tanew Wola Wielka rozegrał w B klasie w 2020 r. 9 meczy (4 mecze na wyjeździe i 5 meczów na stadionie w Woli Wielkiej).

Podsumowanie współpracy finansowej

W ramach przeprowadzonych otwartych konkursów ofert organizacje pozarządowe składały oferty na realizację zadań. Opiniowaniem ofert pod względem merytorycznym jak i formalnym zajmowały się powoływane Komisje Konkursowe, które oceniały możliwość realizacji zadań przez organizacje pozarządowe, przedstawione kalkulacje kosztów, wartości merytoryczne wniosków oraz uwzględniały wysokość środków przeznaczonych na realizację danego zadania.

W wyniku szczegółowej analizy wniosków komisja przedstawiła Burmistrzowi Gminy propozycje kwot na realizację (powierzenie) poszczególnych zadań, których wartość odpowiadała kwocie, jaka została zabezpieczona w budżecie na 2020 rok. Ostateczną decyzję o wyborze ofert i udzieleniu dotacji podejmował zgodnie z trybem określonym w ogłoszeniu o naborze projektów Burmistrz Miasta i Gminy Narol.

Współpraca pozafinansowa z organizacjami pozarządowymi.

Gmina Narol w 2020 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych wspierała sektor pozarządowy także w formach pozafinansowych. Istotną częścią współpracy Gminy z organizacjami było wsparcie organizacyjne przy prowadzonych przedsięwzięciach np. poprzez udostępnienie gminnych obiektów czy sprzętu. Działania Gminy Narol nakierowane były w szczególności na tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej, prowadzenia ciekawych i efektywnych inicjatyw na rzecz mieszkańców, uzupełnieniu działań gminy w zakresie zadań samorządu gminnego. Dotychczasowa współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz wspólne rozpoznawanie potrzeb mieszkańców Gminy Narol wpływa na podnoszenie jakości wykonanych usług oraz na efektywne wykorzystanie aktywności społecznej tego sektora skierowanej do społeczności lokalnej. Możliwości współpracy Gminy

Narol z organizacjami pozarządowymi na tak wielu płaszczyznach odbywały się dzięki pozytywnemu nastawieniu obu stron na zasadach pomocniczości, suwerenności partnerstwa i jawności.

Realizacja Programu współpracy na gruncie pozafinansowym to również:

- umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
- umacnianie lokalnych działań, stworzenie warunków do powstawania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych oraz zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców gminy,
- podwyższenie efektywności działań kierowanych do mieszkańców gminy.

W 2020 r. podjęte zostały również dwie ważne uchwały dla działalności sektora pozarządowego na terenie gminy.

1) uchwała Nr 159/XXVII/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 13 lutego 2020 r. w sprawie trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Narolu. Uchwała ta pozwala na utworzenie Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Narolu, składającej się z 10 osób, w tym, 3 przedstawicieli Rady Miejskiej, 2 przedstawicieli Burmistrza oraz 5 przedstawicieli organizacji pozarządowych. Na podstawie Art. 41e ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - organ wykonawczy właściwej jednostki samorządu terytorialnego na wspólny wniosek co najmniej 5 organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, prowadzących działalność na terenie gminy, tworzy w terminie 2 miesięcy od dnia wpłynięcia wniosku Powiatową Radę Gminną Radę Działalności Pożytku Publicznego jako organ konsultacyjny i opiniodawczy, zwaną dalej „Radą Gminną”. W 2020 roku, jak również do chwili obecnej nie wpłynął do Burmistrza Miasta i Gminy Narol wniosek w tej sprawie.

2) uchwała Nr 160/XXVII/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 13 lutego 2020 r. w sprawie trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Inicjatywa lokalna jest formą współpracy Gminy Narol z jego mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej Gminy Narol. Z inicjatywą lokalną może wystąpić co najmniej pięciu mieszkańców Gminy Narol bezpośrednio, lub za pośrednictwem organizacji pozarządowych lub podmiotów

wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wysokość udziału Gminy Narol oraz Inicjatora w zadaniu publicznym realizowanym w ramach inicjatywy lokalnej oraz zasady rozliczania poniesionych nakładów ustala się każdorazowo w odrębnej umowie. W roku 2020 nie złożono wniosków w ramach inicjatywy lokalnej.

Samorząd Gminy Narol nadal pragnie rozwijać współpracę z organizacjami pozarządowymi poprzez podejmowanie i realizację nowych projektów. Gmina Narol stara się, aby współpraca ta opierała się nie tylko na finansowaniu zadań publicznych, ale również nakierowywaniu na rozwój współpracy pozafinansowej.

VI. REALIZACJA UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ W NAROLU W 2020 r.

W 2020 roku Rada Miejska w Narolu podjęła 99 uchwał podczas 9 Sesji Rady Miejskiej, które odbyły się w budynku Szkoły Podstawowej im. św. Brata Alberta w Narolu przy ulicy Granicznej 11.

Wykaz uchwał podjętych w 2020 roku przez Radę Miejską w Narolu:

- w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy na rok 2020 – **10 uchwał;**
- w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Narol za rok 2019 wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu – **1 uchwała;**
- w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Narol na rok 2020 – **7 uchwał;**
- * **Z zakresu działań Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – 4 uchwały;**
 - w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Narol na lata 2020-2022;
 - zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania,
 - w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ofiar przemocy w Rodzinie w Gminie Narol na lata 2021-2025;
 - w sprawie uchylenia uchwały w sprawie utworzenia placówki wsparcia „Klub Senior+”;
- * **Z zakresu działań Gospodarki Komunalnej;**
 - w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Narol – **3 uchwały;**
 - zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu Cmentarzy Komunalnych na terenie Gminy Narol – **1 uchwała;**
 - w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty – **1 uchwała;**
 - w sprawie określenia górnych stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty – **1 uchwała;**
 - w sprawie ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności – **1 uchwała;**

- w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej – **3 uchwały**;
- w sprawie trybu pracy powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Narolu – **1 uchwała**;
- w sprawie trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej – **1 uchwała**;
- w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego z Gminą Miejską Przemysł –

1 uchwała;

*** Dział gruntów i nieruchomości:**

- w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości mienia komunalnego w ramach sprzedaży bezprzetargowej – **6 uchwał**;
- w sprawie wyrażenia zgody na bezprzetargowe zbycie nieruchomości stanowiącej własność Gminy Narol – **8 uchwał**;
- w sprawie zbycia nieruchomości mienia komunalnego – **2 uchwały**;
- w sprawie wyrażenia zgody na odpłatne nabycie nieruchomości – **1 uchwała**;
- w sprawie wyrażenia zgody na odpłatne zbycie nieruchomości – **1 uchwała**;
- w sprawie nieodpłatnego nabycia nieruchomości – **1 uchwała**;
- w sprawie zamiany nieruchomości mienia komunalnego – **1 uchwała**;
- w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości – **1 uchwała**;
- w sprawie nabycia na rzecz Gminy Narol prawa własności nieruchomości w zamian za zaległości podatkowe – **1 uchwała**;
- w sprawie nabycia na rzecz Gminy Narol prawa własności nieruchomości zabudowanej – **1 uchwała**;

*** Gospodarka przestrzenna i budownictwo – 4 uchwały:**

- w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów linii energetycznej WN 110 KV, obejmującej część nieruchomości znajdujących się w granicach obrębów Chlewiska, Łukawica, Wola Wielka, Huta Złomy oraz Łówcza;
- w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu osiedla jednorodzinnego „SŁONECZNE” w Narolu;

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

- w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Narol;
- w sprawie ustalenia wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg;
- w sprawie zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury – **1 uchwała**;
- w sprawie przyjęcia planów pracy komisji stałych Rady Miejskiej w Narolu – **2 uchwały**;
- w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej – **3 uchwały**;
- w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej powiatowi lubaczowskiemu – **1 uchwała**;
- w sprawie programu opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na terenie Gminy Narol w 2020 roku – **1 uchwała**;
- w sprawie przystąpienia Gminy Narol do stowarzyszenia Euroregion "Roztocze" –
1 uchwała;
- w sprawie przystąpienia Gminy Narol do Związku Transgranicznego Euroregion Roztocze –
1 uchwała;
- w sprawie odstąpienia od dochodzenia przypadających Gminie Narol należności cywilnoprawnych od podmiotów, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19 – **1 uchwała**;
- * **Podatki i opłaty lokalne – 4 uchwały**:
 - w sprawie przedłużenia terminów płatności rat od podatku od nieruchomości wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19;
 - w sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów podatku rolnego;
 - w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości;
 - w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od środków transportu;
- * **Ochrona środowiska**:
 - w sprawie zniesienia pomnika przyrody – **1 uchwała**;
 - w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych pomnika przyrody –
2 uchwały;
 - w sprawie rozpatrzenia w interesie publicznym w zakresie zmiany przepisów prawa miejscowego („wprowadzenie lokalnej tarczy antykryzysowej”) – **1 uchwała**;
 - w sprawie udzielenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Narol absolutorium z tytułu wykonania budżetu gminy Narol za rok 2019 – **1 uchwała – udzielono**;

- w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie przez Burmistrza Miasta i Gminy Narol zobowiązań wykraczających poza rok budżetowy z przeznaczeniem na projekt pn. „Przebudowa ujęcia dla potrzeb wodociągu „Płazów” wraz z budową sieci wodociągowej w miejscowości Huta Różaniecka” – **1 uchwała**;
- w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie przez Burmistrza Miasta i Gminy Narol zobowiązań wykraczających poza rok budżetowy – **4 uchwały**;
- w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Burmistrza Miasta i Gminy Narol – **2 uchwały**;
- w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Narol dotyczących budżetu Gminy Narol na rok 2021 – **1 uchwała**;
- w sprawie ustalenia wysokości miesięcznego wynagrodzenia dla Burmistrza Miasta i Gminy Narol – **2 uchwały**;
- w sprawie Rocznej współpracy Gminy Narol z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021 – **1 uchwała**;
- w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok – **1 uchwała**;
- w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 – **1 uchwała**;
- w sprawie przekazania skargi do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – **2 uchwały**;
- w sprawie zmiany nazwy Miejsko –Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Narolu na Gminne Centrum Usług Wspólnych w Narolu – **1 uchwała**.

W 2020 roku z tytułu udziału w Sesjach Rady Miejskiej w Narolu, wspólnych posiedzeniach wszystkich komisji oraz posiedzeniach Przewodniczącego wypłacono Radnym Rady Miejskiej diety w kwocie **81 694,49 zł**. Za udział w sesjach Rady Miejskiej w Narolu Sołtysom sołectw Gminy Narol wypłacono diety w kwocie: **8 700,00 zł**.

VII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

7.1. Związki komunalne

Związek Powiatowo - Gminny pod nazwą „Ziemia Lubaczowska”

Gmina Narol jest członkiem – Związku Powiatowo - Gminnego pod nazwą: „Ziemia Lubaczowska”. Podstawą prawną utworzenia Związku jest uchwała nr 80/XI/2015 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 8 października 2015 r. w sprawie utworzenia Związku Międzygminnego pod nazwą „Ziemia Lubaczowska”, który od stycznia 2020 r. po włączeniu Powiatu Lubaczowskiego został przekształcony w Związek Powiatowo – Gminny „Ziemia Lubaczowska”.

Związek powiatowo – gminny tworzy 6 samorządów: Powiat Lubaczowski oraz gminy: Miasto Lubaczów, Gmina Lubaczów, Gmina Narol, Gmina Cieszanów i Gmina Horyniec-Zdrój. Związek ma na celu integrację oraz gospodarczy i kulturowy rozwój gmin i Powiatu Lubaczowskiego - członków Związku. Związek dąży do rozwijania, eksponowania i wykorzystywania zasobów gospodarczych, przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowych swej ziemi.

Zadaniem związku jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarki, w tym turystyki, w szczególności poprzez: współpracę w celu przygotowania i promocji wspólnej oferty inwestycyjnej; tworzenie wspólnych produktów turystycznych; budowę wspólnej marki i promocję regionu; pozyskiwanie środków krajowych i zagranicznych na realizację wspólnych przedsięwzięć. Każdy członków Związku reprezentowany jest w Zgromadzeniu Związku przez trzech uprawnionych przedstawicieli. W skład Zgromadzenia wchodzi Wójtowie, Burmistrzowie, Starosta i po dwóch przedstawicieli wytypowanych przez rady gmin i Starostwo Powiatowe. Na podstawie obecnej uchwały Nr 34/IV/2018 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wyznaczenia dwóch dodatkowych przedstawicieli Gminy Narol do Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Ziemia Lubaczowska”, jako dodatkowi przedstawiciele Gminy Narol do Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Ziemia Lubaczowska” zostali wytypowani: Krzysztof Szawara (Przewodniczący Rady Miejskiej w Narolu) i Daniel Lomber (Sekretarz).

7.2. Stowarzyszenia JST

1) Stowarzyszenie Lokalnej Grupy Działania „Serce Roztocza”.

Gmina Narol zadeklarowała chęć przystąpienia do stowarzyszenia w dniu 21 lutego 2008 r. na mocy uchwały nr 112/XV/2008 Rady Miejskiej w Narolu w sprawie przystąpienia Gminy Narol do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Południowe Roztocze". Stowarzyszenie to posiadało pierwszą nazwę - Lokalna Grupa Działania "Południowe Roztocze".

Uchwałą nr 125/16/2008 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 15 kwietnia 2008 r. zmieniono powyższą uchwałę w zakresie nazwy - stowarzyszenia przyjęło nazwę Lokalna Grupa Działania "Serce Roztocza" i wyznaczono do uczestnictwa w pracach stowarzyszenia pod nową nazwą obecnego wówczas Burmistrza Miasta i Gminy Narol Stanisława Wosia.

Uchwałą Nr 44/V/2019 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Gminy Narol do Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania „Serce Roztocza” – wyznaczono Grzegorza Dominika – Burmistrza Miasta i Gminy Narol do uczestnictwa w pracach stowarzyszenia.

Lokalna Grupa Działania „Serce Roztocza” została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 26.06.2008 r. Siedzibą stowarzyszenia jest Cieszanów. LGD obejmuje obszar dwóch gmin miejsko-wiejskich: Cieszanów i Narol oraz gminę wiejską Horyniec – Zdrój. Gminy członkowskie charakteryzuje spójność terytorialna, geograficzna, przyrodnicza, historyczna i kulturowa, co zadecydowało o zawiązaniu współpracy.

Celem stowarzyszenia jest działalność na rzecz rozwoju obszarów wiejskich poprzez realizację Lokalnej Strategii Rozwoju, podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu pobudzenie aktywności społeczności lokalnych oraz ich czynny udział w realizacji LSR, propagowanie działań na rzecz realizacji LSR na obszarze działania LGD, pozyskiwanie partnerów i źródeł finansowania LSR, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz obszarów uzdrowiskowych, jak również promocja obszarów wiejskich położonych w obszarze działania LGD. Dokumentem wyznaczającym kierunki działania Lokalnej Grupy Działania jest Lokalna Strategia Rozwoju, będąca dokumentem planistycznym, który powstał w oparciu o szerokie konsultacje społeczne.

2) Stowarzyszenie Lokalna Organizacja Turystyczna ROZTOCZE

Gmina Narol przystąpiła do stowarzyszenia Lokalna Organizacja Turystyczna ROZTOCZE na mocy uchwały Nr 76/X/2007 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie przystąpienie Gminy Narol do Stowarzyszenia pod nazwą Lokalna Organizacja Turystyczna ROZTOCZE. LOT Roztocze jest stowarzyszeniem skupiającym samorządy, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne. Stowarzyszenie powstało 26 września 2007 roku w Tomaszowie Lubelskim z inicjatywy Zarządu Powiatu Tomaszowskiego i samorządów lokalnych. Organizacja w swojej działalności opiera się o statut, który określa misję i cele stowarzyszenia takie jak: kreowanie wizerunku regionu turystycznego obejmującego Roztocze i tereny przyległe, zwanego dalej jako regionu atrakcyjnego turystycznie, prowadzenie szkoleń dla środowisk działających na rzecz turystyki, integrowanie środowisk samorządu terytorialnego, gospodarczego i zawodowego oraz osób, instytucji i organizacji pozarządowych zainteresowanych rozwojem turystycznym Roztocza, zwiększanie liczby turystów odwiedzających Roztocze i tereny przyległe, działanie na rzecz wzrostu wpływów z turystyki, propagowanie i podejmowanie działań na rzecz ekologii, ochrony środowiska przyrodniczego oraz kulturowego Roztocza i terenów przyległych, stworzenie oraz promocja systemu informacji, promocji i rezerwacji turystycznej, działanie na rzecz poprawy infrastruktury turystycznej, opracowanie i wdrażanie strategii rozwoju turystyki na obszarze Roztocza i terenów przyległych, inicjowania i kreowanie działań społecznych i gospodarczych na rzecz rozwoju turystyki, aktywizacja obszarów wiejskich Roztocza i terenów przyległych poprzez rozwój na jego terenie pozarolniczej działalności gospodarczej związanej z turystyką i kulturą, stwarzanie warunków dla powstania i promowania produktów turystycznych, koordynacja działań w zakresie promocji turystyki podejmowanych na terenie Roztocza i terenach przyległych, promocja aktywnych, prozdrowotnych form wypoczynku, pomoc członkom Stowarzyszenia w zakresie pozyskiwania funduszy strukturalnych.

3) Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Roztocze”.

Gmina Narol przystąpiła do Stowarzyszenia Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Roztocze” na mocy uchwały Nr 223/XXX/2009 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie przystąpienia Gminy Narol do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka „Roztocze”. Na mocy podjętej uchwały do uczestnictwa w pracach stowarzyszenia wyznaczono Pana Stanisława Wosia – byłego Burmistrza Miasta i Gminy Narol.

W 2018 r. na mocy uchwały nr 35/IV/2018 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Gminy Narol do stowarzyszenia Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Roztocze” wyznaczono Pana Grzegorza Dominika – Burmistrza Miasta i Gminy Narol. Rybacka Lokalna Grupa Działania „Roztocze” jako stowarzyszenie zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 17.09.2009 r.

Stowarzyszenie tworzy 14 gmin: Narol, Bełzec, Lubycza Królewska, Tomaszów Lubelski, Adamów, Krasnobród, Laszki, Radymno, Wiązownica, Cieszanów, Lubaczów, Stary Dzików, Medyka, Stubno. Celem powstania Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Roztocze” było wyjście naprzeciw oczekiwaniom społeczności obszaru, dotyczącym przyszłych kierunków rozwoju tego obszaru, z uwzględnieniem uwarunkowań związanych z dużym znaczeniem sektora rybackiego na tym obszarze.

Stowarzyszenie o nazwie Rybacka Lokalna Grupa Działania „Roztocze” jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych mającym na celu: działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów tradycyjnie związanych z chowem i hodowlą ryb; rozwijanie kwalifikacji zawodowych i zachęcanie ludzi młodych do przedsiębiorczości; realizację strategii rozwoju lokalnego, zwanej dalej (LSR) w rozumieniu art. 2 pkt 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”; promocję obszarów oraz propagowanie innowacji związanych z chowem i hodowlą ryb w gminach położonych na obszarze objętym LSR; podnoszenie atrakcyjności obszarów objętych LSR przez rozwój turystyki i małej infrastruktury; propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury; regenerację osad i wiosek z głęboko zakorzenioną działalnością związaną i chowem z hodowlą ryb; wspieranie i wykorzystywanie atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym działanie na rzecz łagodzenia zmiany klimatu

i ochrony środowiska; kształtowanie postaw ukierunkowanych na zdobywanie wiedzy i innowacyjne działania; integrację obszaru objętego LSR; wspieranie rozbudowy infrastruktury służącej rozwojowi obszaru objętego LSR; propagowanie rozwoju intelektualnego i fizycznego dzieci i młodzieży; propagowanie idei zdrowego stylu życia; wspieranie akcji charytatywnych.

4) Stowarzyszenie Euroregion „Roztocze”

Gmina Narol przystąpiła do stowarzyszenia Euroregion „Roztocze” na mocy uchwały Nr 174/XVIII/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 9 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Narol do stowarzyszenia Euroregion „Roztocze”.

Reprezentację Gminy Narol w pracach stowarzyszenia powierzono Grzegorzowi Dominikowi – Burmistrzowi Miasta i Gminy Narol. Siedzibą stowarzyszenia jest miasto Tomaszów Lubelski. Członkami stowarzyszenia mogą być jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa lubelskiego i podkarpackiego wspierające ideę rozwoju regionu Roztocza.

Podstawowym celem stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządności i reprezentowanie interesów stowarzyszonych jednostek oraz podejmowanie wspólnych działań na rzecz rozwoju regionu Roztocza.

Wśród najważniejszych celów stowarzyszenia można wymienić:

- 1) aktywizację gospodarczą regionu i poprawę poziomu życia mieszkańców;
- 2) ochronę środowiska i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych;
- 3) rozwój rolnictwa ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw ekologicznych i produkcji zdrowej żywności;
- 4) budowę zintegrowanego systemu zagospodarowania turystycznego regionu oraz rozwoju usług turystycznych i agroturystycznych;
- 5) promocję regionu oraz zachowanie wartości przyrodniczych i kulturowych;
- 6) rozwijanie wszechstronnej, wzajemnej korzystnej współpracy transgranicznej z sąsiednimi rejonami Ukrainy w ramach Euroregionu Roztocze;
- 7) pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych (ze szczególnym uwzględnieniem funduszy Unii Europejskiej) wspomagających realizację statutowych celów Stowarzyszenia;
- 8) szeroko pojęta aktywizacja społeczna regionu, w tym m. in.:
 - pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,

- ochrona i promocja zdrowia,
 - nauka, edukacja, oświata i wychowanie,
- oraz wiele innych zawartych szczegółowo w statucie stowarzyszenia.

7.3. Współpraca międzynarodowa

1) Współpraca między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Gminą Birki (Ukraina)

Gmina Narol nawiązała współpracę z Gminą Birki (Ukraina) na mocy uchwały Nr 173/XX/2016 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 7 września 2016 r. w sprawie współpracy między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Gminą Birki (Ukraina). Strony zobowiązały się do rozwijania współpracy w zakresie: działalność samorządu terytorialnego, gospodarki i infrastruktury, rolnictwa i ochrony środowiska, ochrony zdrowia, oświaty, kultury, sportu i turystyki, realizacji wspólnych zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych środków zewnętrznych, innych dziedzin w ramach posiadanych kompetencji.

Strony zobowiązały się do:

- a) wspólnego aplikowania o środki Unii Europejskiej i inne środki zewnętrzne na zadania wywierające efekty transgraniczne,
- b) wzajemnego informowania się o: priorytetowych potrzebach regionu, które mogą przyciągnąć zagranicznych inwestorów, potrzebach importowych i propozycjach eksportowych, wykonawstwie robót budowlanych i usług, obowiązujących przepisach prawa dotyczących działalności gospodarczej i samorządowej.

Strony będą stwarzać warunki do współpracy organizacji rolniczych (tworzenie gospodarstw agroturystycznych, wspieranie rozwoju agroturystyki i ekoturystyki) i sprzyjać współpracy w zakresie ochrony środowiska.

Strony będą rozwijać działalność w sferze kultury a także wspierać współzawodnictwo sportowe i organizować wspólne imprezy sportowe.

Strony będą dążyć do nawiązywania bezpośrednich kontaktów między szkołami i placówkami oświatowymi oraz będą wymieniać doświadczenia z zakresu ochrony zdrowia.

2) Współpraca między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Rejonem Glybockim (Ukraina)

Gmina Narol nawiązała współpracę z Rejonem Glybockim (Ukraina) na mocy uchwały Nr 198/XXII/2016 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie współpracy między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Rejonem Glybockim (Ukraina).

Strony zobowiązały się do rozwijania współpracy w zakresie: działalność samorządu terytorialnego, gospodarki i infrastruktury, rolnictwa i ochrony środowiska, ochrony zdrowia, oświaty, kultury, sportu i turystyki, realizacji wspólnych zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych środków zewnętrznych, innych dziedzin w ramach posiadanych kompetencji.

Strony zobowiązały się do: wspólnego aplikowania o środki Unii Europejskiej i inne środki zewnętrzne na zadania wywierające efekty transgraniczne, wzajemnego informowania się o priorytetowych potrzebach regionu, które mogą przyciągnąć zagranicznych inwestorów, potrzebach importowych i propozycjach eksportowych, wykonawstwie robót budowlanych i usług, obowiązujących przepisach prawa dotyczących działalności gospodarczej i samorządowej.

Strony będą stwarzać warunki do współpracy organizacji rolniczych (tworzenie gospodarstw agroturystycznych, wspieranie rozwoju agroturystyki i ekoturystyki) i sprzyjać współpracy w zakresie ochrony środowiska. Strony będą rozwijać działalność w sferze kultury a także wspierać współzawodnictwo sportowe i organizować wspólne imprezy sportowe. Strony będą dążyć do nawiązywania bezpośrednich kontaktów między szkołami i placówkami oświatowymi oraz będą wymieniać doświadczenia z zakresu ochrony zdrowia.

3) Współpraca między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Gminą Mlynica (Słowacja)

Gmina Narol nawiązała współpracę Gminą Mlynica (Słowacja) na mocy uchwały Nr 222/XXV/2017 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie współpracy między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Gminą Mlynica (Słowacja).

Strony zobowiązały się do rozwijania współpracy w zakresie: działalność samorządu terytorialnego, gospodarki i infrastruktury, rolnictwa i ochrony środowiska, ochrony zdrowia, oświaty, kultury, sportu i turystyki, realizacji wspólnych zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych środków zewnętrznych, innych dziedzin w ramach posiadanych kompetencji.

Strony zobowiązały się do wspólnego aplikowania o środki Unii Europejskiej i inne środki zewnętrzne na zadania wywierające efekty transgraniczne, wzajemnego informowania się o priorytetowych potrzebach regionu, które mogą przyciągnąć zagranicznych inwestorów, potrzebach importowych i propozycjach eksportowych, wykonawstwie robót budowlanych i usług, obowiązujących przepisach prawa dotyczących działalności gospodarczej i samorządowej.

Strony będą stwarzać warunki do współpracy organizacji rolniczych (tworzenie gospodarstw agroturystycznych, wspieranie rozwoju agroturystyki i ekoturystyki) i sprzyjać współpracy w zakresie ochrony środowiska. Strony będą rozwijać działalność w sferze kultury a także wspierać współzawodnictwo sportowe i organizować wspólne imprezy sportowe. Strony będą dążyć do nawiązywania bezpośrednich kontaktów między szkołami i placówkami oświatowymi oraz będą wymieniać doświadczenia z zakresu ochrony zdrowia.

4) Współpraca między Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) a Miastem Tokaj (Węgry), Gminą Mlynica (Słowacja) oraz Miastem Ujezd u Brna (Republika Czeska)

Gmina Narol nawiązała współpracę na mocy uchwały Nr 278/XXXI/2017 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 7 listopada 2017 r. w sprawie współpracy między Miastem Tokaj (Węgry), Gminą Mlynica (Słowacja), Gminą Narol (Rzeczpospolita Polska) oraz Miastem Ujezd u Brna (Republika Czeska). Umowa o partnerstwie stanowi podstawę rozwoju współpracy lokalnych samorządów z uwzględnieniem wspólnego celu, jakim jest rozwój polityki regionalnej UE oraz promowanie go z uwzględnieniem interesów i potrzeb państw Grupy Wyszehradzkiej w powiązaniu z więzami kulturowymi i historycznym oraz powszechnymi wyzwaniami odnoszącymi się do społecznego i ekonomicznego rozwoju naszych państw w obrębie Unii Europejskiej.

Deklarując wolę pogłębiania i umacniania przyjacielskich stosunków, opierając się na przekonaniu, iż ta współpraca będzie służyła wzbogaceniu społecznego, kulturalnego i ekonomicznego życia naszych regionów oraz promowała rozwój bezpośrednich kontaktów pomiędzy ich mieszkańcami, strony postanowiły, że przedmiotem umowy ramowej o partnerskiej współpracy jest wymiana doświadczeń, współpraca kulturalna oraz kontakty pracownicze pomiędzy personelem regionalnych władz państw Grupy Wyszehradzkiej. Jej cel stanowi pogłębianie przyjacielskich stosunków, przezwyciężanie barier językowych oraz lepsze wzajemne zrozumienie pomiędzy społecznościami.

W tym celu umawiające się strony uzgodniły, że współpraca i stosunki partnerskie będą obejmowały następujące obszary regionalnej współpracy państw Grupy Wyszehradzkiej: budowanie wspólnej tożsamości kulturowej, zwiększanie kompetencji i budowanie potencjału w dziedzinie edukacji innowacje, badania i rozwój lokalnej przedsiębiorczości, wartości demokratyczne oraz media, partnerstwo w dziedzinie polityki publicznej oraz poszczególnych instytucji, rozwój regionalnego środowiska i turystyki, rozwój społeczny, złożenie wspólnych wniosków w ramach projektów w obrębie Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego.

5) Związek Transgraniczny Euroregion Roztocze

Gmina Narol przystąpiła do Związku Transgranicznego Euroregion Roztocze na mocy uchwały Nr 219/XXII/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 29 października 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Narol do Związku Transgranicznego Euroregion Roztocze.

Do reprezentowania Gminy Narol w pracach Związku Transgranicznego Euroregion Roztocze wyznaczono Burmistrza Miasta i Gminy Narol lub osobę przez niego upoważnioną.

Preambuła statutu Związku Transgranicznego Euroregion Roztocze brzmi:

„Przygraniczne jednostki samorządu terytorialnego Polski i Ukrainy zwane dalej stronami, leżące na obszarze powołanego 19 czerwca 2019 roku Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Roztocze UNESCO oraz na terenach przyległych, działając zgodnie z zasadami równości, subsydiarności, reprezentacji i partnerstwa tworzą Związek Transgraniczny Euroregion Roztocze jako wspólną organizację koordynującą i wspierającą współpracę transgraniczną zgodną z treścią Europejskiej Konwencji Ramowej o współpracy transgranicznej między wspólnotami i władzami terytorialnymi.”

Siedzibą Związku Transgranicznego Euroregion Roztocze jest:

- 1) w Polsce Tomaszów Lubelski;
- 2) w Ukrainie Żółkiew.

Związek Transgraniczny został utworzony w celu rozwoju współpracy obszarów przygranicznych w następujących dziedzinach:

- 1) wszechstronnego rozwoju ekonomicznego,
- 2) zagospodarowania przestrzennego,
- 3) infrastruktury publicznej,
- 4) ochrony i promocji zdrowia,
- 5) ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych,

- 6) edukacji, kultury, sportu i turystyki,
- 7) likwidacji zagrożeń i klęsk żywiołowych,
- 8) rozwijania kontaktów między mieszkańcami obszarów przygranicznych oraz współpracy instytucjonalnej, a także współpracy podmiotów gospodarczych,
- 9) pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych (ze szczególnym uwzględnieniem funduszy Unii Europejskiej) wspomagających realizację celów statutowych.

VIII. POZOSTAŁE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI GMINY NAROL

8.1. Oświata

LICZBA SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH W GMINIE NAROL W 2020 r.

- Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta w Narolu
- Szkoła Podstawowa w Łukawicy
- Przedszkole Samorządowe w Narolu
- Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Hucie Różanieckiej
- Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Rudzie Różanieckiej
- Zespół Szkół w Rudzie Różanieckiej:
 - Szkoła Podstawowa im. kpt. Władysława Ważnego w Rudzie Różanieckiej
 - Przedszkole Samorządowe w Rudzie Różanieckiej

Tabela 32. Liczba dzieci w szkołach i placówkach oświatowych w gminie Narol w 2020 r.

Jednostka oświatowa	Stan liczbowy na dzień 31 marca 2020 r.	Stan liczbowy na dzień 30 września 2020 r.
Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta w Narolu	373 (w tym 41 klasa „0”)	373 (w tym 41 klasa „0”)
Szkoła Podstawowa w Łukawicy	125 (w tym 18 klasa „0”)	125 (w tym 18 klasa „0”)
Szkoła Podstawowa im. kpt. Władysława Ważnego w Rudzie Różanieckiej	135 (w tym 17 klasa „0”)	135 (w tym 17 klasa „0”)
Przedszkole Samorządowe w Narolu	100	105
Przedszkole Samorządowe w Rudzie Różanieckiej	25	25
RAZEM:	758	763

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej

Tabela 33. Liczba nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych w gminie Narol w 2020 r.

PLACÓWKA OŚWIATOWA	STYCZEŃ-SIERPIEŃ 2020 r.		WRZESIEŃ-GRUDZIEŃ 2020 r.	
	PEŁNY ETAT	NIEPEŁNY ETAT	PEŁNY ETAT	NIEPEŁNY ETAT
Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta w Narolu	32	10	33	9
Szkoła Podstawowa w Łukawicy	12	9	13	9
Szkoła Podstawowa im. kpt. Władysława Ważnego w Rudzie Różanieckiej	15	6	16	3
Przedszkole Samorządowe w Narolu	6	2	7	4
Przedszkole Samorządowe w Rudzie Różanieckiej	2	0	2	0
Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Hucie Różanieckiej	0	1	0	1
RAZEM	67	28	71	26

Źródło: opracowanie własne

WYDATKI W GMINIE NAROL NA OŚWIATĘ W STOSUNKU DO SUBWENCJI OŚWIATOWEJ W 2020 R.

(o ile procent więcej, niż wynosi subwencja, gmina wydaje na oświatę)

Subwencja oświatowa na 2020 rok	<u>6 660 226,00</u>
Wydatki ogółem na oświatę:	<u>10 214 394,90</u>
Dotacje:	<u>337 895,08</u>
Część oświatowa subwencji ogólnej wraz z pulą środków	
500+ dla nauczycieli:	<u>6 696 726,00</u>
Środki własne gminy:	<u>3 179 773,82</u>

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

Tabela 34. Zatrudnienie nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego styczeń- sierpień 2020 r.

szkoła / jednostka oświatowa	Liczba osób	Stopień awansu zawodowego (osoby)				
		bez stopnia	stażyści	kontraktowi	mianowani	dplomowani
Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta w Narolu	42				7	35
Zespół Szkół w Rudzie Różanieckiej (SP+Przedszkole)	21			1	3	17
Szkoła Podstawowa w Łukawicy	22			1	3	18
Przedszkole Samorządowe w Narolu	8		1	1	4	2
Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Hucie Różanieckiej	1				1	
Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Rudzie Różanieckiej	1					1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 35. Zatrudnienie nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego wrzesień- grudzień 2020 r.

Szkoła / jednostka oświatowa	Liczba osób	Stopień awansu zawodowego (osoby)				
		bez stopnia	stażyści	kontraktowi	mianowani	dplomowani
Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta w Narolu	42			1	6	36
Zespół Szkół w Rudzie Różanieckiej (SP+Przedszkole)	21			1	3	17
Szkoła Podstawowa w Łukawicy	22			1	4	17
Przedszkole Samorządowe w Narolu	11	3		1	5	2
Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Hucie Różanieckiej	1				1	
Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Rudzie Różanieckiej	1					1

Źródło: opracowanie własne

8.2. Instytucje kultury

8.2.1. Gminny Ośrodek Kultury w Narolu

Wydarzenia kulturalne zorganizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Narolu-2020 rok:

1. **WYSTAWY** – 1 – liczba uczestników ogółem: 80 (na wernisażu) + ok. 200 osób zwiedzających w sezonie
2. **FESTIWALE** – 1 - (4 dni koncertowe) – liczba uczestników ogółem – 350 osób
3. **KONCERTY PLENEROWE** – 1
KONCERTY W CENTRUM KONCERTOWO – WYSTAWIENNICZYM – 8
KONCERTY W GMINNYM OŚRODKU KULTURY – 2
liczba uczestników ogółem – 700
4. **IMPREZY REKREACYJNO – SPORTOWE** – 2 – liczba uczestników – 400
5. **KONKURSY** – 0 – liczba uczestników – 0
6. **SPEKTAKLE TEATRALNE** – 1 – liczba uczestników - 40
7. **IMPREZY PATRIOTYCZNE** – 3 – liczba uczestników – 100
8. **KIERMASZE ŚWIĄTECZNE** – 0 – liczba uczestników – 0

8.2.2. Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Polańskiego w Narolu

Ilość woluminów w bibliotece głównej i filiach – **22 612**

Ilość woluminów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy – **2,85**

Ilość wypożyczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy – **1,60**

Ilość odwiedzin w czytelnich bibliotek – **458 osób**

Ilość woluminów udostępnionych na miejscu – **540**

Ilość osób uczestniczących w imprezach w sposób tradycyjny – **1 214**

Ilość osób uczestniczących w imprezach w formie online – **11 947**

Tabela 36. Wybrane informacje dotyczące biblioteki w latach 2018-2020

	2018	2019	2020
Ilość wypożyczeń w Bibliotece Głównej i filiach	13 273	11 909	13 051
Ilość odwiedzin w Bibliotece Głównej i filiach	6 457	6 752	8 464
Ilość osób korzystających z Internetu	1 444	2 524	32
Ilość wydarzeń-imprez organizowanych przez bibliotekę	41	121	139

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie danych zebranych w tabeli 14. zauważyć można, że w 2020 r. nastąpił wzrost ilości wypożyczeń o 1 142 w porównaniu do roku 2019. Znaczący wzrost zaobserwować można również w kategorii odwiedzin, który w porównaniu do lat 2018, 2019 był znacznie wyższy i wyniósł 8 464. Tendencja spadkowa została zaobserwowana w ilości osób korzystających z Internetu- 32 osoby. Jest to znaczący spadek, ponieważ w latach 2018-2019 wynosiła kolejno 1 444 i 2 524 osoby. W badanym przedziale czasowym zaobserwowano systematyczny wzrost organizowanych wydarzeń. W 2018 roku biblioteka zorganizowała 41 wydarzeń, natomiast w 2020 roku liczba ta stanowiła 139.

8.3. Transport

Do końca 2020 r. długość dróg/nawierzchni wynosiła:

Dróg gminnych:	47,92 km
Nawierzchni asfaltowych:	21,64 km
Nawierzchni utwardzonych:	2,97 km
Nawierzchni nieutwardzonych:	23,56 km

8.4. Ochrona zdrowia

Placówki ochrony zdrowia:

- liczba podmiotów leczniczych zarządzanych przez Gminę Narol wraz z liczbą pacjentów- **0**
- programy zdrowotne w zarządzanych przez Gminę Narol podmiotach leczniczych wraz z liczbą osób (z nich) korzystających – **0**

Przeciwdziałanie alkoholizmowi:

- liczba osób nadużywających alkoholu zgłoszonych do GKRPA w Narolu w 2020 r. – **16**
- liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – **57**
- liczba podmiotów posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych – **26**

Na terenie gminy zlokalizowane są 4 podmioty lecznicze (Punkty Opieki Zdrowotnej):

- liczba pacjentów korzystających z tych podmiotów w 2020 r. – **9 273 osoby**

Tabela 37. Placówki lecznicze i liczba leczonych pacjentów

L.P.	PODMIOT LECZNICZY / PLACÓWKA DZIAŁAJĄCA NA TERENIE GMINY	JEDNOSTKOWA LICZBA PACJENTÓW LECZONYCH W DANEJ PLACÓWCE	ŁĄCZNA LICZBA PACJENTÓW LECZONYCH W PLACÓWKACH
1.	ZOZ R-36 Punkt Zdrowia w Narolu	2 287	5 280
2.	ZOZ R-36 Wiejski Ośrodek Zdrowia w Rudzie Różanieckiej	1 797	
3.	ZOZ R-36 Punkt Zdrowia w Plazowie	1 196	
4.	Przychodnia Zdrowia w Narolu	3 993	3 993
RAZEM			9 273

Źródło: opracowanie własne

8.5. Bezpieczeństwo

Policyjne statystyki za rok 2020 zawierają następujące dane:

1) przestępstwa drogowe:

- z art. 177§1kk- 1 (wypadek)
- z art. 178a§1kk- 13 (nietrzeźwi kierujący)
- z art. 180a kk- 1 (prowadzenie pojazdu po cofnięciu uprawnień)
- z art. 244 kk- 3 (złamanie zakazu prowadzenia pojazdów)

2) przestępstwa przeciwko osobie:

- z art. 190§1kk- 11 (groźba karalna)
- z art. 207§1kk- 3 (znęcanie się fizycznie lub psychicznie)
- z art. 209§1kk- 7 (uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego)

3) przestępstwa przeciwko mieniu:

- z art. 278§1kk- 2 (kradzież)
- z art. 279§1kk- 1 (kradzież z włamaniem)
- z art. 288§1kk- 1 (zniszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy)

4) wykroczenia drogowe:

- z art. 86§1 kw- 11 (zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym)
- z art. 87§1a kw- 8 (prowadzenie pojazdy w stanie po użyciu alkoholu)
- z art. 94§1 kw- 18 (prowadzenie pojazdu bez uprawnień)
- z art. 95 kw- 1 (prowadzenie pojazdu bez wymaganych dokumentów)

5) wykroczenia porządkowe:

- z art. 51§1 kw- 1 (zakłócanie spokoju lub wywołanie zgorszenia)
- z art. 51§2 kw- 3 (zakłócanie spokoju, porządku publicznego o charakterze chuligańskim, będąc pod wpływem alkoholu)
- z art. 65§2 kw- 1 (wprowadzanie w błąd co do swego obywatelstwa, zawodu, miejsca zatrudnienia lub zamieszkania)
- z art. 66§1 kw- 1 (wywołanie fałszywego alarmu)
- z art. 67§1 kw- 1 (uszkodzenie lub bezprawne usunięcie ogłoszenia)
- z art. 77§2 kw- 1 (niezachowywanie środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia)
- z art. 124 kw- 2 (uszkodzenia mienia)
- z art. 140 kw- 3 (nieobyczajny wybryk)

6) wykroczenia przeciwko mieniu:

- z art. 119§1 kw- 3 (kradzież lub przywłaszczenie cudzej rzeczy ruchomej)

8.6. Partycypacja społeczna

Realizacja budżetu obywatelskiego w 2020 r.

Budżet obywatelski jest formą konsultacji społecznych, sprowadzającą się do wyboru przez mieszkańców w głosowaniu bezpośrednim wskazanych przez nich zadań, które następnie są włączane przez organ stanowiący, wraz z odpowiednimi środkami finansowymi, do uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Oznacza to, że przez realizację budżetu obywatelskiego należy rozumieć:

- włączenie do uchwały budżetowej zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego i przeznaczenie na nie określonych kwot wydatków, w tym umiejscowienie ich w strukturze tej uchwały,
- ewentualne zmiany w tym zakresie przeprowadzane w ciągu roku budżetowego,
- wykonanie tych zadań we wskazanym czasie, a zatem rzeczywiście poniesione na nie wydatki.

Zgodnie z art. 5a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym szczególną formą konsultacji społecznych jest budżet obywatelski. W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu mogą zdecydować corocznie o przeznaczeniu części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają następnie uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. Z kolei ust. 5 cytowanego wyżej artykułu stanowi, że w gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe.

Budżet obywatelski w gminach innych niż miasta na prawach powiatu (np. w Gminie Narol) nie jest obowiązkowy, lecz dobrowolny.

Burmistrz Miasta i Gminy Narol wystąpił jednak do Rady Miejskiej w Narolu z propozycją wprowadzenia w 2021 roku tzw. budżetu obywatelskiego. Przygotowany przez Burmistrza na sesję projekt uchwały w tej sprawie zakładał zabezpieczenie środków w budżecie gminy w ogólnej wysokości 180.000 zł, z czego w kwocie 100.000 zł na tzw. zadania duże oraz 80.000 zł na tzw. zadania małe.

Projekt uchwały nr .../XX/2020 Rady Miejskiej w Narolu z dnia 3 lipca 2020 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Narol dotyczących budżetu Gminy Narol na rok 2021 nie został jednak pozytywnie przyjęty przez radnych i na sesji w dniu 3 lipca 2020 r. uchwała w tej sprawie nie została przegłosowana.

Fundusz sołecki jako forma budżetu obywatelskiego

Gmina Narol realizuje inną formę „tzw. budżetu obywatelskiego” realizując fundusz sołecki i to od początku jego powstania, tj. od pierwszej ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim. Obowiązującą obecnie podstawą prawną funkcjonowania funduszu sołeckiego jest ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim. Zgodnie z ustawą środki funduszu sołeckiego przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy. Fundusz sołecki jest rozwiązaniem, w ramach którego o części budżetu gminy decydują bezpośrednio mieszkańcy. Mieszkańcy sami decydują, na co wydać środki z funduszu sołeckiego. Dzięki tym środkom zwiększa się znaczenie zebrania wiejskiego, które daje kompetencje mieszkańcom do podejmowania wymiernych decyzji i zobaczenia ich skutków w kolejnym roku budżetowym.

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

Tabela 38. Zestawienie zrealizowanych wydatków ujętych we wnioskach poszczególnych sołectw na realizację zadań w ramach Funduszu soleckiego w 2020 roku

Lp.	SOŁECTWO	ZADANIE	KASYFIKACJA BUDŻETOWA			KWOTA (w zł)
			DZIAŁ	ROZDZIAŁ	PARAGRAF	
1	Chlewiska	Kwota ogółem:				22.322,13
		Plan: Zakup (kruszywa) tłucznia do remontu dróg dojazdowych (polnych) w sołectwie Chlewiska. Wykonanie: Faktura VAT Nr F/13/07/2020 z dnia 31.07.2020 r. – kwota 4.675,75 zł. Faktura VAT Nr 304/T/2020 z dnia 19.10.2020 r. – kwota 1.752,31 zł. Faktura VAT Nr 309/T/2020 z dnia 31.10.2020 r. – kwota 894,07 zł.	600	60017	4210	7.322,13
		Plan: Doposażenie placu zabaw dla dzieci przy świetlicy wiejskiej w Chlewiskach (zakup elementów placu zabaw). Wykonanie: Faktura VAT Nr FA/21/02/2020 z dnia 24.02.2020 r. – kwota 6.000,00 zł. Faktura VAT Nr 00004/2020 z dnia 12.03.2020 r. – kwota 9.000,00 zł.	700	70005	4210	15.000,00
		Kwota ogółem:				16.966,82
2	Dębiny	Plan: Zakup kruszywa (tłucznia) do remontu dróg polnych w sołectwie Dębiny. Wykonanie: Faktura VAT Nr 303/T/2020 z dnia 14.10.2020 r. – kwota 8.558,15 zł. Faktura VAT Nr 304/T/2020 z dnia 19.10.2020 r. – kwota 1.129,04 zł.	600	60017	4210	11.687,19
		Plan: Zakup materiałów do remontu dróg gminnych (polnych) w sołectwie Dębiny. Wykonanie: Faktura VAT Nr 329/T/2020 z dnia 30.11.2020 r. – kwota 2.000,00 zł.				
		Plan: Opryskiwanie poboczy na drogach dojazdowych do pól w sołectwie Dębiny. Wykonanie: Faktura VAT Nr 8/11/2020 z dnia 27.11.2020 r. – kwota 492,00 zł.	600	60017	4300	492,00
		Plan: Zakup szaf chłodniczych do doposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Dębinach. Wykonanie:	700	70005	4210	4787,63

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

		Faktura VAT Nr FV/20/177 z dnia 11.03.2020 r. – kwota: 3.800,00 zł . Plan: Zakup środków czystości oraz sprzętu do pielęgnacji pomieszczeń do doposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Dębinach. Faktura VAT nr NAROL/7/12/2020 z dnia 03.12.2020 r.– kwota: 987,63 zł .				
3	Huta Różaniecka	Kwota ogółem:				23.299,51
		Plan: Zakup kruszywa do utwardzenia dróg gminnych w sołectwie Huta Różaniecka. Wykonanie: Faktura VAT Nr 304/T/2020 z dnia 19.10.2020 r. kwota 6.817,45 zł . Faktura VAT Nr 309/T/2020 z dnia 31.10.2020 r. kwota 3.182,55 zł .	600	60016	4210	10.000,00
		Plan po zmianach: Ułożenie kostki brukowej na działce gminnej przy budynku komunalnym (świetlicy wiejskiej) w Hucie Różanieckiej. Wykonanie: Faktura VAT nr 2/11/2020 z dnia 30.11.2020 r. – kwota 7.099,51 zł .	700	70005	4300	7.099,51
		Plan po zmianach: Doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Hucie Różanieckiej (zakup 4 sztuk rękawic i kominiarek strażackich, pilarki spalinowej, radiostacji samochodowej, tłumnic gaśniczych, latarek oraz bosaka). Wykonanie: Faktura VAT Nr 517/20 z dnia 30.09.2020 r. – kwota: 2.601,00 zł . Faktura VAT Nr 254/08/2020 z dnia 05.08.2020 r. – kwota: 2.399,00 zł .	754	75412	4210	5.000,00
		Plan: Pielęgnacja (wykaszenie) terenów zielonych w sołectwie Huta Różaniecka. Wykonanie: Faktura VAT nr FV 12/2020 z dnia 01.07.2020 r. – kwota: 720,00 zł . Faktura VAT nr FV 13/2020 z dnia 03.08.2020 r. – kwota: 480,00 zł .	900	90004	4300	1.200,00
4	Huta Złomy	Kwota ogółem:				15.949,85
		Plan po zmianach: Wykonanie kominka wraz z nadmuchem ciepłego powietrza w budynku komunalnym (świetlicy wiejskiej) w Hucie Złomy. Wykonanie: Faktura VAT 0011/07/2020 z dnia 15.07.2020 r. – kwota 14.000,00 zł .	700	70005	4300	14.000,00
		Plan: Pielęgnacja terenów zielonych w sołectwie Huta Złomy (koszenie traw, ścinanie żywopłotu). Wykonanie: Faktura VAT nr FV 12/2020 z dnia 30.06.2020 r. – kwota: 450,04 zł . Faktura VAT nr 15/2020 z dnia 31.07.2020 r.	900	90004	4300	950,08

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

		– kwota: 500,04 zł.				
		Plan: Zorganizowanie spotkań integracyjnych dla mieszkańców sołectwa Huta Złomy (zakup towarów, materiałów, nagród i pucharów). Wykonanie: Faktura VAT nr FA/153/08/2020 z dnia 22.08.2020 r.– kwota: 230,35 zł. Faktura VAT Nr 27/08/2020 z dnia 22.08.2020 r. – kwota: 112,00 zł Faktura VAT Nr 10/08/2020 z dnia 22.08.2020 r. – kwota: 285,42 zł. Faktura VAT nr 11/08/2020 z dnia 22.08.2020 r. – kwota 372,00 zł.	921	92195	4210	999,77
		Kwota ogółem:				28.653,58
		Plan: Zakup kruszywa (tłucznia) do remontu dróg gminnych w sołectwie Jędrzejówka. Wykonanie: Faktura VAT Nr F/12/07/2020 z dnia 31.07.2020 r. – kwota 4.719,14 zł. Faktura VAT Nr 303/T/2020 z dnia 14.10.2020 r. – kwota 1.468,61 zł.	600	60016	4210	6.187,75
		Plan: Podczyszczanie rowów na terenie sołectwa Jędrzejówka. Montaż progów zwalniających przy placu zabaw w Jędrzejówce. Wykonanie: Faktura VAT Nr FV 6/2020 z dnia 25.05.2020 r. – kwota 1.968,00 zł. Faktura VAT Nr FV 18/2020 z dnia 10.08.2020 r. – kwota 2.430,00 zł.	600	60016	4300	4.398,00
5	Jędrzejówka	Plan: Zakup drzwi wewnętrznych do budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Jędrzejówce. Zakup materiałów, towarów potrzebnych do wykonania remontu sali oraz schodów zewnętrznych w budynku komunalnym (świetlicy wiejskiej) w Jędrzejówce. Zakup sprzętu AGD,RTV oraz namiotu naczyń do doposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Jędrzejówce Plan po zmianach: Zakup sprzętu AGD, zastawy stołowej, naczyń kuchennych, środków czystości oraz sprzętu do pielęgnacji pomieszczeń do doposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Jędrzejówce. Wykonanie: Faktura VAT nr 26/MAG/2020 z dnia 18.12.2020 r. - kwota 2.000,00 zł. Faktura VAT nr NAROL/51/12/2020 z dnia 18.12.2020 r.– kwota 1.000,00 zł. Faktura VAT nr 35/2020 z dnia 11.12.2020 r. – kwota 235,00 zł. Faktura VAT nr 33/2020 z dnia 17.12.2020 r.– kwota 377,10 zł.	700	70005	4210	7.999,14

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

	<p>Faktura VAT nr 2286/09/2020 z dnia 22.09.2020 r. – kwota 348,85 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr FV/91/2020/S2/1 z dnia 18.09.2020 r.– kwota: 299,50 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 5/7/20 z dnia 27.07.2020 r.– kwota: 244,00 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr FS 65/2020 z dnia 05.06.2020 r. – kwota: 700,00 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 281/446/2020 z dnia 19.05.2020 r. – kwota: 277,00 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 18/05/2020 z dnia 20.05.2020 r. – kwota: 302,70 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr FA/11/2020/3 z dnia 19.05.2020 r. – kwota: 214,99 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr FS 56/2020 z dnia 11.05.2020 r. – kwota: 2.000,00 zł.</p>				
	<p>Plan po zmianach: Budowa wiaty gospodarczej na działce gminnej w miejscowości Jędrzejówka.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT nr 10/2020 z dnia 03.12.2020 r. – kwota 4.070,00 zł.</p>	700	70005	4300	4.070,00
	<p>Plan: Zakup zieleni ozdobnej (krzewów, drzewek oraz kwiatów) z przeznaczeniem do wykonania nasadzeń w sołectwie Jędrzejówka.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr 3/2020 z dnia 19.05.2020 r. – kwota: 208,00 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 12/2020 z dnia 05.06.2020 r. – kwota: 350,00 zł.</p> <p>Faktura VAT nr 471/LWO/2020 z dnia 23.10.2020 r. – kwota 305,69 zł.</p> <p>Faktura VAT nr 43/10/2020 z dnia 30.10.2020 r. – kwota 135,00 zł.</p>	900	90004	4210	998,69
	<p>Plan: Zakup towarów, materiałów, nagród i pucharów do zorganizowania imprez okolicznościowych i konkursów w sołectwie Jędrzejówka.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr 10/01/2020 z dnia 17.01.2020 r. – kwota: 154,85 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 0246/2020 z dnia 03.07.2020 r. – kwota: 114,49 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 0248/2020 z dnia 08.07.2020 r. – kwota: 58,50 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr FA/124/07/2020 z dnia 18.07.2020 r.– kwota: 178,51 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr FVKLN/20/7 z dnia 22.07.2020 r. – kwota: 191,26 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 1/2020 z dnia 03.08.2020 r. – kwota: 179,42 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 22/09/2020 z dnia 08.09.2020 r. – kwota: 134,50 zł.</p> <p>Faktura Nr 19/2020 z dnia 02.09.2020 r.– kwota: 299,88 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 2/2020 z dnia 01.09.2020 r. – kwota: 165,53 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 00260/20 z dnia 01.09.2020 r. – kwota: 317,51 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 06/09/2020 z dnia 04.09.2020 r</p>	921	92195	4210	5.000,00

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

		<p>– kwota 145,21 zł. Faktura VAT Nr 08/09/2020 z dnia 06.09.2020 r.</p> <p>– kwota 18,55 zł. Faktura VAT 2/2020 z dnia 10.09.2020 r. – kwota: 226,54 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr FVKLN/20/17 z dnia 07.09.2020 r.</p> <p>– kwota 640,11 zł. Faktura VAT Nr FA/70/09/2020 z dnia 10.09.2020 r. – kwota 1.078,10 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 1/09/2020 RHD z dnia 10.09.2020 r. – kwota: 1.097,04 zł.</p>				
		Kwota ogółem:				17.229,63
		Plan: Montaż progów zwalniających na drogach gminnych w miejscowości Kadłubiska.				
		Wykonanie: Faktura VAT Nr FV 17/2020 z dnia 10.08.2020 r. – kwota 2.000,00 zł.	600	60017	4210	2.000,00
		Plan: Zakup sprzętu AGD, naczyń kuchennych oraz zastawy stołowej, środków czystości oraz sprzętu do pielęgnacji pomieszczeń do doposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Kadłubiskach. Doposażenie placu zabaw przy świetlicy w Kadłubiskach (zakup lampy oświetleniowej – solarnej).				
		Plan po zmianach: Zakup materiałów oraz towarów do remontu pomieszczeń budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) Kadłubiskach. Zakup materiałów oraz towarów do wykonania remontu instalacji elektrycznej w budynku komunalnym (świetlicy wiejskiej) Kadłubiskach.				
		Wykonanie: Faktura VAT nr 31/2020 z dnia 25.11.2020 r. - kwota 282,40 zł. Faktura VAT nr 29/2020 z dnia 03.11.2020 r. - kwota 1.561,70 zł. Faktura VAT nr FVKLN/20/29 z dnia 20.11.2020 r. - kwota 131,70 zł. Faktura VAT nr NAROL/67/09/2020 z dnia 28.09.2020r. - kwota 2.681,21 zł. Faktura VAT nr 18/2020 z dnia 23.07.2020 r. - kwota 766,20 zł. Faktura VAT nr 2682/MG/07/2020 z dnia 24.07.2020 r. - kwota 239,85 zł. Faktura VAT nr 2632/MG/07/2020 z dnia 21.07.2020 r. - kwota 239,85 zł. Faktura VAT nr 414/457/2020 z dnia 03.06.2020 r. - kwota 1.340,00 zł. Faktura VAT nr 106/03/2020 z dnia 03.03.2020 r. - kwota 965,00 zł. Faktura VAT nr 66/01/2020 z dnia 21.06/2020 r. - kwota 869,00 zł.	700	70005	4210	9.076,91
6	Kadłubiska					
		Plan: Zagospodarowanie terenu działki gminnej nr 278/6 przy świetlicy wiejskiej w Kadłubiskach (wyrównanie terenu).	700	70005	4300	2.000,00

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

		Wykonanie: Faktura VAT nr 13/2020 z dnia 27.11.2020 r.– kwota 2.000,00 zł.				
		Plan: Przebudowa oświetlenia ulicznego w sołectwie Kadłubiska. Wykonanie: Rachunek Nr 08/20 z dnia 07.04.2020 r.– kwota. 4.048,42 zł.	900	90015	6050	4.048,42
		Plan: Zakup towarów, materiałów, nagród i pucharów do zorganizowania spotkań integracyjnych dla mieszkańców w sołectwie Kadłubiska. Wykonanie: Faktura VAT nr FA/44/03/2020 z dnia 03.07.2020 r. – kwota: 50,66 zł. Faktura VAT Nr 000006/001/20/SP z dnia 10.03.2020 r.– kwota: 53,64 zł.	921	92195	4210	104,30
		Kwota ogółem:				22.916,25
		Plan: Zakup kruszywa (tłucznia) do remontu dróg dojazdowych (polnych) w sołectwie Lipie. Wykonanie: Faktura VAT Nr F/11/07/2020 z dnia 31.07.2020 r. – kwota 1.556,17 zł. Faktura VAT Nr 304/T/2020 z dnia 19.10.2020 r. – kwota 860,08 zł.	600	60017	4210	2.416,25
7	Lipie	Plan: Doposażenie budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Lipiu (zakup sprzętu AGD, zastawy stołowej oraz naczyń kuchennych). Wykonanie: Faktura VAT Nr 28/2020 z dnia 24.09.2020 r. – kwota 500,00 zł.	700	70005	4210	500,00
		Plan: Remont budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Lipiu (wymiana pokrycia dachowego). Wykonanie: Faktura Nr 8/2020 z dnia 30.12.2020 r.– kwota 20.000,00 zł.	700	70005	6050	20.000,00
		Kwota ogółem:				27.936,95
		Plan: Zakup kruszywa (tłucznia) do remontu zjazdów z dróg gminnych w sołectwie Lipsko. Zakup znaków z nazwami ulic w celu ułatwienia orientacji i komunikacji. Wykonanie: Faktura VAT Nr F/35/06/2020 z dnia 30.06.2020 r. – kwota 7.836,31 zł. Faktura VAT Nr 325/T/2020 z dnia 25.11.2020 r. – kwota 163,69 zł. Faktura VAT Nr FS-3/10/20/SIM z dnia 01.10.2020 r.– kwota 5.000,00 zł.	600	60016	4210	13.000,00
		Plan po zmianach: Zakup materiałów oraz towarów do wykonania remontu instalacji hydraulicznej w budynku komunalnym (świetlicy wiejskiej) w Lipsku. Wykonanie:	700	70005	4210	993,50

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

8	Lipisko	Faktura VAT NAROL/83/11/2020 z dnia 27.11.2020 r.– kwota: 993,50 zł.				
		Plan po zmianach: Montaż klimatyzacji w budynku komunalnym (świetlicy wiejskiej) w Lipisku. Montaż drzwiczek do szafek kuchennych w świetlicy wiejskiej w Lipisku. Wykonanie: Faktura VAT nr 2/2020 z dnia 08.05.2020 r.– kwota: 3.500,00 zł. Faktura VAT nr 14/2020 z dnia 27.11.2020 r. – kwota: 3.500,00 zł. Rachunek Nr 03/XII/2020 z dnia 09.12.2020 r. – kwota: 1.466,31 zł.	700	70005	4300	8.466,31
		Plan po zmianach: Koszenie terenów zielonych na terenie sołectwa Lipisko. Wykonanie: Faktura VAT nr 13/2020 z dnia 24.08.2020 r. – kwota: 500,04 zł. Faktura VAT nr 11/2020 z dnia 01.07.2020 r. – kwota: 500,04 zł.	900	90004	4300	1.000,08
		Plan: Zorganizowanie imprez integracyjnych dla mieszkańców Lipska (zakup towarów, materiałów, nagród i pucharów). Wykonanie: Faktura VAT Nr FVCLN/20/50 z dnia 17.10.2020 r. – kwota: 2.244,32 zł. Faktura VAT Nr FV001419MA z dnia 07.10.2020 r. – kwota: 41,00 zł. Faktura VAT Nr FV001410MA z dnia 06.10.2020 r. – kwota: 76,00 zł Faktura VAT Nr FS 108/2020 z dnia 21.10.2020 r . – kwota: 112,40 zł. Faktura VAT Nr FA/122/10/2020 z dnia 16.10.2020 r.– kwota: 790,58 zł. Faktura VAT Nr FV/1539/2020 z dnia 21.10.2020 r. – kwota: 1.212,76 zł.	921	92195	4210	4.477,06
9	Łówcza	Kwota ogółem:				27.000,00
		Plan po zmianach: Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Łówcza. Wykonanie: Faktura VAT Nr FV/9/11/2020 z dnia 19.12.2020 r. – kwota 25.000,00 zł.	700	70005	6050	25.000,00
		Plan: Zakup mundurów bojowych do wyposażenia OSP w Łówczy. Wykonanie: Faktura VAT nr PRZ0343/20/FVS z dnia 30.09.2020 r.– kwota: 2.000,00 zł.	754	75412	4210	2.000,00
		Kwota ogółem:				21.571,43

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

10	Łukawica	<p>Plan: Zakup krzeseł, sprzętu AGD, naczyń kuchennych, zastawy stołowej do doposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Łukawicy.</p> <p>Plan po zmianach: Doposażenie budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Bieniaszówce (zakup sprzętu AGD, naczyń kuchennych oraz zastawy stołowej).</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr FS-14/1030/08/OP/2020 z dnia 03.08.2020 r.– kwota: 3.897,87 zł. Faktura VAT nr 18/12/2020 z dnia 11.12.2020 r. – kwota: 150,00 zł. Faktura VAT Nr FA/176/2020 z dnia 11.12.2020 r. – kwota: 341,20 zł. Faktura VAT Nr FA/921/2020 z dnia 12.12.2020 r. – kwota: 1.709,67 zł. Faktura VAT Nr 38/2020 z dnia 23.12.2020 r. – kwota: 573,70 zł.</p>	700	70005	4210	6.672,44
		<p>Plan: Wymiana drzwi wejściowych w budynku komunalnym w budynku komunalnym (świetlicy wiejskiej) w Łukawicy. Remont budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Bieniaszówce (remont schodów).</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT nr 440127/LS2/2020 z dnia 08.06.2020 r.– kwota: 10.475,54 zł. Faktura VAT nr FA/3/2020 z dnia 27.11.2020 r. – kwota: 4.423,45 zł.</p>	700	70005	4300	14.898,99
		Kwota ogółem:				40.393,24
11	Narol	<p>Plan: Zakup tłucznia (niesortu) do remontu dróg gminnych w sołectwie Narol.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr F/35/06/2020 z dnia 30.06.2020 r. – kwota 7.873,67 zł. Faktura VAT Nr F/9/07/2020 z dnia 31.07.2020 r. – kwota 1.553,76 zł. Faktura VAT Nr 303/T/2020 z dnia 14.10.2020 r. – kwota 1.572,57 zł.</p>	600	60016	4210	11.000,00
		<p>Plan: Wykonanie altany (zadaszenia) na placu zabaw dla dzieci na osiedlu Słonecznym w Narolu.</p> <p>Wykonanie: Rachunek nr 2020/2 z dnia 12.05.2020 r.– kwota: 5.000,00 zł.</p>	700	70005	4300	5.000,00
		<p>Plan: Zakup 10 węży strażackich, pilarki spalinowej oraz rękawic technicznych na potrzeby OSP w Narolu.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT nr 644/03/2020 z dnia 16.03.2020 r. – kwota: 6.000,00 zł.</p>	754	75412	4210	6.000,00
		<p>Plan: Zakup materiałów i towarów do zorganizowania spotkań integracyjnych dla mieszkańców przez Klub Seniora. Zakup strojów dla „Chóru Tanew”.</p>	921	92195	4210	16.393,24

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

	<p>Zakup materiałów i towarów do zorganizowania spotkania integracyjnego dla mieszkańców sołectwa Narol p.n. „Piknik rodzinny”.</p> <p>Zakup strojów dla Koła Gospodyń w Narolu.</p> <p>Wykonanie:</p> <p>Faktura VAT nr FA/152/01/2020 z dnia 27.01.2020 r.– kwota: 116,96 zł.</p> <p>Faktura VAT nr Fv000012 z dnia 29.01.2020 r. – kwota: 500,00 zł.</p> <p>Faktura VAT nr 9/2020 z dnia 30.01.2020 r.– kwota: 380,00 zł.</p> <p>Faktura VAT nr 166/2020 z dnia 03.03.2020 r. – kwota: 438,60 zł.</p> <p>Faktura VAT nr F/4/A/2020 z dnia 28.02.2020 r. – kwota: 420,70 zł.</p> <p>Faktura VAT nr 48/2020 z dnia 28.02.2020 r. – kwota: 140,70 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr FA/126/2020 z dnia 10.09.2020 r. – kwota: 1.149,00 zł.</p> <p>Faktura VAT nr FA/129/2020 z dnia 15.9.2020r. – kwota: 851,00 zł.</p> <p>Faktura VAT nr FV/1361/2020 z dnia 17.09.2020 r. – kwota: 1.741,43 zł.</p> <p>Faktura VAT nr FADET/154/09/2020 z dnia 16.09.2020 r.– kwota: 2.994,99 zł.</p> <p>Faktura VAT nr 28/09/2020 z dnia 17.09.2020 r. – kwota: 115,40 zł.</p> <p>Faktura VAT Nr 29/09/2020 z dnia 10.09.2020 r. – kwota: 30,98 zł.</p> <p>Faktura VAT nr 843/20/F z dnia 12.09.2020 r. – kwota: 85,05 zł.</p> <p>Faktura VAT nr 2296/S_P/2020 z dnia 10.09.2020 r.– kwota 224,70 zł.</p> <p>Rachunek nr 1/2020 z dnia 13.09.2020 r.– kwota: 600,00 zł.</p> <p>Faktura VAT nr 2/09/20 z dnia 08.09.2020 r. – kwota: 113,65 zł.</p> <p>Faktura VAT nr F/19/2020 z dnia 11.09.2020 r. – kwota: 2.000,00 zł.</p> <p>Faktura VAT nr FV/9835/20/TOM z dnia 10.09.2020 r.– kwota: 490,08 zł.</p> <p>Faktura VAT nr 35/2020 z dnia 19.11.2020 r. – kwota: 4.000,00 zł.</p>				
	<p>Plan:</p> <p>Zakup usług do zorganizowania spotkania integracyjnego dla mieszkańców sołectwa Narol p.n. „Piknik rodzinny”.</p> <p>Wykonanie:</p> <p>Faktura VAT nr 1/09/2020 z dnia 13.09.2020 r. – kwota: 800,00 zł.</p> <p>Rachunek nr 1/2020 z dnia 13.09.2020 r. – kwota: 1.200,00 zł.</p>	921	92195	4300	2.000,00
	<p>Kwota ogółem:</p>				30.130,62
	<p>Plan:</p> <p>Zakup rolet, drobnego sprzętu AGD, naczyń kuchennych, zastawy stołowej do wyposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Narolu-Wsi.</p>	700	70005	4210	26.130,62

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

12	Narol - Wieś	<p>Doposażenie placu zabaw zlokalizowanego na działce gminnej nr. 490 w sołectwie Narol-Wieś (zakup elementów placu zabaw oraz elementów siłowni zewnętrznej).</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr FS 71/2020 z dnia 08.07.2020 r. – kwota: 308,50 zł. Faktura VAT Nr 6/07/2020/RPST z dnia 01.07.2020 r.– kwota: 794,97 zł. Faktura VAT Nr FS 72/2020 z dnia 09.07.2020 r. – kwota: 27,16 zł. Faktura VAT Nr 33/10/2020 z dnia 14.10.2020 r. – kwota: 5.691,83 zł. Faktura VAT Nr 32/10/2020 z dnia 14.10.2020 r. – kwota 7.057,13 zł. Faktura VAT Nr 1/11/2020 z dnia 30.10.2020 r. – kwota: 12.251,03 zł.</p>				
		<p>Plan po zmianach: Wykonanie dokumentacji projektowej na zagospodarowanie działki gminnej nr 1027/4 w sołectwie Narol Wieś.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr 04/12/P/2020 z dnia 23.12.2020 r.– kwota: 4.000,00 zł.</p>	700	70005	4300	4.000,00
13	Płazów	<p>Kwota ogółem:</p>				27.075,13
		<p>Plan: Zakup znaków z nazwami ulic w celu ułatwienia orientacji i komunikacji.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr FS-3/10/20/SIM z dnia 01.10.2020 r.– kwota 5.000,00 zł.</p>	600	60016	4210	5.000,00
		<p>Plan: Zakup kuchenki gazowej do doposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Płazowie.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr FAV/555 z dnia 31.01.2020 r. – kwota: 1.000,00 zł.</p>	700	70005	4210	1.000,00
		<p>Plan: Montaż drzwi oraz okien w budynku komunalnym położonym na działce gminnej nr 1179/3 w sołectwie Płazów.</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr 00016/04/2020 z dnia 24.04.2020 r.– kwota 3.000,00 zł.</p>	700	70005	4300	3.000,00
		<p>Plan: Wykonanie dokumentacji kosztorysowo-budowlanej na zagospodarowanie działki gminnej nr 1581/4 w sołectwie Płazów.</p> <p>Plan po zmianach: Zagospodarowanie działki gminnej nr 1581/4 w sołectwie Płazów polegające na wykonaniu parkingu oraz utwardzeniu terenu (budowa parkingu).</p> <p>Wykonanie: Faktura VAT Nr 04/04/P/2020 z dnia 27.04.2020 r. – kwota 1.230,00 zł. Faktura VAT Nr 8 z dnia 20.11.2020 r.– kwota 16.845,13 zł.</p>	700	70005	6050	18.075,13
		<p>Kwota ogółem:</p>				13.787,75

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

14	Podlesina	Plan: Zakup elementu małej architektury (huśtawka) do posadowienia na działce gminnej nr 267/4 w sołectwie Podlesina. Plan po zmianach: Zakup materiałów, towarów oraz środków (gont, deski, farby, lakiery, pędzle, wałki, impregnaty itp.) do odnowienia oraz zabezpieczenia elementów małej architektury (ławek, ławostołów itp.) w sołectwie Podlesina. Wykonanie: Faktura VAT Nr FA/11/03/2020 z dnia 10.03.2020 r. – kwota: 2.247,83 zł. Faktura VAT Nr FA/81/12/2020/TOM z dnia 18.12.2020 r. – kwota: 169,93 zł. Faktura VAT Nr FA/584/2020 z dnia 17.12.2020 r. – kwota: 430,78 zł. Faktura VAT Nr FA/569/2020 z dnia 15.12.2020 r. – kwota 455,01 zł. Faktura VAT Nr 36/2020z dnia 23.12.2020 r. – kwota: 492,00 zł.	700	70005	4210	3.795,55
		Plan: Zagospodarowanie terenu gminnego przy źródle Krynica w Podlesinie (utwardzenie terenu prowadzącego do źródła – ułożenie kostki brukowej). Wykonanie: Faktura VAT Nr FA/2/2020 z dnia 18.06.2020 r. – kwota 9.992,20 zł.	700	70005	4300	9.992,20
15	Ruda Różaniecka	Kwota ogółem:				42.437,50
		Plan po zmianach: Zakup kuchenki gazowo-elektrycznej do budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Rudzie Różanieckiej. Doposażenie budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Rudzie Różanieckiej (zakup sprzętu RTV). Wykonanie: Faktura VAT nr 655/457/2020 z dnia 16.07.2020 r. – kwota: 2.000,00 zł. Faktura VAT Nr FS 1439/2020 z dnia 04.11.2020 r. – kwota: 2.000,00 zł.	700	70005	4210	4.000,00
		Plan: Remont budynku komunalnego świetlicy wiejskiej w Rudzie Różanieckiej (malowanie ścian oraz sufitów). Wykonanie: Faktura VAT Nr 1/01/2020 z dnia 24.02.2020 r. – kwota: 4.500,00 zł.	700	70005	4270	4.500,00
		Plan po zmianach: Montaż klimatyzacji w budynku komunalnym (świetlicy wiejskiej) w Rudzie Różanieckiej. Montaż ławek na działkach gminnych nr 1662/1,1662,2 w sołectwie Ruda Różaniecka (Bojkówka). Wykonanie: Faktura VAT Nr 25/2020 z dnia 09.03.2020 r. – kwota: 5.500,00 zł. Faktura VAT Nr 125/2020 z dnia 01.10.2020 r.	700	70005	4300	17.362,50

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

		– kwota: 4.500,00 zł. Faktura VAT Nr 7 z dnia 20.11.2020 r.– kwota: 7.362,50 zł.				
		Plan po zmianach: Zakup trawy do wysiania na działkach gminnych nr 1662/1, 1662/2 w sołectwie Ruda Różaniecka (Bojkówka). Wykonanie: Faktura VAT nr FN000086 z dnia 08.07.2020 r. – kwota: 375,00 zł.	900	90004	4210	375,00
		Plan po zmianach: Zakup strojów z przeznaczeniem dla Koła Gospodyń w Rudzie Różanieckiej.9 Wykonanie: , Faktura Nr 05/12/2020 z dnia 05.12.2020 r. – kwota: 1.760,00 zł. Rachunek Nr 01/12/2020 z dnia 10.12.2020 r. – kwota: 240,00 zł.	921	92195	4210	2.000,00
		Plan po zmianach: Zakup zadaszeń (wiat) na boisko wiejskie, ogólnodostępne w Rudzie Różanieckiej. Zakup siedzisk na boisko wiejskie ogólnodostępne w Rudzie Różanieckiej. Wykonanie: Faktura VAT nr 102/07/2020 z dnia 22.07.2020 r. – kwota: 12.200,00 zł. Faktura VAT nr 240/12/2020 z dnia 03.12.2020 r. – kwota: 2.000,00 zł.	926	92601	4210	14.200,00
		Kwota ogółem:				28.525,42
		Plan: Zakup kruszywa (tłucznia) do remontu dróg gminnych (polnych) w sołectwie Wola Wielka. Wykonanie: Faktura VAT Nr F/10/07/2020 z dnia 31.07.2020 r. – kwota 7.827,87 zł. Faktura VAT Nr 309/T/2020 z dnia 31.10.2020 r. – kwota 599,38 zł.	600	60016	4210	8.427,25
		Plan: Doposażenie placu zabaw w sołectwie Wola Wielka (zakup elementów siłowni zewnętrznej). Plan po zmianach: Zakup krzeseł do doposażenia budynku komunalnego (świetlicy wiejskiej) w Woli Wielkiej. Wykonanie: Faktura VAT nr 25/07/2020 z dnia 13.07.2020 r. – kwota: 5.000,00 zł. Faktura VAT nr FS-14/1160/11/OP/2020 z dnia 16.11.2020 r.– kwota: 5.000,00 zł.	700	70005	4210	10.000,00
		Plan: Zakup rękawic specjalistycznych dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Woli Wielkiej. Wykonanie: Faktura VAT nr 3246/10/2020 z dnia 28.10.2020 r. – kwota: 1.498,50 zł.	754	75412	4210	1.498,50
		Plan po zmianach: Pielęgnacja (wykaszenie) terenów zielonych w sołectwie Wola Wielka. Wykonanie:	900	90004	4300	8.500,00
16	Wola Wielka					

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

	Faktura VAT nr 11/2020 z dnia 30.06.2020 r. – kwota: 1.300,05 zł. Faktura VAT nr 01/06/2020 z dnia 01.07.2020 r. – kwota: 2.000,06 zł. Faktura VAT Nr 14/2020 z dnia 31.07.2020 r. – kwota: 1.300,05 zł. Faktura VAT nr 02/07/2020 z dnia 31.07.2020 r. – kwota: 1.400,05 zł. Faktura VAT Nr 03/08/2020 z dnia 01.09.2020 r. – kwota: 1.099,89 zł. Faktura VAT Nr 18/2020 z dnia 31.08.2020 r. – kwota: 1.300,05 zł. Faktura VAT KOREKTA Nr KOR/2/2020 z dnia 31.08.2020 r.– kwota: 99,85 zł.				
	Plan: Zorganizowanie imprez dla mieszkańców sołectwa Wola Wielka (zakup potrzebnych materiałów, towarów, nagród i pucharów). Wykonanie: Faktura VAT Nr FVKL/20/6 z dnia 22.01.2020 r. – kwota: 99,67 zł.	921	92195	4210	99,67
	WYDATKI OGÓLEM				406.195,81

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba ludności wg sołectw (stan na 31.12.2020).....	6
Tabela 2. Liczba urodzeń i zgonów w latach 2019-2020.....	6
Tabela 3. Dochody i wydatki gminy Narol w latach 2018-2020	7
Tabela 4. Wydatki bieżące i wydatki inwestycyjne w latach 2018-2020	9
Tabela 5. Zestawienie zadań inwestycyjnych w 2020 r.	10
Tabela 6. Poziom zadłużenia gminy Narol w latach 2018-2020.....	13
Tabela 7. Charakterystyka obszarów rewitalizacji.....	31
Tabela 8. Tabela wskaźników	33
Tabela 9. Zestawienie wartości gruntów mienia komunalnego (stan na 31.12.2020 r.).....	36
Tabela 10. Sprzedaż nieruchomości gruntowych (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.)	37
Tabela 11. Sprzedaż nieruchomości gruntowej użytkownikowi wieczystemu (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.).....	37
Tabela 12. Nieodpłatne nabycie nieruchomości od parafii (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020) 37	
Tabela 13. Nieodpłatne nabycie nieruchomości na podstawie decyzji Wojewody Podkarpackiego (od 01.01.2020 do 31.12.2020 r.)	38
Tabela 14. Odpłatne nabycie nieruchomości (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.)	38
Tabela 15. Zamiana nieruchomości leśnych (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.).....	39
Tabela 16. Ubyło na podstawie decyzji Wojewody Podkarpackiego- przeznaczone na budowę obwodnicy Narola (od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.).....	39
Tabela 17. Nieruchomości mienia komunalnego w użytkowaniu wieczystym (stan na 31.12.2020 r.)	40
Tabela 18. Nieruchomości w użytkowaniu wieczystym (stan na 31.12.2020 r.).....	40
Tabela 19. Mienie komunalne- nieruchomości gruntowe (stan na 31.12.2020 r.).....	41
Tabela 20. Liczba odbiorców korzystających z sieci wodociągowej (stan na 31.12.2020 r.) .	42
Tabela 21. Gospodarka odpadami (stan na 31.12.2020 r.).....	43
Tabela 22. Liczba i procentowy odsetek odbiorców przyłączonych do sieci kanalizacyjnej ..	44
Tabela 23. Wykaz rezerwatów przyrody na terenie gminy Narol.....	47
Tabela 24. Wykaz parków krajobrazowych na terenie gminy Narol.....	48
Tabela 25. Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Narol.....	49
Tabela 26. Wykaz obszarów Natura 2000 na terenie gminy Narol.....	50
Tabela 27. Liczba rodzin/ osób objętych pomocą społeczną (według powodów).....	55

Raport o stanie Gminy Narol za rok 2020

Tabela 28. Liczba osób skierowanych do ŚDS z podziałem na rodzaj niepełnosprawności ...	60
Tabela 29. Formy prowadzonej działalności.....	63
Tabela 30. Współpraca z podmiotami określonymi w § 21 rozporządzenia i jej efekty	67
Tabela 31. Zestawienie zawartych umów z podmiotami	73
Tabela 32. Liczba dzieci w szkołach i placówkach oświatowych w gminie Narol w 2020 r. .	93
Tabela 33. Liczba nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych w gminie Narol w 2020 r.....	94
Tabela 34. Zatrudnienie nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego styczeń-sierpień 2020 r.....	95
Tabela 35. Zatrudnienie nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego wrzesień-grudzień 2020 r.....	95
Tabela 36. Wybrane informacje dotyczące Biblioteki w latach 2018-2020	96
Tabela 37. Placówki lecznicze i liczba leczonych pacjentów	98
Tabela 38. Zestawienie zrealizowanych wydatków ujętych we wnioskach poszczególnych sołectw na realizację zadań w ramach Funduszu sołectw w 2020 roku.....	101

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Narol na tle województwa podkarpackiego	5
Rysunek 2. Rezerваты przyrody znajdujące się na terytorium gminy Narol.....	48
Rysunek 3. Parki krajobrazowe na terytorium gminy Narol.....	49
Rysunek 4. Obszar chronionego krajobrazu na terenie gminy Narol.....	50
Rysunek 5. Obszary ptasie Natura 2000 na terenie gminy Narol	51
Rysunek 6. Obszary siedliskowe Natura 2000 na terenie gminy Narol.....	51

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Dochody i wydatki budżetu gminy Narol w latach 2018-2020	8
Wykres 2. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w latach 2018-2020	9
Wykres 3. Zadłużenie gminy Narol w ujęciu graficznym.....	13

